

Универзитет у Нишу
Медицински факултет

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ОСНОВНИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА

СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Ниш, 2012.

УВОД

Брзе промене у друштву, као и у здравственом систему и установама које припадају здравству захтевају нове школоване професионалце који потпуно разумеју процесе у здравству, организацијске проблеме у здравству и имају знања вештине да прихвате техничке и технолошке иновације које траже комплетнија и разноврснија стручна знања здравствених радника. Постоји све већа интенција за континуираним одржавањем и развијањем професионалне стручности, за увећањем или усавршавањем стечених знања и способности у вези са радом у здравству које све више подразумева и образовање у етици, психологији, и информатичким наукама.

Назив студијског програма:

Струковне студије првог степена на високошколској установи Универзитета у Нишу – Медицински факултет, за стицање назива струковна медицинска сестра/техничар трају 4120 часова. Медицинско образовање се остварује у оквиру шест семестара теоријске и практичне наставе, самосталног рада студената, праксе у здравственим установама и израде завршног дипломског рада у складу са Директивом 2005/36/ЕК Европског парламента и Савета Европе од 7. септембра 2005. Курикулум овог студијског програма треба да студентима обезбеди знање, практичне вештине и професионалне ставове потребне за њихов самостални рад у својству **струковних медицинских сестара /техничара**.

Циљеви студијског програма

Студијски програм за струковне медицинске сестре - техничаре има јасно дефинисане циљеве:

1. Да оптималним планом и програмом кроз теоријску а пре свега практичну наставу профилише струковне медицинске сестре-техничаре у савремене сараднике који поседују адекватно медицинско знање из медицине и додирних подручја, неопходно за ефикасан рад у нези пацијената и других клијената.
2. Да струковним медицинским сестрама- техничарима поред савременог теоријског знања и практичних вештина у процесу неге, пружа паралелно опште допунско образовање кроз изборне предмете, едукативне курсеве и семинаре као и свест о културним разликама, веровањима, вредностима.
3. Да струковним медицинским сестрама-техничарима у склопу најсавременије едукације и менторског рада омогући перманентну медицинску едукацију и примену научних сазнања којом би се очувала способност за рад, кроз одржавање и развој стручности и стицање најновијих знања у својој области стручног рада.
4. Да се едукацијом струковних сестара - техничара развија вештина комуникације; тимског рада; решавања организационих проблема; употребе информационе технологије; методологије истраживања уз неговање духа хуманости, посвећености и етичности.

Исход процеса учења:

По завршетку студија струковна медицинска сестра-техничар ће бити компетентна да:

1. Прихвати здравље као основну вредност човека а здравствену негу као основни мото свога позива.
2. Да примени научене теоријске принципе и практичне вештине у свим видовима опште неге болесника укључујући мере унапређења здравља и спречавања болести током процеса рада у болничким и клиничким одељењима, диспанзерима, амбулантама и специјализованим центрима и установама као и током кућног лечења.
3. Да поред знања и вештина за примену опште неге, посебно влада знањем и вештинама из ужег стручног усмерења за које се определила путем изборних предмета.
4. Да професионално решава захтевне стручне проблеме и тимски сарађује са стручњацима са високим образовањем у процесу дијагностиковања и лечења оболелих.
5. Да руководи тимом здравствене неге.
6. Да одреди и организује дневне радне задатке и распоред рада и успешно води целокупну радну документацију.
7. Да пренесу знања на друге тиме што ће учествовати у образовању сестара и осталих здравствених радника и сарадника.
8. Да комбиновањем знања из информатике, етике, медицине и медицинске терминологије помаже стручњацима са високим образовањем на развијању система у циљу успешнијег

лечења, иновација у лечењу и нези пацијената као и на реализацији научноистраживачких пројеката.

Услови за упис на студијски програм

На студијски програм основних струковних студија за струковне медицинске сестре-техничаре општег смера може се уписати лице које има завршену средњу медицинску школу (са најмање 100 часова неге), у четворогодишњем трајању након успешно положеног пријемног испита. Кандидат за упис полаже пријемни испит, на начин и по поступку утврђеном општим актом Медицинског факултета Универзитета у Нишу (ПРАВИЛНИК О ПРИЈЕМНОМ ИСПИТУ И УПИСУ У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ СТРУКОВНИХ И ИНТЕГРИСАНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА НА МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ). Пријемни испит се полаже из предмета Анатомија и Физиологија за ученике средње медицинске школе. Испит се вреднује са 60 поена за сва тачна решења што са поенима из средње школе може износити максимум 100.

Начин провере знања и оцењивање

У току предиспитних обавеза у семестру врши се континуирана провера знања (оцењује се присуство и активност на теоријској и практичној настави, резултати на вежбама, семинарима, тесту, колоквијуму), а коначна оцена се утврђује на испиту. У току ових активности студент остварује поене на основу којих формира коначну оцену. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена (нумерички једнако оцени 10). Остварени поени у току предиспитних обавеза се признају све док се успешно не положи завршни испит у истој школској години. У току семестра се врши континуирана провера знања, а коначна оцена се утврђује на испиту. Током наставе знање се проверава на колоквијумима, семинарима, тесту и другим облицима провере знања из одређених целина наставног предмета, као и на завршном испиту. Испитни колоквијум је облик провере знања којим се детаљно проверава знање из већег заокруженог дела обављене наставе из појединог предмета. У сваком семестру могу се организовати до два испитна колоквијума. Положени испитни колоквијум, у виду оствареног кредита, признаје се све док се успешно не положи завршни испит у истој школској години. Градиво положено на испитном колоквијуму се не испитује на завршном испиту. Завршни испит се у структури поена за предмете који чине кор курикулума може вредновати са највише 50% укупног броја поена. Завршни испит се у структури поена за остале предмете може вредновати са највише 30-40% укупног броја поена.

Листу основних и осталих предмета доноси Наставно-научно веће на предлог Одбора за основну наставу.

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена
- Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена

Медицински факултет води трајну евиденцију о положеним испитима. У евиденцију и индекс студената уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију. На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја поена које је студент остварио током наставе. Успех студента на испиту може се изразити, у случају потребе вредновања у иностранству или из других разлога, и на нумерички начин и то:

A+	=>	10
A	=>	9
Б	=>	8
Ц	=>	7
Д	=>	6
Ф	=>	5

Бодовна вредност предмета

Бодовна вредност предмета је исказана у складу са Европским системом преноса бодова дата је у опису предмета. У оквиру предмета бодови се прерасподељују у односу на укупно ангажовање студента које се односи на активну наставу (предавања, вежбе, семинари и др.), самостални рад, теренски рад, учење у библиотеци или код куће, припрему испита и колоквијума. Бодови представљају меру укупно уложеног рада студента у савладавању предвиђеног градива и додељују се студенту након успешно положеног испита тј. окончања одређеног дела студијског програма.

Бодовна вредност завршног рада

Бодовна вредност за вршног рада дата је у курикулуму студијског програма. Студенти су у обавези да припреме рад на неку изабрану тему на основу менторски вођеног пројекта.

Наставници и сарадници

За извођење наставе према овом студијском програму факултет ангажује потребан број наставника и сарадника са одговарајућим научним и стручним квалификацијама. Планом извођења наставе утврђују се наставници и сарадници за извођење наставе, а њихови подаци (CV, избори у звања, референце) стављају се на увид јавности.

Литература

Литература за студије и полагање испита усклађена је са обимом студијског програма, а за поједине предмете са обимом предмета исказаних у ЕСПБ бодовима. Планом извођења наставе утврђује се литература за студије и полагање испита.

План наставе студијског програма
струковна медицинска сестра/техничар

Ред. бр.	Назив предмета	I година			II година			III година			УКУПНО Т П	ЕСП Б
		Т	П	СП-СП	Т	П	СП-СП	Т	П	СП-СП		
1.	Анатомија и хистологија	4+4		30						60+60=120	8	
2.	Изборни предмет	2+0								30+0=30	2	
3.	Медицина и друштво	2+0		15						30+0=30	2	
4.	Медицинска информатика и менаџмент	2+3		15						30+45=75	5	
5.	Епидемиологија	1+2		15						15+30=45	3	
6.	Социјална медицина и хигијена	2+2		15						30+30=60	4	
7.	Фармакологија са токсикологијом	2+2		30						30+30=60	4	
8.	Медицинска физиологија и биохемија		3+3	30						45+45=90	7	
9.	Микробиологија и имунологија		2+2	30						30+30=60	5	
10.	Патофизиологија и патологија		4+3	15						60+45=105	7	
11.	Здравствена нега и дијететика		3+4	65						45+60=105	8	
12.	Физичко васпитање *									0	-	
13.	Летња стручна пракса после I године									180	5	
14.	Прва помоћ				2+2					30+30=60	4	
15.	Основи неурологије са негом				1+4	15				15+60=75	5	
16.	Основи педијатрије са негом				2+4	15				30+60=90	6	
17.	Основи физикалне медицине и рехабилитације				1+2	15				15+30=45	3	
18.	Основи интерне медицине са негом				4+5	45				60+75=135	8	
19.	Здравствено васпитање					1+2	15			15+30=45	3	
20.	Основи радиологије и онкологије					2+2	30			30+30=60	4	
21.	Геријатрија са негом					2+2	45			30+60=60	4	
22.	Основи хирургије са негом					3+5	45			45+75=120	8	
23.	Основи инфективних болести са негом					2+3	30			30+45=75	6	
24.	Организација здравствене заштите					1+2	15			15+30=45	2	
25.	Изборни предмет					1+2	30			15+30=45	2	
26.	Летња стручна пракса после II године									180	5	
27.	Општа анестезиологија и реаниматологија							1+3	15	15+45=60	6	
28.	Основи психијатрије са медицинском психологијом							2+4	30	30+60=90	5	
29.	Основи гинекологије и акушерства са негом							2+4	30	30+60=90	5	
30.	Изборни модул							3+6		45+90=135	10	
31.	Изборни предмет							2+13	30	30+195=225	13	
32.	Стручна пракса								60	0+425=425	10	
33.	Летња стручна пракса после III године									180	5	
34.	Завршни стручни рад							0+4	80	0+60=60	6	
	Т	225	180		150	180		120	30	885		
	П	195	180		255	270		255	435	1835		
	Свега:	420	360	260	405	450	300	375	465	3525		
	Летња стручна пракса на години			180		180			180	540		
	УКУПНО	1220	1220		1335	1335		1510	1510	4065	180	

* Факултативна настава-број часова није приказан у укупном збиру

1. Анатомија и хистологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Анатомија и хистологија		
Руководилац предмета: Анатомија: Доц. др Марија Даковић Бјелаковић, Хистологија: Проф. др Горана Ранчић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: СМС – I 1	
Циљ предмета:		
Упознавање са нормалном грађом човечијег тела, да кроз практичан рад студенти стекну одређена искуства и да овладају анатомском терминологијом, да могу да разумеју и да дефинишу и описују грађу тела човека; да буду припремљени за даље праћење предклиничких, а посебно клиничких предмета чију основу чини анатомија. Упознавање студената са основним принципима организације ћелије и ткива и са хистолошком грађом органа и органогенезом.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
На основу разумевања основних принципа развића и организације људског организма студент је у могућности да уочи међусобну повезаност структуре и функције органа и система органа, што је неопходно за даље студирање, пре свега за учење базичних морфолошких наука, физиологије и патологије. Студент разуме и дефинише грађу човековог тела, влада анатомском терминологијом.		
Број часова активне наставе: 120 (80+40)		
Предавања: 60 (40+20)	Практична настава: 60 (40+20)	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Анатомија. Основни анатомски термини, предели и делови тела, увод у остеологију, артрологију, миологију, ангеологију, комплетну органологију, неурологију, дерматологију и површинску анатомију.		
Хистологија. Организација и основне функције ћелије (мембрански систем и мембрански одељци ћелуле; цитоскелет, специјализације ћелијских површина и комуникација ћелије са окружењем, ћелијске популације. Ткива и хистогенеза (основна ткива-епително, везивно, мишићно и нервно ткиво). Хистолошка организација органа и органогенеза, системи органа (кардиоваскуларни, имуни, ендокрини, респираторни, дигестивни, урогенитални и нервни; кожа и чулни органи). Општа и специјална ембриологија.		
<u>Практична настава:</u>		
Анатомија. Обрада претходно поменутих поглавља кроз додатна предавања, консултације, колоквијуме, тестове и семинарске радове.		
Хистологија. Основни принципи израде хистолошких препарата. Микроскопирање и упознавање структуре ткива и органа. Извођење семинара кроз облик интерактивне наставе. Тестови провере знања на вежбама.		
Активна настава:		
1. Предавања	Анатомија	Број часова:
1.	Дефиниција анатомије. Општа остеологија. Остеологија горњег екстремитета. Општа артрологија. Артрологија горњег екстремитета.	2
2.	Општа миологија. Мишићи горњег екстремитета. Општа ангиологија. Крвни судови и лимфатици горњег екстремитета. Општа неурологија. Живци горњег екстремитета. Подела горњег екстремитета на делове и регије. Регије горњег екстремитета.	2
3.	Грудни кош као целина. Оријентационе линије и тачке. Остеологија грудног коша. Артрологија грудног коша. Мишићи зидова грудног коша. Крвни судови	2

	и лимфатици зидова грудног коша. Живци зидова грудног коша. Дојка.	
4.	Подела грудне дупље. Средогруђе (зидови, подела и садржај). Крвни судови грудне дупље. Лимфни систем грудне дупље. Живци грудне дупље. Једњак. Респираторни систем (душник, главне душнице, плућни корен, плућа, плућна марамица).	2
5.	Кардиоваскуларни систем. Мали и велики крвоток. Срце. Срчана кеса. Крвни судови базе срца.	2
6.	Трбух (границе, подела на регије). Зидови трбушне дупље. Трбушна дупља (подела). Трбушна марамица. Подела трбушних органа у односу на трбушну марамицу.	2
7.	Желудац, танко црево, дебело црево, јетра, систем портне вене јетре, жучни путеви.	2
8.	Панкреас, слезина, бубрег, мокраћовод, надбубрежна жлезда. Артерије, вене, лимфатици, живци трбушне дупље.	2
9.	Карлица (зидови, карлична дупља, међица). Мокраћни органи карлице, завршни делови дебелог црева (ректум и чмарни канал). Женски полни органи. Мушки полни органи. Крвни судови, лимфатици и живци карлице.	2
10.	Остеологија доњег екстремитета. Артрологија доњег екстремитета. Мишићи доњег екстремитета (мишићи бедра и бута). Подела доњег екстремитета на делове и регије.	2
11.	Мишићи доњег екстремитета (мишићи потколенице и стопала). Крвни судови, лимфатици и живци доњег екстремитета. Регије доњег екстремитета.	2
12.	Кости главе - подела. Кости лобање и лица. Краниофацијалне дупље. Лобања новорођенчета. Вратни пршљенови. Спојеви главе и врата.	2
13.	Предели главе.	2
14.	Врат. Предели врата.	2
15.	Усна дупља, носна дупља, ждрело, гркљан, штитна и параштитна жлезда.	2
16.	Нервни систем. Централни нервни систем. Кичмена мождина, продужена мождина, мождани мост, средњи мозак, мали мозак.	2
17.	Међумозак. Велики мозак. Мождане спојнице. Моторни, сензитивни и сензоријелни путеви. Лимбички систем.	2
18.	Коморни систем мозга. Цереброспинална течност. Можданице. Крвни судови мозга. Периферни нервни систем. Аутономни нервни систем.	2
19.	Чулни органи. Око и помоћни органи ока.	2
20.	Спољашње уво. Средње уво. Унутрашње уво. Чуло мириса. Чуло укуса. Кожни омотач.	2
Хистологија		
21.	Увод у хистологију. Цитологија (основна организација ћелије, ћелијска мембрана, једро, цитоплазма, мембрански одељци ћелије, специјализације ћелијских површина, ћелијски спојеви). Екстрацелуларни матрикс (везивна влакна).	2
22.	Епително ткиво (покривни и жлездани епители).	2
23.	Хистологија везивног ткива (ћелије, ембрионална везива, растресито везиво, густа везивна ткива масно ткиво).	2
24.	Хистологија везивног ткива (хрскавица, кост). Мишићно ткиво (глатко мишићно ткиво, скелетно и срчано мишићно ткиво).	2
25.	Нервно ткиво (неурон, глијалне ћелије). Нервни систем и чула (сива и бела маса у централном и периферном нервном систему).	2
26.	Хематопоеза и крв. Имуни систем (ћелије, имуни одговор, органи имуног система).	2
27.	Кардиоваскуларни систем (грађа срца, артерије, вене, микроциркулација). Ендокрини систем (ендокрине жлезде).	2
28.	Респираторни систем (хист. карактеристике спроводног дела респираторног система, грађа плућа). Дигестивни систем (хист. карактеристике дигестивне цеви, усна дупља, једњак, желудац, танко и дебело црево, плувачне жлезде, јетра, жучна кеса).	2
29.	Уринарни систем (бубрег, м. бешика, м. канали). Мушки репродуктивни систем (тестис). Женски репродуктивни систем (јајник, материца, вагина,	2

	менструални циклус).	
30.	Кожа (грађа и деривати коже). Око, уво.	2
	Укупно	60

2. Вежбе		Број часова:
Анатомија		
1.	Дефиниција анатомије, историјат, подела, анатомска номенклатура, оријентација у анатомији. Општа остеологија (ембриолошко порекло, грађа, раст костију, биолошка реакција, подела костију). Остеологија горњег екстремитета. Општа артрологија (главни и споредни елементи зглоба, подела зглобова, функција). Артрологија горњег екстремитета.	2
2.	Општа миологија (дефиниција, делови, подела, грађа, биолошка реакција). Мишићи горњег екстремитета. Крвни судови горњег екстремитета (артерије, дубоке и површне вене), лимфатици горњег екстремитета. Општа неурологија (подела нервног система, нервна ћелија, кичмени живац). Живци горњег екстремитета и њихов клинички аспект - рамени живчани сплет (бочне и завршне гране). Подела руке на делове и регије. Пазушна јама (зидови и садржај), канал ручја. Клинички значај.	2
3.	Крудни кош као целина. Оријентационе линије и тачке грудног коша. Зидови грудног коша. Остеологија грудног коша. Артрологија грудног коша. Мишићи, артерије, вене, лимфатици и живци зидова грудног коша. Дојка. Клинички значај.	2
4.	Подела грудне дупље. Средогруђе (зидови, подела и садржај). Крвни судови грудне дупље (усходна аорта, лук аорте, грудна аорта, брахиоцефаличне вене, горња шупља вена, систем азигосних вена). Лимфни систем грудне дупље (грудна жлезда, грудни канал, десни лимфни канал). Живци грудне дупље (грудни део симпатичког стабла, живац луталац, пречажни живац). Једњак. Респираторни систем (душник, главне душице, плућни корен, плућа, плућна марамица). Клинички значај.	2
5.	Кардиоваскуларни систем. Мали и велики крвоток. Срце (спољашњи и унутрашњи изглед). Грађа срца (фиброзни скелет срца, срчани мишић, спроводни апарат срца, крвни судови и живци срца, пројекција срца и аускултација срчаних тонова). Срчана кеса (делови, шпагови, везе). Велики крвни судови базе срца. Клинички значај.	2
6.	Трбух (границе, подела на регије, оријентационе линије и тачке). Зидови трбушне дупље (мишићи, апонеуротичне творевине, слабе тачке предњебочног трбушног зида, коштаног зглобни елементи, мишићно апонеуротични елементи и слабе тачке задњег трбушног зида). Трбушна дупља (подела). Трбушна марамица (творевине паријеталног и висцералног листа, шпагови, опорњачка кеса). Подела трбушних органа у односу на трбушну марамицу.	2
7.	Желудац (положај, односи, морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци). Танко црево (морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци). Дебело црево (морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци). Јетра (положај, односи, пројекције, морфологија и грађа). Систем портне вене јетре (настанак, пут, притоке, анастомозе са системом горње и доње шупље вене). Жучни путеви (главни и споредни).	2
8.	Панкреас (положај, односи, пројекције, морфологија и грађа). Слезина (положај, односи, пројекције, морфологија и грађа). Ретроперитонеални простор (зидови и садржај). Бубрег (положај, морфологија, скелетотопски и синтопски односи, омотачи, макроскопска и микроскопска грађа, крвни судови и живци). Мокраћовод. Надбубрежна жлезда. Крвни судови трбушне дупље (трбушна аорта, доња шупља вена), лимфни систем трбушне дупље, живци трбушне дупље (абдоминални део симпатичког стабла, целијачни сплет).	2
9.	Карлица. Зидови карличне дупље (кости, зглобови, мишићи, фасције). Карлица као целина (отвори, пречници). Карлична дупља. Међица. Мокраћни органи карлице (карлични део мокраћовода, мокраћна бешика, мокраћна цев). Завршни делови дебелог црева (ректум и чмарни канал).	2

	Женски полни органи (спољашњи и унутрашњи). Мушки полни органи (спољашњи и унутрашњи). Крвни судови карлице (унутрашња бедрена артерија и вена), лимфатици и живци карлице (стидни живац, тртични живац, карлични део симпатичког стабла, карлични сплет).	
10.	Остеологија доњег екстремитета. Артрологија доњег екстремитета. Мишићи доњег екстремитета (мишићи бедра и бута). Подела доњег екстремитета на делове и регије.	2
11.	Мишићи доњег екстремитета (мишићи потколенице и стопала). Крвни судови доњег екстремитета (артерије, дубоке и површне вене), лимфатици доњег екстремитета. Живци доњег екстремитета и њихов клинички аспект – слабински и крсни живчани сплет (бочне и завршне гране). Регије доњег екстремитета. Бутни троугао, потпрепонски зјап, канал приводиоца, затколена јама. Клинички значај.	2
12.	Кости главе - подела. Кости лобање (чеона, ситаста, клинаста, потиљачна, темена и слепоочна кост) и лица (доња вилица, раласта кост, подјезична кост, горња вилица, непчана, јабучна, носна, сузна кост и доња носна шкољка). Краниофацијалне дупље (очна дупља, темпорална јама, инфратемпорална јама, криластонепчана јама, носна дупља). Лобања новорођенчета. Вратни пршљенови (типични и атипични). Спојеви главе и врата (непокретни и покретни).	2
13.	Пределни главе. Кранијални живци (подела). Паротидомасетерични предео (зидови и садржај, паротидна жлезда, фацијални нерв (VII), спољашња каротидна артерија и вене, мимични мишићи лица). Подслепоочни предео (зидови и садржај, тригеминални нерв (V), мастикаторни мишићи, максиларна артерија, вене). Околождерелни простор (зидови и садржај, унутрашња југуларна вена, унутрашња каротидна артерија, вратни симпатикус, глосфарингеални живац (IX), вагусни живац (X), акцесорни живац (XI), хипоглосни живац (XII), комуникације). Клинички аспекти и значај.	2
14.	Врат. Пределни врата. Предњи предео врата (границе, топографија, надхиоидни и подхиоидни мишићи, предкичмени мишићи, крвни судови и живци, заједничка каротидна артерија, вене, вратни живчани сплет, вратни део симпатичког стабла). Стерноклеидомастоидни предео. Бочни предео врата (границе, топографија, скаленски мишићи, поткључна артерија и вена, спољашња југуларна вена). Задњи предео врата (границе, топографија, мишићи, крвни судови и живци). Клинички аспекти и значај.	2
15.	Усна дупља (зидови, подела, садржај), меко непце, тврдо непце, уснице, образи, ждрелно сужење, језик, пљувачне жлезде, зуби (дентиција, морфологија, грађа, фиксација зуба). Носна дупља (зидови, подела, параназалне шупљине). Ждрело (положај, подела, морфологија, грађа). Грклан (зидови, хрскавице, зглобови и везе, мишићи, подслузокожа и слузокожа, дупља грклана). Штитна и параштитна жлезда. Клинички аспекти и значај.	2
16.	Нервни систем (увод, подела и грађа, нервна ћелија, неуроглија, бела и сива маса). Централни нервни систем. Кичмена мождина, продужена мождина, мождани мост, средњи мозак, мали мозак (морфологија и грађа). Четврта мождана комора (зидови, шпагови, комуникантни отвори). Клинички аспекти и значај.	2
17.	Међумозак (морфологија и грађа). Трећа мождана комора (зидови, шпагови, комуникантни отвори). Велики мозак (морфологија и грађа, мождана кора и центри, субкортикалне сиве масе, мождане чауре, бочна мождана комора). Мождане спојнице. Моторни, сензитивни и сензоријелни путеви. Лимбички систем (лимбичка кора, лимбичка једра и лимбички кругови). Клинички аспекти и значај.	2
18.	Коморни систем мозга. Цереброспинална течност (постанак, пут и елиминација, баријере мозга). Можданице. Крвни судови мозга (артерије, вене, венски синуси). Периферни нервни систем (мождани и кичмени живци). Аутономни нервни систем (подела и функција). Клинички аспекти и значај.	2

19.	Чулни органи. Око (очни живац (II), очна јабучица, зидови и садржај очне јабучице). Помоћни органи ока (капци, обрве, мишићи ока, окуломоторни живац (III), трохлеарни живац (IV, живац одводицац (VI), вежњача, сузни апарат).	2
20.	Спољашње уво (ушна шкољка, спољашњи ушни ходник, бубна опна). Средње уво (бубна дупља, слушне кошчице, мишићи бубне дупље, шупљине мастоидног наставка и антрум, слушна туба). Унутрашње уво (коштани и мембранозни лабиринт). Вестибулокохлеарни живац (VIII). Чуло мириса. Чуло укуса. Кожни омотач.	2
Хистологија		
21.	Микроскопирање. Облици ћелија, облици једара (плочасте, коцкасте, цилиндричне, округле, нервне; и округло, бубрежасто, режњевито и сегментисано једро).	2
22.	Епително ткиво (једнослојни коцкаст епител, једнослојни цилиндрични епител, псеудослојевити епители, плочасти епител, епител прелазног типа)	2
23.	Везивно ткиво (растресито, жуто масно, хијалина хрскавица, ламеларна кост)	2
24.	Мишићно ткиво (глатко, скелетно, срчано ткиво). Нервно ткиво (велики и мали мозак, периферни нерв).	2
25.	Хематопоетски систем и крв (уобличени елементи крви). Имуни систем (тимус, непчани крајник и лимфни чвор).	2
26.	Кардиоваскуларни систем (артерија, вена). Ендокрини систем (хипофиза, тироидеа, надбубрежна жлезда).	2
27.	Респираторни систем (трахеја, плућа). Дигестивни систем I (пљувачне жлезде, језик, желудац, дуоденум).	2
28.	Дигестивни систем II (јетра, панкреас). Уринарни систем (бубрег, мокраћна бешика)	2
29.	Мушки и женски репродуктивни систем (тестис, јајник, материца)	2
30.	Кожа, око (корнеа, Кортијев орган).	2
	Укупно	60
Препоручена литература:		
1. Чукурановић Р, Павловић С, Стефановић Н, Антић С, Васовић Љ, Арсић С. Анатомија човека за студенте струковних студија. Ниш: Ауторско издање; 2008.		
2. Аврамовић В, Ранчић Г, Николић И. Хистологија ауторизована скрипта и практикум за студенте фармације и стуконних студија. Ниш: Ауторско издање; 2011.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Консултације ▪ Семинари ▪ Тестови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
Анатомија:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 16 (10 = предавања + 6 = вежбе) ▪ Семинарски рад: 7 ▪ Практични испит: 10 		
Хистологија:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 9 (4 = предавања + 5 = вежбе/или семинарски) ▪ Практични испит : 8 		
Завршни испит*		
Писмени испит : Анатомија: 33 поена Хистологија: 17 поена		

3. Медицина и друштво

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицина и друштво		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Антић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – I 3	
Циљ предмета:		
Усвајање основних етичких и социолошких знања о медицини и рада у медицини; оспособљавање будућих струковних медицинских сестара/техничара за сагледавање и лечење и негу пацијената као комплексног биопсихосоцијалног бића.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Ефикасно и одговорно обављање професионалне улоге у здравственом систему. Професионална мудрост у комуникацији с пацијентима, колегама, глобалном јавношћу.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 30	Практична настава: 0	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Концептуални оквир медицине, историјски преглед медицине као науке и праксе. Клиничка медицина и етички проблеми клиничког рада. Историјат медицинске етике: Хипократова заклетва и њене историјске импликације, женевска ревизија Хипократове заклетве и етички кодекси. Медицинска етика у пракси: специфичности медицинске етике, деонтологија, медицинска тајна, подељена тајна, јатрогенија, еутаназија, етичка и кривична одговорност лекара, етичка медицинских истраживања, медицинско право: основни проблеми и аспекти, међународни у говори. Јавно здравство.		
Концептуални оквир медицинске социологије, медицина као предмет социологије. Социологија здравља и болести. Здравље/болест - појединац, друштво. Здравствено и болесничко понашање: социокултурални контекст, модели и варијабле. Стил живота, понашање, болест, здравље - промоција здравља. Социологија менталних поремећаја, стрес и социјална подршка. Социологија болнице: структурација активности и врсте интеракција, хијерархија улога и модели понашања. Улоге и односи између пацијената здравствених радника: разлике у улогама, нивои и модели интеракције. Социјалне промене и промене у улогама и односима лекар - пацијент. Професија медицински техничар здравствене неге: појам и структурални елементи професије. Образовање и социјализација струковних медицинских техничара здравствене неге. Социјални статус, професионална етика, идеологија и професионална култура струковних медицинских техничара здравствене неге.		
<u>Практична настава:</u>		
Анализа случајева из праксе, панел расправе, семинари о кључним проблемима лечења. Кондиционирање вештина комуникације са пацијентима и лекарима. Консултације. Тест.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Морал и етика. <i>Дефиниција појма морала</i> (порекло и развој моралне норме, психологија морала; морал, обичај, право и политика; развој индивидуалне моралне свести; позитивне и негативне морално-психолошке особине). <i>Етика као филозофска дисциплина. Главне етичке категорије. Исходиште и кратка историја етике</i> (од антике до нововековних схватања). Деонтологија. <i>Практична етика</i> (примене наведених схватања у хипотетичким и реалним животним ситуацијама).	2
2.	Етика и медицина. <i>Дефиниција медицина. Теоријске основе савремене медицине, задаци и развој специјалности. Здравље и болест. Појам и историјат медицинске етике. Савремени правци. Главни принципи</i>	2

	<i>медицинске етике</i> (добробит пацијента, не науди пацијенту, аутономија пацијента, праведност, истина или добронамерна неистина. <i>Моралне обавезе лекара према болесницима. Однос лекар-болесник</i> (природа и циљеви комуникације, појам емпатије, лекарска тајна, подељена тајна). <i>Однос лекара према породици болесника. Однос лекара према лекару и другим медицинским радницима. Однос лекара према себи и лекарској професији.</i>	
3.	<i>Медицинске заклетве и кодекси. Хипократ</i> (Хипократова заклетва и њене модерне варијанте). <i>Женевска декларација и њене ревизије. Интернационални кодекс медицинске етике</i> (основни принципи). <i>Кодекс етике здравствених радника Србије. Етички комитети. Лекарске коморе. Судови части. Етички и правни медицински кодекси у Србији.</i>	2
4.	<i>Главна подручја медицинске етике. Смрт и умирање</i> (еутаназија, употреба људског ткива). <i>Репродуктивна медицина</i> (контраверзе око прекида трудноће, клонирања, генетског инжењеринга, генетског саветовања). <i>Медицинска истраживања</i> (етички принципи и проблеми истраживања). <i>Медицинска грешка и јатрогенија. Етички проблеми у гранама медицине</i> (у хирургији, педијатрији, психијатрији, заразним болестима, гинекологији и акушерству, стоматологији, геријатрији, интерној медицини, радиологији, онкологији, у односу према особи са хендикепом, у односу прама умирућем пацијенту).	2
5.	<i>Етика. медицинска етика и биоетика. Настанак биоетике и контраверзе око њеног одређења. Биоетика - мултидисциплинарни приступ. Главна подручја биоетике. Нова технологија, медицина и биоетика. Етичке дилеме савремене медицине.</i>	2
6.	Концептуални оквир. Карактеристике и поље истраживања. Место и улога медицинске социологије у јавном здравству. Историјат. Теоријске оријентације и истраживачке технике у медицинској социологији. Медицина као предмет социологије. Однос друштвене заједнице према здрављу, болести и здравственој служби.	2
7.	Нормално VS патолошко. - Медицински и социолошки концепти нормалности. Семантика и симболика појма нормално; социолошко, медицинско, антрополошко, социјалнопсихолошко и правно схватање; физиолошко схватање, биолошка квантификација. Социолошки концепт нормалности и нормализације, теорија етикетирања, абнормална подела рада.	2
8.	Здравље. - Здравље као примарна вредност човека. Феноменолошка вишедимензионалност здравља и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања здравља. Разлика између биомедицинског и социолошког приступа здрављу. Савремени социолошки концепти и модели здравља. Социолошки индикатори, елементи и фактори здравља. Промоција здравља.	2
9.	Болест. - Болест као иманентна појава људског живота. Феноменолошка вишедимензионалност болести и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања болести. Социолошки модели и концепти болести. Социјална конструкција болести. Социјални фактори болести и социјалне болести. Болест, појединац, друштво.	2
10.	Душевне болести и/или душевни поремећаји. - Проблем дефиниције. Основни модели душевних поремећаја: медицински модел, психоаналитички модел, социодинамски модел, бихејвиористички модел, социолошки модел.	2
11.	Стрес и социјална подршка. - Општи појмови о стресу. Стресори, стрес и болест. Физиолошки процеси и стрес. Социјални фактори и стрес: стресне ситуације, прилагођавање стресу, биосоцијални одјек, теорија о стресогеним животним догађајима. Превладавање стреса. Појам, облици и методе мерања социјалне подршке. Пострауматски стресни поремећај.	2
12.	Здравствено понашање. - Општа теорија о понашању и основни облици здравственог понашања. Теорије о здравственом понашању: модел здравственог уверења, теорија понашања при тражењу помоћи, модел фаза у болесничком понашању. Концепт болесничке каријере.	2

	Ситуацијско-адаптацијски модел болесничког понашања. Модел коришћења медицинске заштите.	
13.	Улоге и односи између пацијената и здравствених радника. - Разлике у улогама. Врсте и нивои односа. Модели интеракције. Историјат. Друштвене промене и промене у улогама и односима између здравствених радника и пацијената. Структурално-функционална анализа. Примена системске теорије. Пацијент - лекар, медицинска сестра.	2
14.	Друштвене неједнакости у здрављу и здравственој заштити. - Појмовна разграничења: друштвена диференцијација, друштвена стратификација, друштвене разлике и неједнакости. Здравствене неједнакости. Здравствене неједнакости и принципи праведности у здрављу. Појавни облици здравствених неједнакости.	2
15.	Медицинске професије. - Појам професије. Карактеристике лекарске (стоматолошке) професије: научна основа, образовање и социјализација лекара, професионална аутономија, ауторитет лекара и механизми контроле. Професионална култура лекара.	2
	Укупно часова:	30

Семинари:

1.	Медицинска етика и деонтологија	
2.	Морални кодекси, декларације и заклетве у медицини	
3.	Зачетак и историјат српске медицине	
4.	Моралне обавезе здравствених радника према болесницима	
5.	Етички проблеми у појединим медицинским дисциплинама	
6.	Медицинска етика у различитим друштвеним ситуацијама	
7.	Правно-етички проблеми у медицинској пракси	
8.	Појмовни оквир медицинске социологије	
9.	Научни концепти болести и здравља	
10.	Стрес и социјална подршка	
11.	Улоге и односи између лекара и пацијента	
12.	Медицинске професије	
13.	Социјална патологија данас	
14.	Нова подручја <i>ангажовања</i> медицине	
15.	Медицина у савременом друштву	

Препоручена литература:

1. Лазаревић-Јовановић Б. Увод у медицину са медицинском етиком и историјом медицине. Медицински факултет Ниш, 2000.
2. Марић Ј. Медицинска етика. 1994.
3. Антић М. Медицинска социологија-концептуално-историјски преглед. Шид, 1998.
4. Церјан-Летица Г. и сар. Медицинска социологија. Загреб. 2003.

Методe извођења наставе:

- Теоријска настава: интерактивна предавања
- Практична настава: панел расправе, семинари
- Консултације: континуирано

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе:
 - а) Похађање наставе: 15 поена
 - б) Активност на часу: 15 поена
- Семинарски радови: 35 поена

Завршни испит*

- Писмени испит: 35

4. Медицинска информатика и менаџмент

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицинска информатика и менаџмент		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: СМС – I 4	
Циљ предмета:		
Менаџмент у здравству представља један од основних елемената здравствене политике. Циљ наставе из здравственог менаџмента је усвајање савременог приступа, од значаја за функционисање целокупног здравственог система. Настава из информатике омогућава интеграцију у савремени свет и приступ савременој медицинској технологији.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладаном материјом, студенти могу да спроводе здравствени програм и активност кроз интегрисање здравственог система, њихову контролу, мониторинг и евалуацију, као и владање модерним информационим системима. Студент користи у свом раду савремене информационе системе.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 30 (15+15)	Практична настава: 45 (30+15)	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<u>Медицинска информатика:</u> Увод у рачунарство, архитектура и рад рачунара, организација података у рачунару, оперативни систем и апликативни софтвер, заштита података, Интернет, Оперативни систем Windows, Microsoft Word.		
<u>Менаџмент:</u> Дефиниција, историјат, циљеви, функције; Савремени концепт здравља; Квалитет живота; Међузависност здравља и економског развоја; Здравствено осигурање; Модели финансирања у свету. Менаџмент у примени одговарајућих здравствених технологија. Ефикасност и квалитет рада здравствених установа. Руководјење здравственим установама. Улога маркетинга у менаџменту. Значај разумевања људског понашања за успешан менаџмент у здравственим установама; принципи психо-социјалних интервенција у кризним ситуацијама. Сарадња и тимски рад, решавање проблема у групи. Конфликти у здравственим установама и њихово решавање. Менаџмент и радна мотивација, лидерство. Реформе у здравству.		
<u>Практична настава:</u>		
Препознавање приоритетних здравствених проблема; индикатори за процену здравственог стања; анализа здравственог стања популације на одређеној територији. Формулисање здравственог програма; писање пројеката. Формулисање здравствене стратегије. Менаџмент и основе комуникације. Менаџмент и мотивација. Тимски рад. Значај и карактеристике доброг тима. Менаџмент у кадровима; Финансирање у здравству. Модели финансирања; Улога информационог система и здравствене технологије у здравственом менаџменту. Лидерство. Карактеристике успешног менаџера. Здравље, здравствена политика и здравствене стратегије.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
Медицинска информатика		
1.	УВОД У РАЧУНАРСТВО: Основни појмови - појам рачунара, дефиниција рачунарства, појам хардвера и софтвера, појам алгоритма и програма, програмски језици, информације и њихово представљање; Историја рачунарства; Здравствени информациони систем.	2

2.	АРХИТЕКТУРА И РАД РАЧУНАРА: Основне организационе јединице. Централна процесна јединица. Улазне и излазне јединице. Спољна меморија. Мултимедијални уређаји.	6
3.	ОРГАНИЗАЦИЈА ПОДАТАКА У РАЧУНАРУ: Физичка организација магнетних меморијских уређаја, појам и именовање фајла, појам и именовање директоријума, означавање меморијских уређаја, представљање директоријума у облику дрвета, администрирање подацима.	2
4.	ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМ и АПЛИКАТИВНИ СОФТВЕР: Microsoft Office – Word, Excel, PowerPoint, FrontPage; Adobe Acrobat, Adobe Reader, Adobe Photoshop; Слика: типови графике, прегледање слика, графички формати, програми за обраду слика; Мултимедија – Звук: звучна картица, дигитална музика; Видео: видео систем рачунара, дигитални видео, видео формати.	2
5.	ЗАШТИТА ПОДАТАКА: Заштита података од брисања. Заштита података од вируса – рад са антивирус програмима. Заштита података од неовлашћеног коришћења.	1
6.	ИНТЕРНЕТ: Локалне рачунарске мреже – ЛАН. Сервери. Врсте мрежног повезивања. World Wide Web. Читање хипер-текстуалних (HTML – HyperText Markup Language) докумената - програм Internet Explorer. Web адреса. Претраживање Web-а. E-mail -електронска пошта, програм Outlook Express. Преузимање и слање фајлова (FTP – File Transfer Protocol).	2
Менаџмент		
7.	Менаџмент, здравствени менаџмент, дефиниције, значај, методе	1
8.	Дефинисање основних појмова - процеси и организација	1
9.	Функције менаџмента: планирање, организовање, комуникације, мониторинг, евалуација	1
10.	Пристапи обезбеђивању квалитета (Quality Assurance) – циклус QA	1
11.	Менаџмент тоталним квалитетом и алати TQM-а	1
12.	Доношење одлука и решавање проблема	1
13.	Конфликти у здравственим установама и њихово решавање	1
14.	Сарадња и тимски рад: организација, промене, технике за развој организације, решавање проблема у групи	2
15.	Менаџмент и радна мотивација, лидерство	1
16.	Менаџер у здравству: карактеристике успешног менаџера, процене успешности рада, управљање хуманим ресурсима	1
17.	Модел изврсности	1
18.	Гуруи и њихови принципи - Деминг, Јуран, Крозби, Ишикава и др.	2
19.	Захтеви стандарда	1
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
Медицинска информатика		
1.	ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМ WINDOWS: Основне особине и елементи Windows-а: Десктоп, иконе, прозори – изглед прозора и рад са прозорима, Таскбар, стартни мени, падајући менији, контекстни мени, дијалог прозори. Манипулација фајловима и фолдерима. Креирање новог документа. Снимање документа. Отварање постојећег документа. Clipboard - функционисање операција Cut, Copy и Paste. Shortcut (пречица). Recycle Bin	10
2.	MICROSOFT WORD: Изглед основног прозора. Унос и кориговање текста. Кретање по документу. Креирање и чување документа. Отварање постојећег документа. Форматирање (знакова, пасуса, одељка, документа, стране документа). Обрада блок текста: маркирање, копирање и премештање. Заглавља. Форматирање и сортирање листе - Табулација и нумерација (Bullets and Numbering). Фусноте и ендноте. Креирање индекса и садржаја. Претраживање и замена текста. Форматирање колоне. Убацивање слика и дијаграма у текст. Word Табела - уметање и обрада табеле, рачунске операције у табели. Штампанање документа - Print Preview	20
Менаџмент		
3.	Дефиниција и избор приоритетних здравствених проблема	2

4.	Утврђивање стратешких циљева здравственог развоја	1
5.	Студија случаја – „пацијентов пут“ кроз једну здравствену установу	2
6.	Формулисање здравствене стратегије	2
7.	Донабедианов модел структуре, процеса и исхода	2
8.	Модел процесне организације	2
9.	SWOT анализа јавног здравља у Републици Србији	2
10.	Анализа индикатора за оцену прогреса у остваривању здравствене заштите и здравственог стања становништва	2
	Укупно	45

Препоручена литература:

1. Ковачић Л. и сар. Организација и управљање у здравственој заштити. Медицинска наклада. Загреб, 2003.
2. Вишњић А. Скрипта из менаџмента. Медицински факултет Ниш, 2010.
3. Јаковљевић Ђ. и сар. Менаџмент у здравству. Европски центар за мир и развој. Београд, 2000.
4. Манојловић Ј. Скрипта из информатике. Медицински факултет Ниш, 2004.

Методe извођења наставе:

Настава се организује као теоријска и практична. У оквиру вежби се обрађује одређена проблематика преко израде семинарских радова. Групе за практичну наставу не би требало да имају више од 15 студената. За практичну наставу је неопходно коришћење рачунара.

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10 (5+5)
- Семинарски радови: 30 (20+10)
- Колоквијуми (информатика): 20

Завршни испит*

- Тест (информатика): 20
- Усмени испит (менаџмент): 20

5. Епидемиологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Епидемиологија		
Руководилац предмета: Проф. др Бранислав Петровић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – I 5	
Циљ предмета:		
Основни циљ наставе је да упозна студенте са савременим сазнањима епидемиолошке науке, епидемиолошким методама рада и епидемиолошким законитостима које омогућавају стручно сагледавање епидемиолошких проблема и спровођење мера у циљу истраживања, спречавања и сузбијања масовних поремећаја здравља у домену практичног рада струковне медицинске сестре.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Предвиђени исход је оспособљеност дипломираног студента да, у свакодневном раду, може користити усвојена знања у циљу спречавања настанка обољења и то применом специфичних мера профилаксе (нпр. вакцино, серо и хемиопротекса), као и њиховог ширења применом осталих мера у домену струковне медицинске сестре (нпр. Здравственоваспитни рад, едукација). Студент спречава болест апликујући средства специфичне профилаксе (вакцине и серуме), а здравственоваспитним радом подиже ниво здравствене културе.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Увод у епидемиологију. Епидемијски процес. Епидемиолошки метод рада. Извори заразе, путеви ширења, улазна места, диспозиција. Основни принципи истраживања епидемија, Профилакса заразних болести, Противепидемијске мере, Хоспиталне инфекције, епидемиолошки рад у ванредним условима. Опште карактеристике масовних незаразних обољења. Законска регулатива.		
<u>Практична настава:</u>		
Прати теоријску наставу.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у епидемиологију. Епидемијски процес	1
2.	Епидемиолошки метод рада	1
3.	Извори заразе, путеви ширења, улазна места, диспозиција	2
4.	Основни принципи истраживања епидемија	2
5.	Профилакса заразних болести	2
6.	Противепидемијске мере	2
7.	Хоспиталне инфекције	1
8.	Епидемиолошки рад у ванредним условима	1
9.	Опште карактеристике масовних незаразних обољења	2
10.	Законска регулатива	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Основни појмови епидемиолошке статистике	2
2.	Пријављивање масовних обољења	2
3.	Епидемиолошке индикације за узимање узорака материјала за микробиолошки преглед и интерпретација налаза	2
4.	Епидемиолошка анкета	2

5.	ДДД	2
6.	Вакцина и серопротифлакса	2
7.	Здравствени надзор	2
8.	Карантин и карантинске болести	2
9.	Моделн истраживања епидемија	2
10.	Мере за спречавање и сузбијање болничких инфекција	2
11.	Мере превенције неких масовних незаразних обољења	2
12.	Учествовање у практичном спровођењу мера за решавање актуелних епидемиолошких проблема	2
13.	Организација и садржај епидемиолошког рада у здравственим установама.	2
14.	Презентација семинарских радова	2
15.	Презентација семинарских радова	2
	Укупно	30

Препоручена литература:

1. Радовановић З, Спасић М, Тиодоровић Б, Петровић Б, Величковић З, Коцић Б. Епидемиологија. Просвета. Ниш, 2005.
2. Бошковић Ж, Дрезгић Љ, Спасић М, Тиодоровић Б, Петровић Б, Величковић З. Епидемиологија у пракси I део. Медицински факултет Ниш, 2001.
3. Перошевић З, Дрезгић Љ, Бошковић Ж, Спасић М. Епидемиологија у пракси II део. Просвета. Ниш, 1994.

Методe извођења наставе:

- Теоријска настава
- Практична настава
- Консултације
- Семинарски радови

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: до 10 поена
- Семинарски радови: до 20 поена

Завршни испит*

- Писмени испит: 70 поена

6. Социјална медицина и хигијена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Социјална медицина и хигијена		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Статус предмета:	Обезвезан	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС – I 6	
Циљ предмета:		
<p>Настава из области Социјалне медицине треба да омогући студентима да усвоје социјално-медицински приступ у објашњавању сложених феномена болести и здравља, као и да допринесе, да се тај усвојени приступ примени у раду на здравственој заштити становништва.</p> <p>Настава из области Хигијене треба да пружи основна знања о факторима спољашње средине који остварују утицај на здравље човека, позитиван или негативан.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Савладана настава из овог предмета омогућава студентима, да се упознају са здравственом заштитом становништва, методама за мерење здравља и васпитањем за здраве стилове живота. Основни исход наставе је да студент препозна еколошки, превентивни и промотивни приступ здрављу. Студент је у могућности да промовише здраве стилове живота.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<p><u>Социјална медицина</u> Социјална медицина: дефиниција, садржаји рада, метод рада. Здравље: дефиниције, теоријски концепт, фактори ризика. Природни ток развоја болести и мере превенције. Основне карактеристике појединих категорија становништва. Економски значај здравља. Здравствена заштита: основна начела и принципи организације. Социјална заштита. Социјалне болести. Здравствено законодавство. Социјална заштита. Социјалне болести. Здравствено законодавство. Здравствене установе. Здравствено васпитање. Планирање у здравству. Међународна здравствена сарадња.</p>		
<u>Хигијена</u>		
<p>Хигијена са медицинском екологијом, основни сиљевеи и садржаји научне дисциплине. Вода као основа здравља, физиолошки, техничко-економски и епидемиолошки значај воде. Земљиште–значај за здравље људи. Отпадне материје–здравствени, економски и еколошки значај. Ваздух и аерозагађење, утицај на здравље–мере превенције. Клима и микроклима–утицај на здравље, мере превенције. Радијација–нејонизујуће и јонизујуће зрачење, утицај на здравље, мере превенције. Хемијске ноксе у животној средини, утицај на здравље, мере превенције. Школска средина и здравље ученика, мере превенције болести. Лична хигијена и хигијена одеће и обуће. Хигијена здравствених установа. Спорт, рекреација, здравље. Основни принципи здраве исхране и прехранбене густине оброка. Епидемиолошки значај хране, тровање храном. Болести неправилне исхране, мере превенције.</p>		
<u>Практична настава:</u>		
<p><u>Социјална медицина</u> Мерење здравственог стања становништва, здравствени индикатори. Породично здравље, планирање породице. Организација заштите здравља појединих категорија становништва. Социјална заштита одређених категорија становништва. Програмски рад у заштити од социјалних болести. Упознавање са методама, планирањем и употребом здравствено-васпитних средстава у</p>		

здравственом васпитању. Промоција здравља.

Хигијена

Узимање узорака и хигијенски преглед воде за пиће. Дезинфекција воде за пиће и водних објеката. Аерозагађење, узорковање ваздуха за хемијске и микробиолошке анализе. Микроклиматске мерења. Мерење осветљености и УВ индекс. Мерење јонизујућег зрачења у животној и радној средини. Санитарнохигијенски преглед школа и предшколских установа. Санитарнохигијенски преглед спортских објеката. Санитарнохигијенски преглед здравствених установа. Здравствена и хигијенска исправност намирница, узимање узорака. Санитација објеката за производњу и промет хране. Оцена стања исхрањености људи.

Активна настава:

1. Предавања		Број часова:
1.	Социјална медицина-дефиниција, садржаји рада, метод	2
2.	Здравље: дефиниције, теоријски концепт, фактори ризика	1
3.	Природни ток развоја болести и мере превенције	1
4.	Основне карактеристике појединих категорија становништва	2
5.	Економски значај здравља	1
6.	Здравствена заштита: основна начела и принципи организације	1
7.	Социјалне болести	2
8.	Здравствено законодавство	1
9.	Здравствене установе	1
10.	Здравствено васпитање	1
11.	Планирање у здравству	2
12.	Хигијена са медицинском екологијом, основни циљеви и садржаји научне дисциплине	1
13.	Вода као основа здравља, физиолошки, техничко-економски и епидемиолошки значај воде	1
14.	Земљиште- значај за здравље људи	1
15.	Отпадне материје- здравствени, економски и еколошки значај	1
16.	Ваздух и аерозагађење, утицај на здравље- мере превенције	1
17.	Клима и микроклима- утицај на здравље, мере превенције	1
18.	Радијација- нејонизујуће и јонизујуће зрачење, утицај на здравље, мере превенције	1
19.	Хемијске ноксе у животној средини, утицај на здравље, мере превенције	1
20.	Школска средина и здравље ученика, мере превенције болести	1
21.	Лична хигијена и хигијена одеће и обуће	1
22.	Хигијена здравствених установа	1
23.	Спорт, рекреација и здравље	1
24.	Основни принципи здраве исхране и прехранбрене густине obroка	1
25.	Епидемиолошки значај хране, тровање храном	1
26.	Болести неправилне исхране, мере превенције	1
Укупно часова		30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Мерење здравственог стања становништва, здравствени индикатори. Подела тема за семинарске радове.	2
2.	Презентација семинарских радова.	2
3.	Узорковање и хигијенски преглед воде за пиће; Дезинфекција воде за пиће и водних објеката	2
4.	Здравствена и хигијенска исправност намирница, узорковање хране; Санитација објеката за производњу и промет хране.	2
Укупно часова		8

3. Семинари		Број часова:
Израда семинарског рада из социјалне медицине.		11
Израда семинарског рада из хигијене.		11

Укупно часова	22
Препоручена литература:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимотић, Б. и сарадници. Социјална медицина. Веларта. Београд, 2000. 2. Стаматовић М. и сарадници. Здравствена заштита и осигурање. ЗУНС, Београд, 1996. 3. Башић С, Јовић-Богдановић С. Мерење здравственог стања становништва. Медицински факултет Ниш, 1995. 4. Митровић Р. Хигијена за студенте факултета за физичку културу. Прософт Ниш, 1996. 5. Митровић Р, Никић Д, Стојановић Д, Николић М. Хигијена. Уџбеник. Медицински факултет Ниш. Галаксија Ниш, 2009. 6. Митровић Р, Никић Д, Стојановић Д, Николић М. Станковић А, Митровић В. Хигијена-практикум. Медицински факултет Ниш. Галаксија Ниш, 2009. 	
Методe извођења наставе:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Консултације ▪ Тестови 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
Нема услова	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност на вежбама: 0-30 поена ▪ Семинарски рад: 0-30 поена 	
Завршни испит*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 0-40 поена 	

7. Фармакологија са токсикологијом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Фармакологија са токсикологијом		
Руководилац предмета: Проф. др Срђан Пешић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС – I 7	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студенти основних струковних студија стекну основна знања из науке о лековима која треба да послуже као основа за рационалну примену најважнијих лекова.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање стечено у току наставног процеса на предмету фармакологија са токсикологијом омогућиће студенту да: <ul style="list-style-type: none"> • разуме и овлада фармаколошком терминологијом • се упозна са терапијским и нежељеним фармаколошким дејствима најважнијих група лекова • правилно интерпретира дејства лекова на клиничку слику пацијената • разуме начине апликације лекова, означавање и предности појединих начина апликације • примени принципе рационалне фармакотерапије • самостално проналази информације о појединим лековима 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Проучавање свега што се односи на лек: њихово порекло, састав, физичка и хемијска својства, жељена и нежељена дејства, употреба у терапији појединих обољења.		
<u>Практична настава</u> Упознавање студената са фармаколошким облицима лекова и практичном применом лекова у лечењу болести преко приказа и анализа клиничких случајева		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Увод. Начин примене лекова. Фармакокинетика.	1	
2. Механизми деловања лекова.	1	
3. Нежељена дејства лекова. Зависност од лекова. Фактори који утичу на дејство лекова.	1	
4. Трансмисија у ВНС. Холинергички рецептори. Лекови који делују на холинергичне рецепторе.	1	
5. Адренергички рецептори. Лекови који делују на адренергичке рецепторе.	1	
6. Хистамински рецептори, агонисти и антагонисти.	1	
7. Неуротрансмисија и дејство лекова на ЦНС. Антипсихотици.	1	
8. Антидепресиви. Анксиолитици и хипнотици.	1	
9. Општи анестетици. Миорелаксантни лекови.	1	
10. Локални анестетици. Антиепилептици.	1	
11. Терапија паркинсонове болести. Стимуланси ЦНС-а. Етанол.	1	
12. Аналгетици.	1	
13. Лекови у терапији срчане инсуфицијенције. Лекови у терапији аритмија.	1	
14. Антихипертензивни лекови. Диуретици.	1	
15. Лекови у терапији исхемије миокарда.	1	
16. Лекови у терапији поремећаја церебралног крвотока.	1	

17.	Коагулација крви. Лекови који утичу на коагулацију (витамин К и аникоагулантни лекови). Антиагрегациони лекови. Фибринолитици. Хемостатици.	1
18.	Лечење анемија. Средства за надокнаду изгубљене течности или крви .	1
19.	Фармакотерапија бронхијалне астме. Фармакотерапија кашља.	1
20.	Терапија пептичког улкуса. Прокинетици. Антиеметици. Антидијаројици.	1
21.	Тироидни хормони и антитироидни лекови. Инсулин и орални антидијабетици.	1
22.	Адренкортикални хормони. Естрогени и гестагени. Андрогени и анаболици. Хормони хипоталамуса и хипофизе. Паратироидни хормони.	1
23.	Принципи антибиотске терапије. Механизми деловања антибиотика.	1
24.	Пеницилини.	1
25.	Цефалоспорини. Аминогликозиди.	1
26.	Лекови који се користе у терапији туберкулозе.	1
27.	Тетрациклини. Макролиди. Линкозамини.	1
28.	Сулфонамиди. Уроантисептици.	1
29.	Антигљивични лекови. Антивирусни лекови. Антималаријски и амебицидни лекови. Антихелминтици.	1
30.	Антисептици и дезинфицијенси. Хемиотерапија малигнух обољења.	1
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Фармацеутски облици лекова	2
2.	Основи фармакокинетике	2
3.	Зависност од лекова (практична евалуација - приказ случаја)	2
4.	Утицај холинергичких и антихолинергичких лекова на крвни притисак (експериментални модел- видео презентација)	2
5.	Утицај адренергичких и антиадренергичких лекова на крвни притисак (експериментални модел- видео презентација)	2
6.	Фармакологија психотропних лекова (експериментални модел- видео презентација)	2
7.	Принципи анестезије	2
8.	Клиничка фармакологија аналгетика, тровање морфином (прикази клиничких случајева)	2
9.	Фармакотерапија артеријске хипертензије (прикази клиничких случајева)	2
10.	Клиничка примена антиаритмика (прикази клиничких случајева)	2
11.	Основни принципи рационалне употребе антиинфективних лекова	2
12.	Клиничка фармакологија антиинфективних лекова	2
13.	Примена лекова у превенцији тромбоемболија (прикази клиничких случајева)	2
14.	Принципи лечења бронхијалне астме (прикази клиничких случајева)	2
15.	Основни принципи лечења тровања	2
	Укупно	30

Препоручена литература:

1. Варагић В, Милошевић М. Фармакологија. 23. издање, Београд, 2009.
2. Пешић Г, Јовић З. Општа фармакологија. Прво издање, Ниш, 2001.
3. Стоиљковић М, Николић В, Стокановић Д, Миловановић М. Практикум из фармакологије. Прво издање, Ниш, 2012.

Методe извођења наставе:

- Интерактивна теоријска и практична настава
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 15
- Просуство и активност на вежбама: 10

Завршни испит*

- Писмени испит: 75

Студент активностима у току семестра може да сакупи максимално 25 поена, а на завршном испиту (тест) 75 поена.

Оцена се формира на следећи начин:

- 51 - 60 поена, оцена 6
- 61 - 70 поена, оцена 7
- 71 - 80 поена, оцена 8
- 81 - 90 поена, оцена 9
- 91 - 100 поена, оцена 10

8. Медицинска физиологија и биохемија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицинска физиологија и биохемија		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана М Раденковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: СМС – I 8	
Циљ предмета:		
Упознавање студенте са функционисањем свих ћелија и ткива, а преко њих са функционисањем органа, органских система и организма човека. Базична знања из биохемије, ће студенту омогућити познавање основних карактеристика и регулације анаболичких и катаболичких процеса у организму, познавање интермедијарног метаболизма, механизма метаболичких путева који се налазе у основи хуманих болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент влада одговарајућим делом медицинске номенклатуре, може да објасни функционисање појединачних органа, познаје и разуме интегрисане функције органа као и контролне механизме организма и да позна и разуме повезаност регулаторних система, чиме се омогућава адаптација организма на промене у унутрашњој и спољашњој средини и одржавање хомеостазе. Студент познаје основне биохемијске синдроме у оквиру обољења виталних органа (плућа, срца, јетре, бубрега, мозга).		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 45	Практична настава: 45	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Физиологија ћелије и регулациони механизми. Екситабилна ткива. Мировни потенцијал, нерви и мишићи. Основи физиологије кардиоваскуларног и респираторног система и физиологије крви. Физиологија дигестивног, уринарног и ендокриног система. Промет материје и енергије, терморегулација. Физиологија нервног система и чула. Основни биохемијски процеси који се одигравају у ћелијама специфичних ткива и органа у физиолошким и патолошким условима. Ензими и витамини. Метаболизам масти, угљених хидрата, беланчевина, воде и минералних материја. Биохемија хормона.		
<u>Практична настава:</u> Практична настава се састоји из експерименталног рада као и из самосталног рада на рачунару: одређивање броја еритроцита, леукоцита, тромбоцита, леукоцитарне формуле и крвне групе. Препарисање срца. Мерење крвног притиска. Механизам дисања, спирографија. Клиренс плазме. Ферменти пљувачке и желудачног сока. Неуромишићни препарат и мембрански и акциони потенцијал. Функција кичмене можине и клинички важни рефлекси. Биохемија крви. Биохемијски преглед урина и значај. Биохемијска испитивања других телесних течности-ликвора, амнионске течности, пунктата.		
Активна настава:		
1. Предавања	Физиологија	Број часова:
1.	Увод. Предмет изучавања физиологије (увод и историјат). Уводне напомене-Биохемија као базична наука у области хумане медицине. Физиологија ћелије. Регулациони механизми.	2
2.	Екситабилна ткива. Мировни потенцијал, нерви и мишићи.	2
3.	Физиологија срца-срчани циклус, срчани рад, регулација срчаног рада, звучне и електричне појаве које прате срчани рад.	3
4.	Физиологија крви-Еритроцити: број, стварање и регулација стварања, улога и	2

	значај. Хемоглобин, улога као транспортера и у пХ регулацији. Седиментација еритроцита, коагулација и крвне групе	
5.	Циркулација крвно корито, крвни притисак и његова регулација.	2
6.	Дисање - спољашње дисање, плућни волумени и капацитети. Размена гасова на нивоу алвеола и унутрашње дисање	2
7.	Бубрези - примарна мокраћа и секундарна мокраћа. Гломеруларна филтрација и њена регулација. Улога тубула у стварању дефинитивне мокраће. Улога бубрега у регулацији крвног притиска и пХ вредности. Микција	3
8.	Варење - у усној дупљи, у желуцу, панкреасно варење, у танком цреву, у дебелом цреву, ресорпција хране.	3
9.	Промет материје и енергије. Терморегулација	2
10.	Ендокринологија. Биохемија хормона-организација ендокриног система. Подела хормона. Механизми деловања хидросолубилних хормона. Структура, функција и метаболизам хормонских рецептора. Механизми деловања липосолубилних хормона. Основне функције хормона.	2
11.	Хипофиза, тиреоидеа, паратиреоидеа, панкреас, надбубрежна жлезда, полне жлезде. Ендокрине улоге ендотела и бубрега	2
12.	ЦНС- Организација ЦНС-а. Сензоричке и сензитивне улоге ЦНС-а. Моторика ЦНС-а. Сан, пажња и емоције. Говор, памћење и електроенцефалографија	3
13.	Чула - хеморецептори, чуло слуха, равнотеже и вида.	2
Биохемија		
14.	Ензими: Структура, улоге и значај ензима. Коензими. Фактори који утичу на активност ензима. Активатори и инхибитори и њихов клинички значај. Специфичност дејства ензима. Класификација ензима. Дијагностички важни ензими (амилаза, креатин-киназа, лактат-дехидрогеназа, трансаминазе).	2
15.	Витамини: Липосолубилни (Витамин А, Д, К, Е). Хидросолубилни (Витамин Б1, Б2, ПП, Б6, Б12, Ц, пантотенска киселина, фолна киселина).	2
16.	Угљени хидрати: Варење и ресорпција угљених хидрата. Гликолиза. Кребсов циклус трикарбонских киселина. Пентозни пут угљених хидрата. Гликоген-синтеза, разградња и метаболизам. Глукуронска киселина-синтеза и улоге. Мукополисахариди. Реглација гликемије.	2
17.	Масти: Структура, подела и улоге. Варење и ресорпција масти. Промет и значај ацетил КоА. β-оксидација масних киселина. Синтеза масних киселина. Синтеза триацилглицерола. Метаболизам холестерола. Ацетонска тела. Жучне киселине. Метаболизам сложених масти.	2
18.	Метаболизам азота, непротеинских азотних једињења и промет аминокиселина: Опште особине и поделаа аминокиселина. Биолошки значајни пептиди (глутатион). Општи промет азота у организму. Дигестија протеина и ресорпција аминокиселина. Катаболизам аминокиселина. Синтеза урее. Метаболзам креатина и креатинина. Метаболизам глицина, аланина, серина, триптофана, хистидина, тио-аминокиселина, фенилаланина и тирозина.	2
19.	Хемоглобин и нуклеопротеиди: Опште особине, улога, структура и подела протеина. Хемоглобин - структура и функција. Синтеза хема. Метаболизам жучних боја и хипербилирубинемije. Структура нуклеопротеина. Структура и функције ДНК. Врсте, структура и улоге РНК. Синтеза протеина.	2
20.	Вода, минерали и ацидобазна равнотежа: Метаболизам, регулација и пормећај метаболизма воде. Метаболизам натријума и калијума. Метаболизам калцијума, фосфора и магнезијума. Олигоелементи (метаболизам гвожђа, флуора и селена). Пуфери крви.	2
21.	Биохемија крви и ткива: Албумини. Глобулини. Имуноглобулини. Протеини акутне фазе. Коагулација крви. Липопротеини крвне плазме. Биохемија јетре, бубрега и урина.	1
	Укупно	45
2. Вежбе		Број часова:
Физиологија		

1.	Узимање крви, хематокрит, бројање еритроцита, леукоцита, тромбоцита, леукоцитарна формула, крвне групе, седиментација.	4
2.	Препарисање срца, срчане контракције, екстрасистоле, утицај вагуса и симпатикуса на срчани рад. Старлингов закон и регистровање ЕКГ-а.	3
3.	Мерење крвног притиска индиректном и директном методом	2
4.	Аускултација срчаних тонова	1
5.	Механизам дисања, спирометрија. Улога дијафрагме и међуребарних мишића у дисању.	3
6.	Клиренс плазме, тубулско оптерећење, транспортни максимум	1
7.	Ензими пљувачке и желудачног сока.	1
8.	Базални метаболизам	1
9.	Неуромишићни препарат, надражљивост мишића и нерва. Проста и сложена мишићна контракција.	2
10.	Клинички важни рефлекси	2
11.	Спинална жаба	2
12.	Одређивање тактилне осетљивости	2
13.	Испитивање чула укуса и мириса	2
14.	Испитивање чула слуха.	2
15.	Колорни вид.	2
Биохемија		
1.	Утицај рН на активност ензима.	1
2.	Активатори и инхибитори ензимских реакција.	1
3.	Специфичност дејства ензима.	1
4.	Доказати присуство витамина Д и Ц.	1
5.	Одредити активност амилазе у серуму по методи Wohlgemuth-a.	1
6.	Одредити активност трансаминаза у серуму по методи Reitman Frankel-u.	1
7.	Доказати протеолитичко дејство пепсина.	1
8.	Одредити концентрацију уреје у серуму помоћу ензима уреазе.	1
9.	Одредити концентрацију креатинина у серуму.	1
10.	Опште особине мокраће.	1
11.	Седимент мокраће.	1
12.	Доказати присуство глукозе у мокраћи Benediktovom пробом.	1
13.	Доказати присуство билирубина у мокраћи.	1
14.	Доказати присуство ацетонских тела у мокраћи.	1
15.	Доказати присуство беланчевина у мокраћи.	1
	Укупно	45
Препоручена литература:		
1.	Јовановић Т. Медицинска физиологија. Дефектолошки факултет Београд, 2004. (II издање).	
2.	Вељковић С. Практикум из физиологије. Медицински факултет Ниш, 2005.	
3.	Скрипта Катедре биохемије за студенте Здравствене неге, Медицински факултет Ниш, 2004.	
4.	Кораћевић Д, Бјелаковић Г, Ђорђевић В, Николић Ј, Павловић Д, Коцић Г. Биохемија. (III издање). Савремена администрација, Београд, 2006.	
5.	Кораћевић Д, Бјелаковић Г. Практикум из биохемије за студенте стоматологије. Ниш, 2001.	
Методe извођења наставе:		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоретска ▪ практична 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Анатомија и хистологија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 	
Завршни испит*		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 90 (Физиологија 60 поена, Биохемија 30 поена) 	

9. Микробиологија и имунологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Микробиологија и имунологија		
Руководилац предмета: Проф. др Добрила М Станковић-Ђорђевић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: СМС – I 9	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Микробиологија и имунологија је да студентима омогући упознавање са: <ul style="list-style-type: none"> ▪ узрочницима инфективних болести ▪ основним биолошким карактеристикама инфективних агенаса ▪ основним појмовима и механизмима функционисања имунског система ▪ микробиолошким дијагностичким процедурама ▪ принципима и методама стерилизације у медицинској пракси 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање стечено у току наставног процеса на предмету Микробиологија и имунологија омогућиће струковној медицинској сестри/техничару да: <ul style="list-style-type: none"> ▪ препозна могући узрочник инфективне болести ▪ учествује у узорковању и припреми болесничког материјала за микробиолошке анализе ▪ примени принципе асепсе у медицинској пракси ▪ учествује у примени мера превенције инфективних болести, спречавању и сузбијању хоспиталних инфекција 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Општа и специјална бактериологија. Биолошке карактеристике бактеријске ћелије (морфологија, структура, патогеност и вируленција, осетљивост на физичке и хемијске агенсе). Бактеријске врсте значајне за хуману медицину.		
Општа и специјална вирусологија. Биолошке карактеристике вируса (структура, репликација, однос вируса и ћелија домаћина, осетљивост на физичке и хемијске агенсе). ДНК и РНК вируси значајни за хуману медицину.		
Паразитологија. Морфологија и биологија протозоа и хелмината.		
Микологија. Морфологија, биологија и класификација гљива значајних за хуману медицину.		
<u>Практична настава:</u>		
Микробиолошке дијагностичке методе: микроскопирање и бојење бактерија, паразита и гљива, изолација и идентификација микроорганизама, паразита и гљива, испитивање осетљивости микроорганизама на антибиотике и хемиотерапеутике, имунодијагностичке методе и методе молекуларне биологије. Принципи, извођење и примена микробиолошких метода у дијагностици инфективних болести.		
Активна настава:		
1. Предавања	Општа бактериологија	Број часова:
1.	Увод у медицинску микробиологију. Морфологија и структура бактеријске ћелије. Раст и размножавање бактерија. Метаболизам бактеријске ћелије.	2
2.	Генетика бактерија. Деловање физичких и хемијских агенаса на микроорганизме. Антимикробни лекови. Инфекција, патогеност и вируленција бактерија.	2
Имунологија		
3.	Ћелије и ткива имунског система. Урођена имуност.	1

4.	Целуларни имунски одговор. Ефекторски механизми целуларне имуности.	2
5.	Хуморални имунски одговор. Ефекторски механизми хуморалне имуности.	2
6.	Поремећаји изазвани имунским системом (болести узроковане преосетљивошћу).	1
Специјална бактериологија		
7.	<i>Staphylococcus spp., Streptococcus spp., Neisseriae spp., Haemophilus spp., Bordetella spp., Brucella spp., Francisella tularensis, Legionella pneumophila.</i>	3
8.	<i>Salmonellae spp., Shigellae spp., E. Coli</i> , условно патогене цревне бактерије, <i>Vibrio cholerae, Pseudomonas spp., Campylobacter spp., Helicobacter, Yersinia spp.</i>	3
9.	<i>Corynebacterium diphtheriae, Listeria monocytogenes, M. tuberculosis, Bacillus spp., Clostridium spp., Treponema spp., Borrelia spp., Leptospira spp., Chlamydiae spp., Mycoplasma, Rickettsiales.</i>	2
Вирусологија		
10.	Опште особине вируса. Размножавање вируса. Однос вируса и ћелије.	2
11.	РНК вируси (<i>Poliovirus, Coxsackievirus, Hepatitis A virus, Hepatitis C virus, Influenzavirus, Mumpsvirus, Morbillivirus, Rubella virus, Rabies virus, HIV</i>);	2
12.	ДНК вируси (<i>Herpes simplex virus, Varicella-zoster virus, Cytomegalovirus, Epstein-Barr virus, Hepatitis B virus</i>)	2
Паразитологија		
13.	Увод у медицинску паразитологију. Биологија, морфологија, класификација протозоа. Клинички и епидемиолошки аспект инфекција изазваних медицински значајним протозоама.	2
14.	Биолошке особине хелмината и епидемиолошке карактеристике хелминтоза	2
15.	Клинички значај и епидемиолошке карактеристике гљива изазивача суперфицијалних, опортунистичких микоза и превентивне мере у сузбијању ширења гљивичних инфекција.	2
Укупно		30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Упознавање са правилима понашања и рада у микробиолошкој лабораторији. Узорковање материјала за микробиолошки преглед.	2
2.	Основни принципи идентификације бактерија. Микроскопске методе проучавања микроорганизама. Нативни препарат.	2
3.	Механизми бојења бактерија. Подела бојења. Бојење по Gramу.	2
4.	Храњљве подлоге (намена, врсте и подела). Културелна и биохемијска идентификација бактерија. Испитивање осетљивости микроорганизама на антимикробне лекове.	2
5.	Методе стерилизације и дезинфекције. Имунодијагностичке методе у микробиолошкој дијагностици.	2
6.	Микробиолошка дијагноза инфекција изазваних пиогеним кокама (<i>Staphylococcus spp., Streptococcus spp. и Neisseria spp.</i>).	2
7.	Микробиолошка дијагноза инфекција изазваних бактеријама из рода <i>Haemophilus</i> . Микробиолошка дијагноза туберкулозе.	2
8.	Микробиолошка дијагноза инфекција изазваних условно патогеним и патогеним цревним бактеријама (<i>E.coli, Salmonella spp., Shigella spp., Campylobacter spp.</i>).	2
9.	Микробиолошка дијагноза антракса и инфекција изазваних анаеробним бактеријама. Уринокултура и хемокултура.	2
10.	Микробиолошка дијагноза сифилиса.	2
11.	Узорковање и транспорт болесничког материјала за вирусолошки преглед. Методе за директно доказивање вируса (изоловање вируса, хибридизација, PCR).	2
12.	Имунодијагностичке методе у вирусолошкој дијагностици (имуноаглутинација, RVK, имуофлуоресценца, ELISA, RIA, имуоблот)	2
13.	Директна и индиректна дијагностика инфекција изазваних протозоама.	2
14.	Дијагностичке и диференцијално дијагностичке методе у детерминацији хелмината.	2

15.	Микробиолошка дијагноза суперфицијалних и опортунистичких микоза	2
	Укупно	30
Препоручена литература:		
1. Jawetz E. и сар. Медицинска микробиологија. Савремена администрација. Београд, 1998. 2. Јовановић Т. и сар. Практикум из микробиологије и имунологије. Савремена администрација. Београд, 2000. 3. Abbas A, Lichtman A. Основна имунологија. 2006-2007.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска и практична настава ▪ Семинарски радови ▪ Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Медицинска физиологија и биохемија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Присуство и активност на предавањима: 0-10 ▪ Активност на вежбама: 0-25 ▪ Семинарски радови: 3-5 ▪ Тест (имунологија): 6-10 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 37-50 		

10. Патофизиологија и патологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Патофизиологија и патологија		
Руководилац предмета: Проф. др Стојан Радић, Проф. др Драган Михаиловић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: СМС – I 10	
Циљ предмета:		
Циљ опште и специјалне патофизиологије и патологије је да се студенти основних струковних студија упознају са узроцима болести и да им се омогући да схвате повезаност узрока и патогенетских механизма са функционалним и морфолошким карактеристикама патолошких стања као и принципима етиолошке и патогенетски условљене терапије.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Познавање опште медицинске терминологије, узрока, механизма настанка болести и морфолошких промена код одређених патолошких стања на ћелијском нивоу и на нивоу организма као целине; Повезивање основних клиничких манифестација са најважнијим функционалним поремећајима органа и система.		
Број часова активне наставе: 105		
Предавања: 60 (30+30)	Практична настава: 45 (30+15)	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Етиопатогенеза, локални и општи функционални и морфолошки поремећаји, клиничке манифестације обољења, дијагностичке процедуре, ток, компликације и исход болести са посебним нагласком на значај медицинске неге.		
<u>Практична настава:</u>		
Практична настава прати теоријску. Нега, припрема болесника и болесничког материјала за функционалну дијагностику код обољења појединих система органа. Методе функционалне дијагностике и клиничко хемијске, електрофизиолошке, ултрасонографске, цитолошке, хематолошке, патохистолошке и друге дијагностике и њихов значај.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Патофизиологија		
1.	Дефиниција, предмет и задаци патолошке физиологије. Етиологија и патогенеза. Патофизиолошки аспекти болести, дефиниција, патогенеза, симптоми и знаци, периоди и трајање болестипојам нормалних вредности у медицини. Етиолошки фактори (подела, значај за терапију и заступљеност). Патогенетски фактори и патогенетски условљена терапија. Дејство механичке силе и механички фактори, локалне механичке повреде (комоција, контузија, компресија, руптура, луксација, фрактура), опште механичке повреде (бласт синдром, краш синдром).	2
2.	Биолошки значај и патогенетски ефекти јонизујућих радијација, јонизација ткива, спољашње и унутрашње озрачење, акутна и хронична радиациона болест, локално озрачивање. Нејонизујуће радијације, радио таласи, кратки и ултракратки таласи, инфрацрвени зраци, видљива светлост и ултраљубичасти зраци. Дејство електричне струје. Дејство буке и вибрација, брзина и убрзање. Утицај промена атмосферског притиска на организм.	2
3.	Путеви продирања и дејство хемијских фактора на организм. Механизми детоксикације. Токсични аспекти болести зависности (наркоманија,	2

	алкоголизам, пушење). Генетски етиолошки фактори. Наследне болести изазване променом броја и грађе хромозома. Наследне болести изазване мутацијом гена. Наследне болести изазване полигенским наслеђивањем конгениталне малформације.	
4.	Биолошки етиолошки фактори. Запаљење. Етиопатогенеза запаљења, флогистички фактори и механизам њиховог дејства, формирање огњишта запаљења (иницијални процеси, поремећаји микроциркулације, медијатори и модулатори запаљења, пролиферативне и репаративне промене), дејство огњишта запаљења на организам, улога леукоцита у процесу запаљења, клинички ток и исход запаљења. Инфекција. Неспецифична заштита организма, спољашње и унутрашње баријере организма, општи адаптациони синдром. Специфична одбрана организма. Хуморални и целуларни имуни одговор.	2
5.	Етиопатогенетски аспекти шока. Хиповолемијски шок. Неурогени шок. Кардиогени шок. Септички шок. Анафилактички шок.	2
6.	Поремећаји метаболизма угљених хидрата и беланчевина. Хипопротеинемија, диспротеинемија и хиперпротеинемија. Поремећаји метаболизма масти. Хиперлипипропротеинемије и дислипипропротеинемије. Гојазност и гладовање.	2
7.	Поремећаји осмоларности. Едеми (подела и патогенеза). Етиопатогенеза кардијалних едема. Етиопатогенеза нефротских едема. Етиопатогенеза нефритичких едема. Хипер и хипокалиемија.	2
8.	Поремећаји хематопоетског система. Поремећаји црвене лозе. Синдром анемије. Етиопатогенеза сидеропенијских анемија, етиопатогенеза мегалобластних анемија, етиопатогенеза хемолитичких анемија. Поремећаји беле лозе. Етиопатогенеза леукозе. Леукопенија и агранулоцитоза.	2
9.	Подела и значај витамина. Поремећаји метаболизма олигоелемената. Етиопатогенеза малигних процеса. Паранеопластични синдром.	2
10.	Етиопатогенеза основних симптома код обољења дигестивног тракта. Поремећаји жвакања и гутања. Етиопатогенеза акутне цревне опструкције (илеус). Етиопатогенеза улкусне болести. Синдром поремећене апсорпције. Бактеријска флора црева. Етиопатогенеза поремећаја функције егзокриног панкреаса. Поремећаји функције јетре. Етиопатогенеза цирозе јетре. Етиопатогенеза хепатичне коме. Етиопатогенеза инфекције жучних путева. Етиопатогенеза холелитијазе.	2
11.	Бубрежна инсуфицијенција (акутна и хронична). Инфекције уринарног тракта. Гломерулопатије. Нефротски синдром. Нефролитијаза.	2
12.	Поремећаји респираторног система. Поремећаји вентилације. Етиопатогенеза респираторне инсуфицијенције. Опструктивни и рестриктивни синдром. Едем плућа.	2
13.	Поремећаји функције ендокриног система. Етиопатогенеза поремећаја коре надбубрега. Етиопатогенеза поремећаја функције аденохипофизе. Етиопатогенеза поремећаја функције тироидеје. Етиопатогенеза поремећаја функције паратиреоидеје. Етиопатогенеза поремећаја функције полних жлезда.	2
14.	Етиопатогенеза поремећаја кардиоваскуларног система. Срчана инсуфицијенција. Адаптациони механизми болесног срца. Урођене срчане мане. Стечене срчане мане. Аортна стеноза и инсуфицијенција. Митрална стеноза и инсуфицијенција. Коронарна болест. Инфаркт миокарда. Ангина пекторис. Етиопатогенеза атеросклерозе.	2
15.	Поремећаји функције нервног система. Оштећење централног и периферног моторног неурона. Поремећаји стварања и тока ликвора. Епилепсија. Патофизиологија бола. Патофизиологија старења.	2
Патологија		
16.	Дефиниција, значај и улога патологије у савременој дијагностици и терапији. Методе у патологији. Специјалне дијагностичке технике: цитологија, имунохистохемија. Технике из молекуларне биологије. Адаптације ћелија (дефиниција, патогенеза, подела и значај)	2

17.	Оштећење ћелија. Механизми реверзибилног и иреверзибилног оштећења ћелија. Облици и морфологија реверзибилног оштећења ћелија и некрозе (коагулациона, коликвациона, казеозна и други облици). Апоптоза. Старење ћелија.	2
18.	Генетски поремећаји. Молекуларне основе и молекуларна дијагноза. Конгениталне аномалије. Болести дечијег доба. Патоморфолошки и патобиолошки аспекти болести изазваних деловањем околине. Пигменти: поремећаји пигментације (дефиниција, патогенеза, подела и значај).	2
19.	Запаљење (дефиниција, васкуларне промене, целуларна збивања и медијатори). Патоморфолошки и патобиолошки аспекти акутних и хроничних запаљења (подела и значај). Репарација ткива: ћелијски раст, регенерација, фиброза и зарастање рана.	2
20.	Хемодинамски поремећаји. Хиперемија и конгестија. Хеморагије. Тромбоза Дисеминована интраваскуларна коагулација (ДИК). Емболија (типови, плућни и системски тромбоемболизам). Шок (патоморфолошке карактеристике).	2
21.	Болести имунолошког система. Поремећаји рективности имунолошког система. Механизми имунолошког посредованог ткивног оштећења. Аутоимуне болести. Синдроми имунолошког дефицита. Амилоидоза.	2
22.	Патолошка калцификација. Дистрофијска калцификација. Метастатска калцификација. Интрацелуларно нагомилавање (механизми, типови и морфолошки аспекти). Масти (триглицериди, холестерол и његови естри). Протеини. Гликоген. Таложење мокраћне киселине и њених соли (патогенеза, морфологија и клинички значај).	2
23.	Патологија хематопоетског система. Патоморфолошки аспекти болести црвене лозе. Реактивне и неопластичне пролиферације елемената беле лозе. Поремећаји коагулације-хеморагијске дијатезе. Патологија слезине и тимуса	2
24.	Неоплазме. Дефиниција, номенклатура, карактеристике бенигних и малигних неоплазми. Стечени пренеопластични поремећаји. Молекуларне основе карциногенезе, патобиологија туморског раста. Туморски имунски систем. Градирање и стадирање тумора. Лабораторијска дијагностика тумора.	2
25.	Усна дупља (запаљење, реактивне лезије, оралне манифестације системских болести, преканцерозна стања и тумори). Болести пљувачних жлезда. Патологија дигестивног система. Езофагус. Желудац. Танко и дебело црево. Инфламативне болести црева. Ишемијске болести црева. Патологија јетре, жучне кесе и жучних путева. Структурне аномалије. Хипербилирубинемije и холестаза. Акутни хепатитис. Васкуларни поремећаји јетре. Неонатални хепатитис и холестаза. Реуе-ов синдром. Хронични хепатитис. Цироза. Тумори јетре. Жучна кеса. Екстрахепатични жучни водови. Егзокрини панкреас.	2
26.	Патологија уринарног система и бубрега. Конгениталне аномалије бубрега. Медицинска нефропатологија. Тумори бубрега. Поремећаји уринарног тракта. Патологија мушког репродуктивног апарата. Тестис, скротум и епидидимис. Простата. Пенис.	2
27.	Патологија плућа. Конгениталне аномалије. Ателектаза. Болести васкуларног порекла. Опструктивне и рестриктивне болести – патоморфологија. Дифузне интерстицијалне болести. Трансплантација плућа. Патологија плеуре.	2
28.	Болести панкреаса и ендокриних жлезда. Ендокрини панкреас. Хипофиза. Тироидеја и паратириодне жлезде. Надбубрежне жлезде. Мултипли ендокрини синдроми. Патологија дојке, женског гениталног тракта и трудноће. Конгениталне аномалије дојки. Инфламативне болести дојке. Пролиферативне лезије. Бенигне неоплазме. Малигне неоплазме. Стања удружена са смањеном фертилношћу. Стања удружена са концепцијом, трудноћом, контрацепцијом. Инфективне болести гениталног тракта жена. Пренеопластична стања и неоплазме утеруса. Тумори оваријума. Поремећаји вулве. Поремећаји вагине.	2
29.	Патологија крвних судова. Ћелије зида крвних судова и њихов одговор на оштећење. Болести крвних судова (конгениталне аномалије,	2

	артериосклероза, хипертензивна болест, васкулитиси, анеуризме и дисекција). Патологија вена и лимфатика. Тумори крвних судова. Патологија срца. Урођене срчане мане. Стечене срчане мане. Ишемијска болест срца и инфаркт миокарда. Болести срчаних залистака. Болести миокарда и перикарда. Туморска болест срца. Трансплантација срца.	
30.	Патологија коже, костију и зглобова. Кожа као протективни орган. Честе болести коже. Инфламатоме дерматозе. Инфекције и инфестације. Тумори епидерма. Тумори дерма. Патологија централног и периферног нервног система и мишића. Конгениталне абнормалности ЦНС. Васкуларни поремећаји ЦНС. Траума мозга и кичмене мождине. Демиелинизујуће и дегенеративне болести ЦНС. Тумори нервног система (бенигни и малигни). Миопатије и неуропатије (патоморфолошки и дијагностички аспекти, клинички значај)	2
	Укупно	60

2. Вежбе		Број часова:
Патофизиологија		
1.	Терминална стања (преагонално, агонално, клиничка, церебрална и биолошка смрт). Поремећаји свести, квантитативни (сомноленција, летаргија, сопор, прекома и кома). Поремећаји локалне циркулације, ишемија, хиперемиа (артеријска и венска), емболија, тромбоза.	2
2.	Дејство топлоте на организам. Општа хипертермија (сунчаница, топлотни удар, хипетремички колапс и термогенетска анхидроза). Опекотине (одређивање тежине опекотина). Општа хипотермија. Смрзотине.	2
3.	Грозница, патогенеза, стадијуми грознице. Температурне криве код различитих типова грознице. Функционални и метаболички поремећаји у грозници. Јатрогена оштећења кортизонским препаратима, антибиотицима, цитостатицима. Токсични аспекти пушења и превенција болести зависности.	2
4.	Биолошко-биохемијски синдром запаљења. Основна својства имунолошког система. Примарни и секундарни имуни одговор. Реакције хиперсензитивности. Анафилактичке, цитотоксичне реакције имуних комплекса. Касна хиперсензитивност.	2
5.	Хипоксија. Асфиксија. Дејство промењеног атмосферског притиска.	2
6.	Синдром хипергликемије. Етиопатогенеза Диабетес меллитус-а. Синдром хипогликемије и хипогликемични шок.	2
7.	Поремећаји метаболизма калцијума и фосфора. Патофизиологија трудноће. Поремећаји ацидобазне равнотеже, параметри ацидобазног статуса, метаболичка ацидоза и алкалоза, респираторна ацидоза и алкалоза.	2
8.	Развојни облици ћелија црвене лозе. Патолошки облици еритроцита. Синдром анемије: субјективне тегобе и клинички налаз, хематолошки параметри. Оцена анемијског стања код различитих поремећаја.	2
9.	Развојни облици ћелија беле лозе. Леукоцитоза: физиолошка, патолошка. Леукемоидна реакција. Акутне и хроничне леукозе.	2
10.	Синдром билијарне ретенције. Синдроми инсуфицијенције јетре. Синдром портне хипертензије. Хепатична кома.	2
11.	Етиопатогенеза уринарног синдрома - дефиниција и параметри. Методе функционалног испитивања бубрежне функције.	2
12.	Методе функционалног испитивања респираторног система мала спирометрија. Квантитативне и квалитативне дисајне аритмије. Хипоксија и хиперкапнија.	2
13.	Функционална дијагностика ендокриних поремећаја. Функционална испитивања аденохипофизе и неуроhipофизе. Функционална испитивања тиреоидеје. Функционална испитивања паратиреоидеје. Функционална испитивања надбубрежних жлезди. Функционална испитивања полних жлезди.	2
14.	Патофизиологија поремећаја ритма и спроводљивости. Методе функционалног испитивања кардиоваскуларног система. ЕКГ, ергометрија.	2

	Улога фактора ризика за настанак кардиоваскуларних обољења.	
15.	Хипертензија. Хипотензија. Атеросклероза.	2
Патологија		
1.	Хистопатолошки и патобиолошки аспекти типова ћелијске адаптације. Хипертрофија. Хиперплазија. Атрофија. Метаплазија. Макро-морфолошке карактеристике атрофије и хипертрофије органа (функционални и клинички значај). Демонстрација и пројектовање илустративних макропрепарата.	1
2.	Микроморфологија реверзибилног оштећења ћелија. Вакуоларна дегенерација хидропична дегенерација. Масна промена (стеатоза). Хистопатолошки и патобиолошки аспекти коагулационе, казеозне, коликвационе и других типова некрозе. Макроморфолошке карактеристике дегенеративних промена органа и типова некрозе (функционални и клинички значај). Демонстрација и пројектовање илустративних макропрепарата.	1
3.	Пнеумокониозе (патогенеза, подела и значај). Патологија пигментата ендогеног порекла (меланин, хемосидерин, билирубин). Демонстрација поремећаја пигментације на патохистолошким препаратима (антракоза, антракосиликоза, хемосидероза, холестаза). Демонстрација и пројектовање илустративних макропрепарата (функционални и клинички значај). Демонстрација и пројектовање нормалног кариотипа и патолошких кариограма, примера нумеричких аберација хромозома, конгениталних аномалија и њихов значај.	1
4.	Типови ексудативних запаљења, локализација, ток и значај. Апсцес, флегмона (микроморфолошки аспект). Хистопатолошке промене у органима и ткивима код различитих типова акутног и хроничног запаљења. Демонстрација и пројектовање макроморфолошких карактеристика апсцеса, флегмоне, фибринозног и других типова запаљења у органима и системима.	1
5.	Хистопатолошки и патобиолошки аспекти пасивне (венске) хиперемije тј. конгестије, хеморагије, тромбозе и емболије. Морфологија тромба (типови и значај). Демонстрација хистопатолошких препарата конгестије плућа, јетре и других органа, хеморагије у мозгу, надбубрежним жлездама итд. Демонстрација и пројектовање илустративних макропрепарата (тумачење и клинички значај).	1
6.	Патохистолошке и макроскопске промене у органима условљене депоновањем имуних комплекса и другим имунолошки посредованим механизмима. Фибриноидна промена (дефиниција, механизам настанка, морфологија и значај). Хијалина промена (дефиниција, механизми и типови интрацелуларних хијалиних депозита и екстрацелуларне хијалинизације).	1
7.	Жучни каменци (примарни и секундарни). Услови и механизми формирања. Макроскопски изглед, састав и значај. Мокраћни каменци (типови каменаца). Услови и механизми формирања. Макроскопски изглед, састав и значај. Демонстрација примера патолошке калцификације и клинички значај.	1
8.	Неоплазме периферних Б-ћелија. Неоплазме Т-ћелија периферне крви. Спленомегалија. Демонстрација микроскопских и макроскопских препарата болести хематопоетског система (тумачење и значај).	1
9.	Бенигни и малигни тумори епителног и мезенхимног порекла: опште карактеристике, морфологија и клинички значај. Демонстрација и пројектовање микроскопских и макроскопских препарата честих бенигнух и малигнух тумора.	1
10.	Демонстрација микроморфолошких промена запаљењских болести, преканцерозе и других обољења дигестивног система, јетре и панкреаса. Пројектовање и демонстрација макропрепарата који илуструју патологију ових система (тумачење и клинички значај).	1
11.	Хистопатолошке промене у запаљењским и другим болестима бубрега, уринарног тракта и мушког репродуктивног система. Пројектовање и демонстрација макропрепарата који илуструју патологију ових система (тумачење и клинички значај).	1

12.	Демонстрација микропрепарата и макропрепарата запаљењских, опструктивних и других болести респираторног система (тумачење и клинички значај).	1
13.	Пројектовање и демонстрација микропрепарата и макропрепарата болести ендокриних жлезда, дојке и женског гениталног система (тумачење и клинички значај). Поремећаји ране и касне трудноће. Болести гестације и трофобласта. Демонстрација илустративних примера.	1
14.	Исхемична срчана болест. Хипертензивна срчана болест. Валвуларне болести срца. Демонстрација и пројектовање микропрепарата и макропрепарата који илуструју болести срца и крвних судова (тумачење и клинички значај).	1
15.	ПАТОЛОГИЈА: Пројектовање и демонстрација микропрепарата и макропрепарата који илуструју честе болести коже, болести костију и зглобова, болести централног и периферног нервног система и мишића (тумачење и клинички значај).	1
Укупно		45
* Практична настава се обавља тако што студенти похађају једне недеље вежбе из патофизиологије а наредне вежбе из патологије наизменично.		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Група аутора са предмета патофизиологија. Патофизиологија за високу медицинску школу. Медицински факултет, Ниш, 2005. 2. Радић С. Општа патолошка физиологија. Медицински факултет Ниш, 2000. 3. Ђорђевић Денић Г. Специјална патолошка физиологија. Завод за издавање уџбеника, Београд, 2003. 4. Чедо Кутлешић. гл.ур. Патологија: уџбеник за студенте основних струковних студија. Медицински факултет Ниш, 2010. 		
Методe извођења наставе:		
Настава је организована у облику теоретске и практичне наставе, семинара и консултација.		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Медицинска физиологија и биохемија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<p>Патофизиологија:</p> <p>Активност у току предавања 5 поена</p> <p>Практична настава 5 поена</p> <p>Семинарски рад 5 поена</p> <p>Патологија:</p> <p>Активност у току предавања 5 поена</p> <p>Практична настава 5 поена</p> <p>Укупне предиспитне обавезе: 25 поена (минималан број поена за излазак на испит је 10)</p>		
Завршни испит*		
<p>Завршни испит се полаже у облику теста. Праг знања за пролазност на тесту је 51%.</p> <p>Патофизиологија: 45 поена</p> <p>Патологија: 30 поена</p> <p>Број поена на тесту за патофизиологију множи се фактором 1.5, тако да је максималан број освојених бодова 45.</p> <p>Писмени испит: 75 поена</p>		

11. Здравствена нега и дијететика

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Здравствена нега и дијететика		
Руководилац предмета: Проф. др Светислав Костић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : Други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: СМС – I 11	
Циљ предмета:		
<p>Упознавање са основним принципима и програмима организације и планирања здравствене неге и исхране код болесника различитих профила. Упознавање са процесом здравствене неге и утврђивање потреба за негом, сестринска дијагноза, планирање неге, реализација плана, евалуација здравствене неге. Документација, тимски рад, образовање и стручно усавршавање медицинских сестара.</p> <p>Настава из Дијететике треба да омогући студентима да усвоје основна знања из области хране и исхране; да упозна студенте са улогом нутритивних чинилаца и компоненти у превенцији болести, а посебно са нутритивном терапијом појединих болести и стања.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Оспособљеност у пружању адекватне здравствене неге пацијентима. Обученост за основне одговорности кодекса сестринске професије: промоцију здравља, спречавање болести, помоћ оздрављењу, ублажавање патње. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама. Пружа тумачење о протективном и морбогеном учинку намирница и хране на здравље људи. Даје савете о здравом начину исхране опште популације и појединих категорија здравих људи. Учествује у лечењу болести неправилне исхране, хроничних незаразних и др. болести код којих је исхрана котерапија.</p>		
Број часова активне наставе: 105		
Предавања: 45	Практична настава: 60	
Стручна пракса-самостални рад : 65		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<p>Израда сестринске дијагнозе. Методе здравствене неге, Нега у примарној здравственој заштити, Нега у клиничкој болничкој пракси, Документација здравствене неге, Сестринска дијагноза, Здравствена нега старих лица. Нега у ванредним приликама: Увод у дијететику. Појам дијете и хигијенско-дијететског режима, значај правилне исхране за промоцију здравља, превенцију и лечење болести. Исхрана болесника као део дијете. Основни принципи исхране код бубрежних болести, дијабетеса мелитуса, хируршких болесника, парентералне исхране. Нутритивни водичи.</p>		
<u>Практична настава:</u>		
<p>Практични рад у вези са процесом здравствене неге и утврђивање потреба за негом, сестринска дијагноза, планирање неге, реализација плана, евалуација здравствене неге. Анкета исхране на нивоу популације и индивидуалне анкете исхране. Одређивање нутритивног статуса пацијента, оцена стања исхрањености, постављање индикација за врсту исхране. Здравствено-васпитни рад са пацијентима у вези правилне исхране.</p>		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
<p>После одслушане прве године студент обавља летњу праксу из области Здравствена нега у трајању од месец дана (180 часова). Обављена пракса је услов за упис наредне године.</p>		
Активна настава:		
	1. Предавања	Број часова:
Здравствена нега		
1.	<p>I РАЗВОЈ И ЗНАЧАЈ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ</p> <p>А. Први периоди развоја неге у Срба</p> <p>1. Народна медицина и нега</p>	2

	<p>2. Идеје и прва школа за медицинске сестре</p> <p>3. Високо образовање и медицинске сестре</p> <p>4. Здравствена нега и савремено сестринство</p> <p>5. Процесне промене у образовању медицинске сестре</p> <p>6. Дефиниција здравствене неге и здравља</p> <p>Б. Здравствена нега и наука</p> <p>1. Интердисциплинарност здравствене неге</p> <p>Дисциплине здравствене неге</p>	
2.	<p>II ПРИНЦИПИ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ</p> <p>1. Принцип хуманости</p> <p>2. Принцип поштовања личности</p> <p>3. Индивидуализација у нези</p> <p>4. Позитивни доживљаји</p> <p>5. Социјална нега</p> <p>Остали принципи (добровољност, апомоћ, континуирано усавршавање, флексибилност, итд.)</p>	2
3.	<p>III МЕТОДЕ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ</p> <p>А. Опис метода (интервју, постматрање, преписке, комуникација, модификација понашања, борба с проблемом итд.)</p>	2
4.	<p>Б. Процес здравствене неге (права и развој, пракса, утврђивање потребе за негом), модели потреба, прикупљање података, документи)</p>	2
5.	<p>Ц. Сестринска дијагноза (развој термина и класификација, процес стварања дијагнозе, обрада података, НАНДА листе, разлике у односу на сестринску дијагнозу).</p>	2
6.	<p>Д. Планирање здравствене неге (планирање приоритета, постављање циљева, стратешки приступи у планирању, налази лекара, налози сестара, документација)</p>	2
7.	<p>Е. Реализација плана здравствене неге (фазе реализације припрема за интервенцију, извођење интервенције, надзор над радом других учесника у нези, документација обављене неге, примопредаја дужности)</p>	2
8.	<p>Ф. Евалуација (евауација као етапа неге, исхода, процеса рада, квалитета праксе)</p>	2
9.	<p>Г. Документација здравствене неге (облици документације, начин евидентирања података, услова рада, квалитета праксе)</p>	2
10.	<p>IV РУКОВОЂЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА У СЛУЖБИ (личност руководиоца, избор метода, функције и компензације, стандарди и нормативи)</p>	2
11.	<p>V НЕГА У ПРИМАРНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ Шта је примарна заштита, међусекторска сарадња стратегија примарне заштите, циљеви заштите према СЗО до 2010, заштита породице, деце, омладине, студентата, радника, старих, зуба. Породична сестра према моделу Европске Уније</p>	2
12.	<p>VI НЕГА У КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКОЈ ПРАКСИ (пријем болесника, рад са пацијентима, посете, отпусти, нега умирућег болесника, поступак са умрлим, стрес, заштита сестре, професионо сагоревање).</p>	2
13.	<p>VII НЕГА У ПРЕВЕНЦИЈИ, БОЛЕСТИ И ПОВРЕДА (кардиоваскуларне болести, саобраћајне повреде, малигне болести)</p>	2
14.	<p>VIII НЕГА У ВАНРЕДНИМ ПРИЛИКАМА (појам и дефиниција катастрофе, прилагођавање неге у ванредним приликама, поступци и нега у различитим повредама итд.)</p>	2
15.	<p>IX ИСТРАЖИВАЊЕ, УСАВРШАВАЊЕ И ТЕОРИЈСКИ МОДЕЛИ (професионално организовање, образовање у нас и ЕИ).</p>	2

Дијететика		
1.	Увод у дијететику	1
2.	Смернице за правилну исхрану	2
3.	Намирнице-биолошка вредност и хемијски састав	2
4.	Исхрана трудница и доилџа. Исхрана деце и омладине. Исхрана старих људи	2
5.	Дијететски аспекти у превенцији и лечењу болести органа за варење, диспепсија, болести јетре, жучних путева и панкреаса	1
6.	Основни принципи исхране код бубрежних болести: стратегија исхране у хроничној исуфицијенцији бубрега, исхрана пацијената са каменцима у бубрезима	1
7.	Основни принципи исхране код дијабетес меллитуса	1
8.	Нутритивна превенција и лечење болести кардиоваскуларног система	1
9.	Исхрана и малигне болести	1
10.	Нутритивна превенција и лечење гојазности и потхрањености	1
11.	Артефицијална исхрана. Исхрана хирушких болесника	2
	Укупно	45
2. Вежбе		Број часова:
Здравствена нега		
1.	<p>I МЕТОДИКА ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ</p> <p>Студенти ће током вежби бити обучени за практично планирање и методике поставке сестринске професије. Самостално ће добијати задатке за увежбавање кроз проблеме везане за болеснике уи процесе неге.</p> <p>Пример: Комуникација у сестринству</p> <p>Група добија тему за разговор и након припреме од 10-15 минута студенти демонстрирају четири типа комуникације, сваки студент у групи треба да изврши сагледавање и анализу комуникације са неком особом: болесником, родитељем, дететом, брачним другом итд.</p> <p>Пример: Основни проблеми болесног човека – методски приступ у остварњу промена преко активности службе неге:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утврдити регресивно понашање код болничких пацијената примењујући методу посматрања и методу разговора. 2. Како просторни услови делују на адаптацију болесника на болничко одељење? Утврдити које проблеме имају болесници везано за смештај. 3. Којим поступцима се помаже болеснику у савладавању страха? 4. Којим поступцима медицинска сестра може задобити поверење болесника? 5. Пример: Хоспитализација и последице 6. Анализа поступака хоспитализације и утврђивање разлика између стварног и пожељног стања. 7. У разговору са болесником утврдити главне тешкоће у адаптацији на болничко одељење. <p>Пример: Методски приступ у здравственој нези као појединих оболења. Током посете појединим клинкама студенти праве планове неге за конкретна стања (кардиоваскуларна, малигна, трауме, стари пацијенти, примарна заштита итд.)</p>	5
2.	<p>II ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ</p> <p>Током ове практичне наставе студенти ће извршити анализу радног процеса на болничком одељењу, у болесничкој јединици.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Посматрањем рада сестре при подели терапије утврдити време интервенције, стручност у раду, рационалност коришћења енергије и могућности за унапређење рада. • Утврдити могућност за скраћење времена чекања пацијената на преглед или сестринску интервенцију, са постојећим и у постојећим условима. • Анализирати стаж и утврдити мере за побољшање хигијенског режима на болесничким одељењима. <p>Анализа стила руковођења који се примењује у установи, током вежби и</p>	5

	узроке за примену тог стила.	
3.	III ИСТРАЖИВАЧКИ РАД У СЕСТРИНСТВУ Током вежби студенти ће изнети своја запажања о могућем проблему за истраживање; методе истраживања кроз разлагање циља истраживања на појединачне сегменте; приказ рада.	5
4.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе	30
Дијететика		
5.	Оцена исхране, нутритивни статус пацијената,	2
6.	Оцена исхрањености, постављање индикација за врсту исхране.	2
7.	Организација исхране болесника у стационарној здравственој установи. Санитарно-хигијески захтев за производне и дистрибутивне кухиње. Таблет систем болничке исхране-појам, организовање, предности	2
8.	Здравствено-васпитни рад са пацијентима у вези правилне исхране. Проучавање вештина неопходних за успешну комуникацију са пацијентима и здравственим радницима и њихова едукација у вези исхране. Колоквирање, потписи	2
9.	Израда семинара	7
	Укупно	60
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Николић М. и сар. Дијететика. WUS Аустрије и Медицински факултет Ниш, 2008. 2. Одабрана, тренутно актуелна поглавља и текстови са интернета за здравствену негу 3. Миљковић С. Медицинска сестра у светлу јединствене функције здравствене неге. Клинички центар Ниш и Медицински факултет Ниш, 1999. 		
Методе извођења наставе:		
<p>Настава је организована као: теоријска настава, практична настава, семинари, консултације. После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија ноћног рада у трећој смени од 19-24 часова, једанпут недељно, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета (30 часова)</p>		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Медицинска физиологија и биохемија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 20 Теме семинарских радова одређују се на почетку школске године. ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 50 		

12. Физичко васпитање

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Физичко васпитање		
Руководилац предмета: Милош Љ Николић, виши предавач		
Статус предмета:	Факултативни	
Семестар : Први, други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 0	Шифра предмета: СМС – I 12	
Циљ предмета:		
Одржање и подизање психофизичких способности студената.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стицање боље психофизичке кондиције и постизање бољих резултата током студирања.		
Број часова активне наставе: 0		
Предавања: 0	Практична настава: 60	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<u>Практична настава:</u> Кошарка, ритмичко-спортска гимнастика, одбојка, пливање, стони тенис. Сваки од спортова је заступљен са 60 часова практичне наставе у једном семестру. Студент се опредељује за један од понуђених спортова.		
Активна настава:		
Практична настава		Број часова:
Кошарка		
1.	Побољшање физичке кондиције	3
2.	Техника игре: додавање и хватање лопте, вођење, дриблинг, пивотирање, шут на кош, полагање, леви и десни двокорак, скок шут.	3
3.	Тактика игре: основни елементи одбране, постављање и чување играча, одбрана против једног, двојице и тројице, човек на човека, зонска одбрана	3
4.	Игра у нападу, контранапад, напад против зонске одбране, напад са изменама места	3
5.	Играна два коша, правила игре и суђење	3
Одбојка		
6.	Побољшање физичке кондиције	3
7.	Кретање у одбојкашком ставу, одбијање лопте, пријем лопте, "чекић"	3
8.	Сервис, начини сервирања	3
9.	Смечирање и блокирање	3
10.	Одбрана у пољу, прихватање лопте одбијене од мреже	1
11.	Основни ситеми игре, распоред и кретање играча	1
12.	Суђење, игра са применом правила	1
Пливање		
13.	Побољшање физичке кондиције	3
14.	Краул, леђни краул, делфин, прсно - одржавање на вод, вежбе за рад руку и ногу	3
15.	Вежбе дисања, окрети, врсте и начини извођења	3
16.	Усавршавање научене технике	2
17.	Стартни скок, штафетно пливање	2
18.	Правила и организација пливачких такмичења, такмичење	2

Ритмичко спортска гимнастика		
19.	Специфична физичка припрема	3
20.	Ходање и трчање и ритмичко спортској гимнастици	3
21.	Плесни кораци, корак галопа, полкин корак и стилизовани корак	3
22.	Вежбе за руке, труп и ноге	2
23.	Поскоци и скокови, издржаји и окрети	1
24.	Индивидуални састави, самостална кореографија	1
25.	Аеробик	1
26.	Народна кола, друштвени плесови, џез балет	1
	Укупно	60
Препоручена литература:		
1. Родић Н. Методика спортских активности. Учитељски факултет. Сомбор, 1999. 2. Милановић Н. Приручник за спортске тренере. Факултет физичке културе. Загреб, 1997. 3. Крсмановић Б, Берковић Л. Теорија и методика физичког васпитања. Факултет физичке културе. Нови Сад, 1999.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
Завршни испит*		

ЛСП 1. Летња стручна пракса

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Летња стручна пракса- Здравствена нега		
Руководилац предмета: Проф. др Светислав Костић		
Статус предмета: обавезни		
Семестар : Други Година студија: Прва		
Број ЕСПБ: 5 Шифра предмета: ЛСП 1		
Циљ предмета:		
Упознавање са основним принципима и програмима организације и планирања здравствене неге.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент би требало да по завршеној стручној пракси буде оспособљен за самостални рад у домену пружања здравствене неге пацијентима на свим нивоима здравствене заштите.		
Број часова активне наставе: 0		
Предавања: 0 Студијски истраживачки рад :0		
Садржај предмета		
Упознавање са процесом здравствене неге и утврђивање потреба за негом, сестринска дијагноза, планирање неге, реализација плана, евалуација здравствене неге. Документација, тимски рад, образовање и стручно усавршавање медицинских сестара.		
Вежба комуникације. Понашање у болничком простору. Болесничка постеља. Промена положаја, трансфер болесника. Нега непокретног болесника. Компликације инактивитета и превенција. Учесће болесника и чланова породице у нези. Праћење виталних функција. Сестринске интервенције које се односе на негу, дијагностику, терапију интрахоспиталне инфекције. Лична заштита медицинских сестара. Документовање интервенција.		
Препоручена литература:		
Методe извођења летње стручне праксе		
Летња стручна пракса одвијаће се уз одговорног наставника и ментора (извештај о обављеној стручној пракси попуњава ментор, а број ЕСПБ бодова у индекс уноси одговорни наставни за стручну праксу, После завршене стручне праксе студент не добија оцену, али је у обавези да је обави како би остварио предвидјен број ЕСПБ бодова и стекао права за упис наредне године студија. Наставник је такође у обавези да попуни и одговарајућу образац за сваког студента, у којима се прописује трајање и садржај стручне праксе и то у делу где се води евиденција о активностима које је студент обавио.		

13. Прва помоћ

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Прва помоћ		
Руководилац предмета: Доц. др Драгослав Башић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Трећи	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС- II 13	
Циљ предмета:		
<p>Упознавање студената са основним елементима пружања прве помоћи код акутног срчаног застоја и основним мерама кардиопулмоналне реанимације.</p> <p>Такође је циљ, да се студенти упознају са основним принципима прве помоћи код прелома костију екстремитета, повреда главе, кичменог стуба, грудног коша, трбуха, шока и политрауматизованих пацијената.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Оспособљеност будућих струковних медицинских сестара/техничара да адекватно реагују и пруже прву помоћ код повреда и обољења која изискују хитну медицинску помоћ.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<p>Теоријска настава:</p> <p>Обухвата етиопатогенезу, клиничку слику и мере прве помоћи код срчаног и možданог удара, шока, затворених и отворених повреда, крварења, бласт и краш повреда, термичких повреда, повреда главе, грудног коша, трбуха, екстремитета, кичменог стуба и политрауматизованих пацијената.</p> <p>Практично извођење основних мера имобилизације код повреда костију екстремитета и повреда вратног, грудног и лумбалног дела кичменог стуба, као и повреда карлице. Практично извођење основних мера кардиопулмоналне реанимације (обезбеђивање дисајног пута, вештачког дисања и спољне масаже срца). Практично извођење основних мера прве помоћи код акциденталних стања (хипотермија, хипертермија, ујед змије и инсекта).</p>		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Општи појмови о здрављу, болести, повредама, првој помоћи	2
2.	Реанимационе мере (вештачко дисање, масажа срца, оживљавање, интубација, инфузиона терапија, витални параметри, знаци живота и знаци смрти)	2
3.	Срчани и možдани удар-прва помоћ	2
4.	Траума, општи појмови, епидемиологија трауматизма, механизми повређивања	2
5.	Шок, знаци шока, прва помоћ	2
6.	Затворене и отворене повреде-ране, крварења, прва помоћ	2
7.	Термичке повреде, повреде хемијским средствима, смрзотине, прва помоћ	2
8.	Бласт и краш повреде, утопљења, прва помоћ	2
9.	Коматозна стања, делирантна стања, епи-феномени, прва помоћ	2
10.	Повреде главе и мозга, прва помоћ	2
11.	Повреде грудног коша и трбуха, прва помоћ	2
12.	Повреде екстремитета, прва помоћ	2
13.	Повреде кичменог стуба, прва помоћ	2
14.	Уједи, прва помоћ	2
15.	Масовна повређивања и тријажа, прва помоћ код политрауматизованих	2

	пацијената и њихов транспорт	
	Укупно	30
Практична настава:		
2. Вежбе		Број часова:
1.	Реанимација болесника (вештачко дисање, масажа срца, интубација)	6
2.	Збрињавање рана, хемостаза, врсте, средства	6
3.	Завоји	6
4.	Имобилизација, врсте, средства	6
5.	Инфузиона и ињекциона терапија	6
	Укупно	30
Препоручена литература:		
1.	М. Митровић. Основи ургентне медицине. Медицински факултет Београд, 1995.	
Методe извођења наставе:		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Практична настава ▪ Консултације ▪ Семинари 	
	<p>Семинари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значај реанимације код повређених и оболелих 2. Превенција инфекције рана 3. Трауматски шок и његови знаци 4. Зарастање коштаних прелома и рана 5. Компликације код давања инфузија и ињекција 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
	Нема услова	
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току теоријске наставе: 0-30 поена ▪ Практични испит: 0-20 поена 	
Завршни испит*		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 0-50 поена 	

14. Основи неврологије са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи неврологије са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Слободан Д Војиновић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Трећи	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: СМС- II 14	
Циљ предмета:		
Упознавање са основним симптомима и знацима невролошких поремећаја. Стицање знања и вештина у пружању здравствене неге као и у дијагностици и терапији невролошких болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Могућност савладавања специфичности метода здравствене неге у различитим невролошким болестима. Струковна сестра успешно опсервира болесника, третира бол и невролошке поремећаје. Прати виталне функције, врши промену катетера, испирање бешике, дезинфекцију уретре. Борба против компликација. Извршава задатке сестре у примарној и секундарној превенцији. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 15	Практична настава: 60 (30+30)	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Увод у неврологију. Симптоми и знаци невролошких поремећаја. Основни елементи невролошког прегледа. Ургентна стања у неврологији: Ишемијски мождани удар. Хеморагијски мождани удар. Епилепсије. Мултипла склероза. Болести поремећаја покрета. Деменције. Главобоље. Херододегенеративне болести. Лумбални болни синдром и <i>lumboishalgia</i> . <i>Myastenia gravis</i> . Болест моторног неурона. Мишићне болести и полинеуропатије. Тумори мозга и кичмене мождине. Дијагностичке методе у неврологији. Основни терапијски принципи у неврологији. Улога медицинске сестре у здравственом васпитању у неврологији. Етички приступ терминалним болесницима. Етички кодекс здравствених радника.		
<u>Практична настава:</u>		
Здравствена нега витално угрожених болесника са невролошким болестима.		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане друге године студент може да обавља летњу праксу из предмета Основи неврологије са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за упис наредне године.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Увод у неврологију са негом.	1	
2. Анамнеза у неврологији. Симптоми и знаци невролошких поремећаја. Тонус. Рефлекси.	1	
3. Кранијални нерви I и II – функција и патологија. Кранијални нерви III, IV, VI- поремећаји функције булбомотора.	1	
4. Кранијални нерви V, VI, VII - функција и патологија.	1	
5. Кранијални нерви VIII, IX-XII - функција и патологија.	1	
6. Синдром оштећења периферног и централног моторног неурона, синдром оштећења неуромишићне спојнице.	1	
7. Екстрапирамидни систем и екстрапирамидни синдроми. Кичмена мождина и спинални синдроми.	1	

8.	Сензибилитет и сензитивни синдроми. Церебелум и церебеларни синдром.	1
9.	Поремећаји стања свести. Ургентна стања у неврологији.	1
10.	Исхемијски и хеморагијски мождани удар.	1
11.	Главобоље. Епилепсије.	1
12.	Мултипла склероза. Деменције.	1
13.	Болести екстрапирамидног система. Вертигинозни синдром.	1
14.	Лумбални болни синдром и лумбоисцвхиалгиа. Муастхениа гравис.	1
15.	Болести моторног неурона, мишићне болести, полинеуропатије.	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Упознавање са организацијом невролошке службе	2
2.	Упознавање са симптомима и знацима невролошких поремећаја	2
3.	Специфичности анамнезе у неврологији	2
4.	Невролошки преглед	2
5.	Задатак медицинске сестре у електрофизиолошким испитивањима, припрема пацијената за имидинг и неуроинвазивну дијагностику	2
6.	Упознавање са специфичним терапијским протоколима у неврологији	2
7.	Однос медицинске сестре према здравственим радницима, пацијентима и родбини	2
8.	Комуникација, стварање групне кохезије и неговање тимског рада у невролошкој пракси	2
9.	Присуство едукативним групама за пацијенте и родбину	2
10.	Стандарди за процену болести, радна дијагноза, писање сестринског извештаја, усмени и писани сестрински извештаји, протокол за ургентна стања	2
11.	Здравствена нега терминалних болесника, мождана смрт, вегетативно стање	2
12.	Превенција <i>burn-out</i> реакција код особља које ради са терминалним болесницима	2
13.	Путеви уноса хране код болесника са невролошким болестима	2
14.	Здравствена нега непокретних болесника	2
15.	Здравствена нега и третман болесника са психогеним поремећајима	2
16.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе у циљу сагледавања организације сестринске службе и примене принципа процеса здравствене неге као метода рада. (30 часова).	30
	Укупно	60

Препоручена литература:

1. Левић З. Основи савремене неврологије. Савремена администрација Београд, 2003.
2. Бабић Л, Матијевић М, Шаренац Д. Здравствена нега у неврологији. Београд, 2002.

Методe извођења наставе:

Предавања, консултације, колоквијуми, тестови.
После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе (30 часова).

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 20 поена
- Практични испит: 30 поена

Завршни испит*

Усмени испит: 50 поена

15. Основи педијатрије са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи педијатрије са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Борисав А Каменов		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Трећи	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: СМС- II 15	
Циљ предмета:		
<ul style="list-style-type: none"> • Савладавање вештине комуникације са болесним дететом и родитељем, лекарима и наставницима као и прилагођавање тимском раду • Упознавање са растом и развојем деце и клиничким карактеристикама различитих обољења у деце узрасту • Упознавање са организацијом рада здравствених установа 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Медицинска сестра/техничар ће бити оспособљена за укључивање у тимски рад, спровођење неге болесника и спровођење дијагностичких и терапијских процедура за рад у амбулантним и болничким условима, као и за рад на одељењима интензивне неге.		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 30	Практична настава: 60 (30+30)	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<p><u>Теоријска настава:</u> Најчешће и најзначајније болести одојчади, деце, омладине, њихова дијагностика, превенција и лечење. (предавања уз видео–бим презентацију, филмови, организација дискусија по одређеним темама уз учешће студената, семинари, и прикази).</p>		
<p><u>Практична настава:</u> Обучавање за све вештине у педијатријској пракси. Обучавање за узимање свих врста материјала за анализу. Обучавање за апликацију лекова, прављење раствора и рад са инфузоматима. Едукација за припрему детета за транспорт и праћење детета у транспорту (припрема возила за транспорт, опреме, кисеоника, инкубатора, покретног респиратора. Едукација за реанимацију у транспорту (асистирање у реанимацији). Организовање студијског обиласка установа у којима већ дуже време постоји низ медицинских техничара са високом школом (Словенија, и сл.). Организација састанка на коме ће се преносити искуства из других земаља (евентуално и из Београда).</p>		
<p><u>Летња стручна пракса:</u> После одслушане друге године студент може да обавља летњу праксу из предмета Основи педијатрије са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за упис наредне године.</p>		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Организација и спровођење здравствене заштите детета: Преконцепцијска и перинатална заштита. Системски прегледи труднице.	1	
2. Организација и спровођење здравствене заштите детета: Системски прегледи новорођенчета, одојчета, предшколске и школске деце.	1	
3. Раст и развој детета: Фактори раста. Главне карактеристике појединих развојних доба. Дентиција. Пубертет.	1	
4. Медицинска психологија здравог и болесног детета. Емоционални развој деце.	1	
5. Анамнеза у педијатрији.	1	
6. Клинички преглед у педијатрији.	1	

7.	Наследне и пренатално стечене болести: Фактори ризика. Пренатална дијагностика (ултразвук, амниоцентеза). Скрининг за генопатије.	1
8.	Исхрана детета: Предности природне исхране, дохрана, вештачка исхрана. Синдром поремећене исхране, малапсорпција. Исхрана малог, предшколског и школског детета.	1
9.	Поремећаји метаболизма воде и електролита: Дехидрација, врсте дехидрације, процена тежине. Рехидрација и реалиментација.	1
10.	Поремећаји метаболизма калцијума и фосфата. Рахитис.	1
11.	Неонатологија: Карактеристике здравог новорођенчета и прематуруса. Поремећаји адаптације. Метаболички поремећаји. Перипарталне повреде. Хипербилирубинемија.	1
12.	Неонатологија: Инфекције перинаталног доба, сепса, менингитис. Нега превремено рођеног детета. Транспорт и нега новорођеног детета.	1
13.	Имунологија: Основни појмови у имунологији. Типови алергијских реакција, алергија на лекове, храну и ујед инсекта. Имунодефицијенције, лабораторијска дијагностика. Аутоимуне болести.	1
14.	Болести ендокриног система: Хипер и хипофуинкција тиреоидеје. Дијабетес мелитус. Инсуфицијенција надбубрега, КАХ.	1
15.	Болести бубрега и мокраћних путева: Гломерулонефритис. Нефротски синдром. Акутна бубрежна инсуфицијенција. Инфекције и аномалије мокраћних путева.	1
16.	Болести срца и крвотока: уродјене срчане мане, миокардитис, хипертензија	1
17.	Болести хематопоетског система: анемије, хеморагијски синдроми и поремећаји коагулације, леукопеније	1
18.	Дечја онкологија: леукемије, лимфоми, неуробластом	1
19.	Пулмологија: инфекције горњих дисајних путева, пнеумоније	1
20.	Пулмологија: астма, цистична фиброза	1
21.	Гастроентерологија: бол у трбуху, инфламаторне болести црева, интолеранција, болести јетре и панкреаса	1
22.	Дечја неурологија: конвулзије, интракранијална крварења, менингитис и енцефалитис, Guillan-Barre	1
23.	Неуромишићне и болести коштаног система	1
24.	Тровања	1
25.	Интензивна нега у педијатрији	1
26.	Фармакотерапија	1
27.	Интрахоспиталне инфекције	1
28.	Дезинфекција, стерилизација и организација простора	1
29.	Организација рада, особље, атмосфера и радна дисциплина	1
30.	Организација транспорта, особље за транспорт и возни парк	1
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Анамнеза у педијатрији.	1
2.	Клинички преглед по системима.	1
3.	Лабораторијска испитивања и дијагностички поступци.	1
4.	Пријем болесне деце, одређивање виталних параметара, вођење температурне листе и планирање дијагностичких и терапијских процедура.	1
5.	Процена раста и развоја детета. Главне карактеристике појединих развојних доба.	1
6.	Емоционални развој деце. Деца ометена у развоју. Психомоторна ретардација.	1
7.	Методe пренаталне дијагностике. Фактори ризика и интраутерине инфекције плода. Наследне и пренатално стечене болести:	1
8.	Исхрана одојчета: Природна исхрана и техника дојења. Вештачка исхрана. Принципи увођења немлечне исхране.	1
9.	Дехидрација и приципи рехидрације. Процена стања ухрањености.	1
10.	Рахитис: узроци и терапија, превенција рахитиса.	1
11.	Карактеристике и нега здравог новорођенчета и прематуруса. Неуролошки	1

	преглед новорођенчета и одојчета. Перипарталне повреде. Хипербилирубинемиа.	
12.	Неонаталне инфекције, сепса и менингитис. Нега превремено рођеног детета.	1
13.	Алерголошка испитивања (кожне пробе). Препознавање и терапија анафилактичне реакције.	1
14.	Нега деце оболеле од дијабетеса, инсулинска терапија. Терапија кетоацидозе.	1
15.	Нега деце са болестима бубрега и уринарног тракта. Преглед урина. Терапија акутне бубрежна инсуфицијенције.	1
16.	Симптоми и знаци болести гастроинтестиналног тракта. Нега деце са болом у трбуху, повраћањем и проливом. Методе испитивања деце са сумњом на малапсорпциони синдром. Целијакија.	1
17.	Знаци и симптоми болести хематопоетског система. Клиничка слика и лабораторијска обрада деце са анемијом. Нега деце са тромбоцитопенијом и хемофилијом.	1
18.	Технички поступци при извођењу пункције костне сржи. Терапија и нега деце са лимфопролиферативним болестима и солидним туморима.	1
19.	Одређивање типа дисања, РФ и присуства диспнеје. Аспирација секрета из дисајних путева. Припрема детета и начин извођења спирографије.	1
20.	Нега деце са пнеумонијама и опструктивним болестима. Примена инхалаторне терапије, кисеоникотерапија. Стрептококни фарингитис. Цистична фиброза.	1
21.	Нега деце са болестима кардиоваскуларног система, одређивање СФ, типа цијанозе, извођење ЕКГ-а. Симптоми срчане инсуфицијенције. Урођене срчане мане.	1
22.	Дијагностички поступци у неурологији: ЛП, ЕЕГ, ЕМГ, ЦТ. Акутни конвулзивни напад и збрињавање. Клиничка слика, терапија и нега деце са менингитисом.	1
23.	Симптоми и знаци неуромишићних и болести коштанозглобног система. Јувенилни идиопатски артритис. Дерматомиозитис. СЛЕ. Наследне миопатије.	1
24.	Најчешћа тровања у педијатрији, мере збрињавања и терапије, специфични антидоти.	1
25.	Принципи организације интензивне неге (уознавање са неопходном апаратуром). Терапија кардијалног ареста, механична вентилација, дефибрилација.	1
26.	Фармакотерапија у педијатрији. Антибиотска терапија. Кортикостероидна терапија и нежељени ефекти. Цитостатска терапија у деце. Апликација лекова.	1
27.	Интрахоспиталне инфекције: фактори ризика за њихов развој и мере превенције. Најчешће интрахоспиталне инфекције.	1
28.	Принципи асепсе. Методе дезинфекције и стерилизације.	1
29.	Бонтон и радна дисциплина.	1
30.	Основни принципи транспорта животно угрожених пацијената.	1
31.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија рада у трећој смени, једанпут недељно од 19-24 часова, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета (30 часова).	30
	Укупно	60

Препоручена литература:

1. Педијатрија за студенте струковних студија. Медицински факултет Ниш, 2005.
2. Група аутора. Проблеми у педијатрији. ЗУНС. Београд, 2006.

Методе извођења наставе:

Предавања, консултације, колоквијуми, тестови, трибине, филмови.
После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија рада у трећој смени, једанпут недељно од 19-24 часова, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета (30 часова).

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Семинари: 20
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

16. Основи физикалне медицине и рехабилитације

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи физикалне медицине и рехабилитације		
Руководилац предмета: Доц. др Лидија Димитријевић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Трећи	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – II 16	
Циљ предмета:		
Едукација студената за примену физикалних фактора у циљу профилаксе, дијагностике и терапије. Улога медицинске сестре у физичкој, психичкој и социјалној рехабилитацији. Специфичности у здравственој заштити и нези хендикепираних особа и побољшање квалитета живота хендикепираних особа.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Савладани протоколи правремене хабилитације и рехабилитације оболелих и повређених. Студент познаје принципе психофизичке и социјалне рехабилитације оболелих.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Методе медицинске рехабилитације и физиотерапије. Улога медицинске сестре у физичкој, психичкој и социјалној рехабилитацији болесника. Проблеми хендикепираних особа и њихово превазилажење.		
<u>Практична настава:</u> Прати теоријску на вежбама.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Дефиниција, појам, терминологија циљеви физ.мед. и рехабилитације. Анамнеза, физикални преглед, евалуација функције локомоторног апарата. Принципи у рехабилитацији	1
2.	Медицинска нега, процес здравствене неге у рехабилитацији	1
3.	Фототерапија, УВ, ИЦ	1
4.	Термотерапија, парафин, пелоид, парафанго	1
5.	Електро Тх једносмерне струје	1
6.	Електро Тх наизменичне струје ниске и средње и високе фреквенце	1
7.	Магнето Тх, ултра-звук	1
8.	Кинезитерапија, хидротерапија терапија радом, соц. рехабилитација	1
9.	Примена ортотских и протетских помагала	1
10.	Физикална терапија и рехабилитација посттрауматских стања и ортопедских обољења	1
11.	Физикална терапија и рехабилитација неуролошких болесника;	1
12.	Физикална терапија и рехабилитација респираторних обољења и кардиоваскуларних обољења	1
13.	Физикална терапија и рехабилитација реуматских болесника (запаљењски реум.)	1
14.	Физикална терапија и рехабилитација деце са телесним деформитетима	1
15.	Физикална терапија и рехабилитација деце са сметњама у развоју	1
Укупно		15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Дефиниција, појам, терминологија циљеви физ.мед. и рехабилитације. Анамнеза, физикални преглед, евалуација функције локомоторног апарата. Принципи у рехабилитацији	2
2.	Медицинска нега, процес здравствене неге у рехабилитацији	2
3.	Фототерапија, УВ, ИЦ	2
4.	Термотерапија, парафин, пелоид, парафанго	2
5.	Електро Тх једносмерне струје	2
6.	Електро Тх наизменичне струје ниске и средње и високе фреквенце	2
7.	Магнето Тх, ултра-звук	2
8.	Кинезитерапија, хидротерапија терапија радом, соц. рехабилитација	2
9.	Примена ортотских и протетских помагала	2
10.	Физикална терапија и рехабилитација посттрауматских стања и ортопедских обољења	2
11.	Физикална терапија и рехабилитација неуролошких болесника;	2
12.	Физикална терапија и рехабилитација респираторних обољења и кардиоваскуларних обољења	2
13.	Физикална терапија и рехабилитација реуматских болесника (запаљењски реум.)	2
14.	Физикална терапија и рехабилитација деце са телесним деформитетима	2
15.	Физикална терапија и рехабилитација деце са сметњама у развоју	2
Укупно		30
Препоручена литература:		
1. Михајловић В. Физикална медицина. Медицинска књига. Београд, 1998. 2. Костић О. Физикална медицина са рехабилитацијом. Свен. Ниш, 2002.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Консултације ▪ Предиспитне вежбе 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 30 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 60 		

17. Основи интерне медицине са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи интерне медицине са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Стеван Н Илић, одговорни наставник: Доц. др Снежана Ђирић Здравковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Трећи	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: СМС-II 17	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим интернистичким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези интернистичких болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама неге и терапије кардиолошких, пулмолошких, нефролошких, гастроинтестиналних, хематолошких, ендокринолошких, реуматолошких болесника. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује и.в.терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 135		
Предавања: 60	Практична настава: 75	
Стручна пракса-самостални рад : 45		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Упознавање са болестима из области имунологије, кардиологије, пнеумофтизиологије, гастроентерологије, ендокринологије, хематологије, реуматологије, нефрологије и њихова дијагностика, превенција и лечење.		
<u>Практична настава:</u>		
Практична настава прати теоријску наставу по областима, 5 часова недељно. На практичној настави студенти се упознају са етиологијом болести, клиничком сликом, и основним биохемијским параметрима који прате одређене болести. Такође, студенти се упознају са медицинском документацијом и начином вођења медицинских протокола.		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане друге године студент може да обавља летњу праксу из предмета Основи интерне медицине са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за упис наредне године.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Увод у пропедевтику. Анамнеза. Општа инспекција. Преглед главе и врата.	4
2.	ПУЛМОЛОГИЈА: Симптоматологија у обољењима плућа. Инспекција г. коша. Палпација и перкусија грудног коша. Аускултација плућа. Дијагностичке методе у пулмологији. Плућни синдроми.	10
3.	КАРДИОЛОГИЈА: Симптоматологија у обољењима срца и крвних судова. Методе прегледа у кардиологији. Инспекција и палпација срца. Аускултација здравог срца. Аускултација болесног срца. Срчане мане. Фактори ризика за кардиоваскуларна обољења. Коронарна болест. Срчана инсуфицијенција.	12
4.	ГАСТРОЕНЕТЕРОЛОГИЈА: Преглед абдомена. Допунске методе у гастроентерологији. Синдроми у гастроентерологији.	10
5.	НЕФРОЛОГИЈА: Преглед нефролошког болесника. Допунске методе	6

	прегледа у нефрологији. Нефролошки синдроми.	
6.	ЕНДОКРИНОЛОГИЈА: Преглед ендокринолошког болесника. Допунске методе прегледа у ендокринологији. Ендокринолошки синдроми.	8
7.	РЕУМАТОЛОГИЈА: Преглед реуматског болесника. Допунске методе прегледа у реуматским болестима. Реуматолошки синдроми.	4
8.	ХЕМАТОЛОГИЈА: Преглед хематолошког болесника. Допунске методе прегледа у хематологији. Хематолошки синдроми.	6
	Укупно	60
2. Вежбе		Број часова:
1.	Увод у пропедевтику. Анамнеза. Општа инспекција. Преглед главе и врата.	5
2.	ПУЛМОЛОГИЈА: Симптоматологија у обољењима плућа. Инспекција г. коша. Палпација и перкусија грудног коша. Аускултација плућа. Дијагностичке методе у пулмологији. Плућни синдроми.	20
3.	КАРДИОЛОГИЈА: Симптоматологија у обољењима срца и крвних судова. Методе прегледа у кардиологији. Инспекција и палпација срца. Аускултација здравог срца. Аускултација болесног срца. Срчане мане. Фактори ризика за кардиоваскуларна обољења. Коронарна болест. Срчана инсуфицијенција.	15
4.	ГАСТРОЕНЕТЕРОЛОГИЈА: Преглед абдомена. Допунске методе у гастроентерологији. Синдроми у гастроентерологији.	15
5.	НЕФРОЛОГИЈА: Преглед нефролошког болесника. Допунске методе прегледа у нефрологији. Нефролошки синдроми.	5
6.	ЕНДОКРИНОЛОГИЈА: Преглед ендокринолошког болесника. Допунске методе прегледа у ендокринологији. Ендокринолошки синдроми.	5
7.	РЕУМАТОЛОГИЈА: Преглед реуматског болесника. Допунске методе прегледа у реуматским болестима. Реуматолошки синдроми.	5
8.	ХЕМАТОЛОГИЈА: Преглед хематолошког болесника. Допунске методе прегледа у хематологији. Хематолошки синдроми.	5
	Укупно	75
Препоручена литература:		
1. Илић С и сар. Интерна медицина. Просвета. Ниш, 2004.		
Методе извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ консултације ▪ предиспитне вежбе 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Патофизиологија и патологија Фармакологија са токсикологијом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Колоквијуми: 20 ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

18. Здравствено васпитање

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Здравствено васпитање		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – II 18	
Циљ предмета:		
<p>Да студент овлада знањем о здравствено васпитном процесу као мери здравствене заштите на свим нивоима; да учењем и ширењем информација о свим димензијама здравља савлада принципе, циљеве, методе васпитања и примену здравствено васпитних средстава; да путем развијања здравог и мењања ризичног понашања појединаца, породице и заједнице здравственим поступцима и комуникационим вештинама промовише и унапређује здравље, превенира болест и ублажава последице болести и онеспособљености.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Да студент примени стечена знања и вештине као здравствени радник у оквиру своје професионалне делатности за промоцију здравља и здравствено васпитну едукацију појединаца, породице и заједнице у примарној, секундарној и терцијарној здравственој заштити, да самостално и у здравственом тиму спроведе здравствено васпитне интервенције на унапређењу здравља и превенцији болести.</p>		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<p>Теоријска настава: Здравствено васпитање-предмет, задаци, научна дисциплина; Здравље-савремени концепт; Ресурси и ризици; Промоција и унапређење здравља, превенције болести; Циљеви "Здравље 21"; Здравствено васпитање као процес: информисање, учење, знање, вештине; Циљеви и принципи; Здравствена култура, понашање и промене понашања; Едукација, саветовање и информисање; Ставови, мотиви, обичаји, навике. Здрав стил живота; Живот, здравље и околина, социоекономски утицаји; Планирање, спровођење и евалуација здр. васпитних интервенција у установама примарне, секундарне и терцијарне заштите и у заједници код свих популационих група; Комуникационе, едукативне и организационе методе и стратегије; Здравствено васпитна средства; Здравствено васпитање у превенцији хроничних незаразних, заразних и болести зависности, превенција инвалидности и онеспособљености; Значај физичке активности и правилне исхране; Спровођење здрав. васпитних интервенција у породици, предшколским и школским установама, на радном месту и у заједници.</p>		
<p>Практична настава: "Примена принципа, циљева у здр.васпитним интервенцијама. "Гледишта о здрављу"; "Шта значи бити здрав"; "Буди здравствени васпитач"; "Стил и квалитет живота"; "Промене понашања"; "Индивидуални план за акцију"; Припрема и извођење програма здр. васпитне интервенције; Комуникације, Интервју, Предавања, Рад у малој групи, Играње туђе улоге, Едукација; Метода животне демонстрације; Класификација, карактеристике, демонстрирање, руковање, примена, израда здр. васпитних средстава; Информисање и саветовање болесника; Здр. васп. активности и промоција здравља: породица, школа, болница, дом здравља, радна организација.</p>		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Фактори који утичу на здравље (биолошки, социјално-економски, бихевиорални). Здравствени ризици и здравствени ресурси	2	

2.	Мотивација за здраво понашање.	1
3.	Актери у здравственом васпитању	1
4.	Садржаји здравствено васпитног рада	1
5.	Здравствено васпитне потребе	1
6.	Здравствено васпитне методе	2
7.	Здравствено васпитна средства	1
8.	Здравствено васпитање у превенцији одређених ризика по здравље	2
9.	Планирање у здравственом васпитању	2
10.	Промоција здравља	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Фактори ризика по здравље. Подела тема за семинарски рад	2
2.	Здравствено-васпитне методе у раду са одређеним популационим групама	2
3.	Израда здравствено-васпитног средства	2
4.	Израда плана једног здравствено-васпитног програма	2
5.	Презентација семинарских радова	2
	Укупно	10
3. Семинарски радови		Број часова:
1.	Семинарски рад	20
	Укупно	20
Препоручена литература:		
1. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Висока медицинска школа. Београд, 2006. 2. Барачков Н, Бујак Ј, Илић Д, Јовић С, Панић М и сар. Васпитање за здравље кроз животне вештине. Министарство просвете и спорта Републике Србије, 2007. 3. Graser S, Hill E, Potter B, Матијевић Д, Јовић С и сар. Промоција здравља заснована на доказима. Министарство здравља Републике Србије. ЕПОС, 2006.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ семинари ▪ консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност на вежбама: 0-30 поена ▪ Семинарски рад: 0-30 поена 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 0-40 поена 		

19. Основи радиологије и онкологије

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи радиологије и онкологије		
Руководилац предмета: Проф. др Петар М Бошњаковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС – II 19	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са свим дијагностичким сликовним модалитетима који се примењују у савременој медицини. Основи онкологије су усмерени на упознавање најважнијих клиничких онколошких принципа који су од значаја за здравствену негу.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент схвата значај радиолошког прегледа за дијагнозу ,схвата улогу медицинске сестре у припреми болесника за преглед, и примењује негу у току и после прегледа. Примењује мере заштите болесника и здравствених радника у току прегледа. Савладавањем знања из онкологије студенти здравствене неге би се припремили за поштовање критеријума добре онколошке клиничке праксе и даљу континуирану едукацију у овој области. Спознаја о улози медицинске сестре у психолошкој нези и социјалном збрињавању онколошких болесника. Струковна сестра припрема болесника за преглед, примењује негу за време и после прегледа. Примењује психосоцијалну негу онколошких болесника. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Основи физике сликовних метода прегледа (рендгенски, ултразвук, компјутеризована томографија, магнетна резонанца), примена и индикације за рендгенске методе прегледа, компјутеризована рендгенграфија, магнетна резонанца, инвазивна дијагностика.		
Увод у негу оболелих од рака. Институције за лечење оболелих. Инциденца, морталитет и фактори који утичу на ризик од оболевања малигнух болести. Превенција малигнух оболења, ризичне групе. Природни ток малигнух болести. Специфична онколошка медикаментозна терапија.		
<u>Практична настава:</u>		
Демонстрација изгледа редгенске апаратуре и компјутеризоване томографије, појединих техника интервентне-радиологије.Ординирање специфичне онколошке медикаментозне терапије у различитим локализацијама малигне болести. Сестринска нега нежељених дејстава терапије, облици супортивне терапије и њихова примена.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Радиологија		
1.	Радиолошка физика	1
2.	Радиолошка физика	1
3.	Физика ултразвука. Радиологија дојке	1
4.	Радиологија респираторног система – методе прегледа Радиологија респираторног система – аномалије, траума, запаљења	1
5.	Радиологија респираторног система – тумори Радиологија респираторног система – алгоритми примене imaging метода	1
6.	Радиологија кардиоваскуларног система – методе прегледа, урођене срчане мане Радиологија кардиоваскуларног система – стечене мане, обољења крвних	1

	судова, алгоритми прегледа, интервентно-радиолошке методе	
7.	Радиологија дигестивног тракта – методе прегледа, акутни абдомен Радиологија дигестивног тракта – обољења једњака, желуца и танког црева	1
8.	Радиологија дигестивног тракта – обољења дебелог црева, алгоритми прегледа Радиологија хепатобилијарног система – методе прегледа, обољења, алгоритми	1
9.	Радиологија урогениталног система – методе прегледа, обољења бубрега Радиологија урогениталног система – обољења уретера, мокраћне бешике, простате и алгоритми прегледа	1
10.	Радиологија мускулоскелетног система – методе прегледа, конгенитална обољења Радиологија мускулоскелетног система – траума, запаљења, тумори, алгоритми прегледа	1
11.	Компјутеризована томографија. Магнетна резонанца	1
12.	Неурорадиологија – обољења неуро и висцерокранијума. Обољења кичменог стуба	1
13.	Интервентна радиологија – васкуларне интервентне процедуре Интервентна радиологија – не васкуларне интервентне процедуре	1
14.	Радиологија у ургентним стањима – траума. Радиологија у ургентним стањима – акутна нетрауматска стања	1
15.	Педијатријска радиологија – посебности дијагностике у деце и алгоритми прегледа. Радиотерапија.	1
Онкологија		
1.	Епидемиологија и превенција малигнух обољења. Онкоепидемиологија: Дескриптивна, аналитичка, клиничка, скрининг.	1
2.	Основне карактеристике малигне ћелије и канцерогенеза. Вирусна, хемијска, физичка, онкогени.	1
3.	Природни ток малигне болести. Иницијална фаза, фаза промоције и промотори, прогресија (ћелијски циклус, ћелијска репликација, туморски раст).	1
4.	Рана дијагностика. Знаци који побудјују сумњу на малигнитет, онколошки преглед, биопсија, ендоскопија, ЕХО, Ро граfiја, радиоизотопска скентехника, ЦТ, НМР.	1
5.	Одређивање клиничког стадијума обољења. ТНМ класификација и друге класификације. Минимум обраде болесника за конзилијарни преглед. Преканцерозе.	1
6.	Основни принципи онколошког третмана: хирургија, радиотерапија, системска терапија (хемиотерапија, хормонотерапија ...), критеријуми биохуморалног статуса за спровођење онколошког третмана	1
7.	Малигни тумори плућа	1
8.	Малигни тумори дојке	1
9.	Малигни тумори гениталних органа жене	1
10.	Малигни тумори цнс, главе и врата	1
11.	Малигни тумори гастроинтестиналног тракта, јетре и панкреаса	1
12.	Малигни тумори бубрега и уринарног тракта, простате, тестиса	1
13.	Малигни тумори коже, кости, меких ткива	1
14.	Серумски туморски маркери у дијагностици, праћењу и процени ефекта ординираниог онколошког третмана	1
15.	Психоонкологија, контрола бола, лечење терминалних болесника	1
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
Радиологија		
1.	Саставни делови ренген апарата	2

	Клиничка примена рендген апарата	
2.	Клиничка примена апарата за компјутеризовану томографију Клиничка примена апарата за магнетну резонанцу	1
3.	Клиничка примена ултразвука Мамографије, ултразвучни преглед дојке	1
4.	Методе прегледа респираторног тракта – рендген анатомија Методе прегледа респираторног тракта – анализа рендгенграфија	1
5.	Методе прегледа респираторног тракта – анализа рендгенграфија Методе прегледа респираторног тракта – анализа алгоритама прегледа	1
6.	Радиологија кардиоваскуларног система – анализе рендгенграфија Радиологија кардиоваскуларног система – Селдингерова техника катетеризације	1
7.	Радиолологија дигестивног тракта – анализе графија абдомена Радиологија дигестивног тракта – анализе графија једњака, желуца и танког црева	1
8.	Радиологија дигестивног тракта – анализа графија колоне и анализа алгоритама Радиологија хепатобилијарног тракта – анализа резултата прегледа	1
9.	Радиологија урогениталног система – анализа нативних графија и урограма Радиологија урогениталног система – анализа ултразвучних и ЦТ налаза	1
10.	Радиологија мускулоскелетног система – анализа рендгенграфија Радиологија мускулоскелетног система – анализа налаза ЦТ и М1	1
11.	Компјутеризована томографија – принципи интерпретације налаз Магнетна резонанца – принципи интерпретације налаз	1
12.	Неурорадиологија – анализа рендгенграфија, ЦТ и МР налаза Неурорадиологија – анализа рендгенграфија, ЦТ и МР налаза у обољењима кичменог стуба	1
13.	Интервентна радиологија – демонстрација васкуларних интервентних процедура Интервентна радиологија – демонстрација не васкуларних интрервентних процедура	1
14.	Радиологија у ургентним стањима – анализа алгоритама у траума Радиологија у ургентним стањима – анализа алгоритама	1
Онкологија		
1.	Рани рак дојке	1
2.	Метастатски карцином дојке	1
3.	Малигни меланом и малигни тумори коже	1
4.	Малигни тумори цервикса и ендометријума	1
5.	Малигни тумори оваријума, вагине и вулве	1
6.	Малигни тумори главе и врата и саркоми меких ткива	1
7.	Малигни лимфоми и плазмоцитом	1
8.	Малигни тумори штитасте жлезде и ЦНС-а	1
9.	Малигни тумори уролошке регије	1
10.	Малигни тумори дигестивног тракта	1
11.	Метастатски тумори непознатог порекла	1
12.	Малигни тумори плућа	1
13.	Семинар	1
14.	Семинар	1
15.	Семинар	1
	Укупно	30
Препоручена литература:		
1. Varricchio C, Pierce M, Valker C, Ades T. Онколошки приручник за медицинске сестре - техничаре (седмо издање). Друштво за борбу против рака. Београд, 1997.		
2. Филиповић С. Основи клиничке онкологије. Просвета. Ниш, 1996.		

3. Група аутора из Београда, Ниша и Новог Сада. Радиологија. Просвета. Ниш, 2003.
4. Бошњаковић П. Практикум клиничке радиологије. Просвета. Ниш, 2006.

Методe извођења наставe:

- теоријска настава
- практична настава
- семинари
- консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи интерне медицине са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)**Предиспитне обавезе***

- Активност у току наставе: 10 поена (5 поена радиологија + 5 поена онкологија)
- Семинарски радови: 10 поена (5 поена радиологија + 5 поена онкологија)
- Практични испит: 30 поена (15 поена радиологија + 15 поена онкологија)

Завршни испит*

- Усмени испит: 50 поена (25 поена радиологија + 25 поена онкологија)

20. Геријатрија са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Геријатрија са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Видојко М Ђорђевић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС –II 20	
Циљ предмета:		
Упознавање физиологије старих особа. Упознавање најважнијих болести старачког доба. Овладавање специфичностима техника неге и терапије старих кардиолошких, пулмолошких, нефролошких, гастроинтестиналних и других категорија оболелих.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Спознаја о улози медицинске сестре у здравственој заштити и нези старих као и о специфичностима неге у домовима за старе и на геријатријским одељењима. Оспособљеност за спровођење мера лечења, неге и рехабилитације старих особа. Сестра примењује све специфичности геријатријске неге. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30 (15+15)	
Стручна пракса-самостални рад : 45		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Старост и старење-социјалномедицински приступ, геријатријска пулмологија, геријатријска имунологија, геријатријска кардиологија, специфичности обољења дигестивног система у старости, геријатријска ендокринологија, геријатријска нефрологија, геријатријска хематологија, геријатријска реуматологија, геријатријска неурологија, геријатријска психијатрија, геријатријска хирургија.		
<u>Практична настава:</u> Практична настава прати теоријску наставу.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Старост и старење - социјалномедицински приступ	2
2.	Геријатријска пулмологија	2
3.	Геријатријска имунологија	2
4.	Геријатријска кардиологија	3
5.	Специфичности обољења дигестивног система у старости	2
6.	Геријатријска ендокринологија	3
7.	Геријатријска нефрологија	3
8.	Геријатријска хематологија	2
9.	Геријатријска реуматологија	2
10.	Геријатријска неурологија	3
11.	Геријатријска психијатрија	3
12.	Геријатријска хирургија	3
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Старост и старење - социјалномедицински приступ	1
2.	Геријатријска пулмологија	1
3.	Геријатријска имунологија	1
4.	Геријатријска кардиологија	1

5.	Специфичности обољења дигестивног система у старости	1
6.	Геријатријска ендокринологија	1
7.	Геријатријска нефрологија	2
8.	Геријатријска хематологија	2
9.	Геријатријска реуматологија	2
10.	Геријатријска неурологија	1
11.	Геријатријска психијатрија	1
12.	Геријатријска хирургија	1
13.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. У домовима за стара и изнемогла лица одржава предавања из области здравственог просвећивања под координацијом доктора специјалиста који су запошљени у наставној бази Медицинског факултета (Дом здравља) (15 часова).	15
	Укупно	30

Препоручена литература:

1. Група аутора са предмета Интерна медицина. Геријатрија и геронтологија. Скрипта за студенте високе школе. Медицински факултет. Ниш, 2004.

Методе извођења наставе:

- теоријска настава
- практична настава
- консултације

После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. У домовима за стара и изнемогла лица одржава предавања из области здравственог просвећивања под координацијом доктора специјалиста који су запошљени у наставној бази Медицинског факултета (Дом здравља) (15 часова).

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи интерне медицине са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Колоквијуми: 20
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Писмени испит: 50

21. Основи хирургије са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи хирургије са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Голубовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: СМС – II 21	
Циљ предмета:		
Упознавање са хируршким болестима и адекватно сагледавање и лечење у примарној, секундарној и терцијалној здравственој заштити. Студент стиче базична знања из хируршке пропедевтике као што су: основни принципи хируршке профилаксе, упознавање са механизмима процеса зарастања ране, упознавање са дијагностичким методама у хирургији, упознавање са проблемима хируршких компликација, упознавање са принципима хемостазе, упознавање са механизмима настанка и терапијом шока, сестринска дијагноза хируршких болести и едукација хируршког болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Успешно усвајање основних знања о принципима опште хирургије која су неопходна студентима здравствене неге за укључивање у тимски рад са докторским екипама а пре свега: примена мера стерилизације, антисепсе, нега болесника на механичкој вентилацији, оксигеној терапији, примена сестринске интервенције код трансфузије крви, плазме. Исхрана болесника преко назогастричне сонде, гастростоме, парентералним путем. Превенција декубитуса. Сестра врши привремену хемостазу. Примењује негу код болесника са трахеостомом, колостомом, гастростомом, илеостомом, назогастричном сукцијом, код болесника са опекотинама, премрзлимама. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 120		
Предавања: 45	Практична настава: 75	
Стручна пракса-самостални рад : 45		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Упознавање са основним принципима хируршке профилаксе кроз проучавање области асепсе антисепсе, припреме руку операционе сале и операционог поља. Студент се упознаје са хируршком пропедевтиком, преоперативном припремом пацијента и постоперативним компликацијама. Крварење и хемостаза. Основни принципи анестезије и реанимације Упознавање са патологијом из опште хирургије, ортопедије, урологије, неурохирургије, пластичне и реконструктивне хирургије, дечје хирургије, васкуларне и грудне хирургије.		
<u>Практична настава:</u>		
Практичан рад са хируршким болесницима повезивањем теоријског знања са конкретним практичним примерима. Преоперативна припрема и постоперативна нега. Специфичност здравствене неге у субспецијалистичким хируршким гранама.		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане друге године студент може да обавља летњу праксу из предмета Основи хирургије са негом у трајању од месец дана (240 часова) . Обављена пракса је услов за упис наредне године.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
31.	Асепса и антисепса-дефиниција; стерилизација и врсте стерилизације; практична примена асепсе (припрема металних, гумених, електричних и оптичких инструмената, припрема руку оператора и припрема оперативног поља); антисепса-принципи примене, примена антисептичних и дезинфекционих средстава,	2
32.	Инфекције у хирургији (дефиниција, узрочници, патогенеза), клиничка слика; локалне и специјалне хируршке инфекције; сепса и септични шок; инфекција	3

	оперативне ране	
33.	Крварење и хемостаза (физиологија и поремећаји хемостазе, врсте крварења, врсте хемостазе, терапија крварења), клиничка слика крварења, трансфузија, деривати и компоненте крви	1
34.	Шок (етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација); поремећаји метаболизма воде, електролита и ацидобазног статуса	2
35.	Хируршка обрада ране; повреде (дефиниција и подела: затворене и отворене); фазе зарастања ране и фактори који утичу на зарастање ране	1
36.	Механичке повреде: етиологија, значај и врсте повреда; краш и бласт повреде; лечење повређене особе (ургентна помоћ на месту несреће и иницијално лечење, транспорт повређеног, амбуланта за ургентну помоћ, интензивно лечење критичних повреда, концепт интензивне неге); принципи лечења посебних врста повреда	2
37.	Термичке повреде-врсте термичких повреда; опекотине-етиологија, патофизиологија, лечење и компликације, рехабилитација; повреда респираторног система код опекотина; топлотни удар; повреде електричном струјом; повреде хемијским средствима; смрзотине; радијационе повреде	2
38.	Увод у анестезију; дефиниција и врсте анестезије; припрема болесника и преоперативна медијација; интраоперативно и постоперативно праћење пацијента; контраиндикације за анестезију и компликације анестезије (интраоперативне и постоперативне); помоћне методе у анестезији	2
39.	Обољења једњака, желуца и дуоденума. Дијагностика обољења једњака; урођене аномалије, повреде и функционална обољења једњака, дивертикулуми, варицеси, хијаталне херније и тумори једњака. Клиничка симптоматологија и дијагностика желудачно-дуоденалних обољења; конгениталне аномалије, специфична и неспецифична обољења желуца, повреде желуца и дуоденума, улкус желуца, тумори желуца и дуоденума; хируршко лечење и компликације	2
40.	Обољења танког и дебелог црева. Илеус-етиологија, патофизиологија, класификација, клиничка слика, дијагностика и лечење; дијагностика осталих хируршких болести танког црева, хируршки захвати на танком цреву; повреде танког црева; дијагностика и лечење урођених аномалија, повреда и болести колона и аноректума	2
41.	Обољења јетре, ж. кесе, ж. путева, панкреаса и слезине. Клиничка слика, дијагностика и хируршко лечење обољења јетре и жучних путева (конгениталне аномалије, повреде јетре, апсцеси и цисте јетре, портна хипертензија, тумори јетре, жучне кесе и жучних путева, калкулоза жучних путева, холециститис, холангитис); основи хирургије слезине (повреде, цисте, апсцеси, тумори слезине; спленомегалије); хируршко лечење конгениталних аномалија, повреда, циста и псеудоциста и тумора панкреаса, лечење панкреатита	2
42.	Обољења ендокриних жлезди. Анатомија и физиологија жлезди ендокриног система; клиничка слика и дијагностика; хируршко лечење и компликације	1
43.	Обољења дојке. Анатомија, физиологија, патологија. Менструални циклус, трудноћа и дојење. Преглед и самопреглед дојки. Повреде и поремећаји развоја дојки. Тумори дојке. Дијагностичке процедуре и хируршко лечење.	2
44.	Акутни абдомен (дефиниција, етиологија, клиничка слика, дијагноза); врсте абдоминалног бола, карактеристике; перитонитис (дефиниција, етиологија, подела); интраабдоминални апсцеси	2
45.	Основи грудне хирургије: анатомија и физиологија, дијагностичка испитивања, обољења зида грудног коша, плеуре, медијастинума и плућа	2
46.	Основи пластичне и реконструктивне хирургије. Опекотине-дефиниција, етиологија, патофизиологија, клиничка слика, лечење. Тумори коже и меких ткива. Повреде и болести шаке. Трансплантати коже и режњеви.	2
47.	Основи васкуларне хирургије. Атеросклероза и периферна артеријска инсуфицијенција-етиологија, клиничка слика, дијагностика, терапија. Акутна оклузија великих периферних артерија, периферна микроемболија, оклузивна болест малих артерија, дијабетична микроангиопатија, тромбангитис облитеранс. Артеријске анеуризме-дефиниција, етиологија, патогенеза,	3

	клиничка слика, врсте, лечење. Артерио-венске фистуле.Цереброваскуларна болест. Реноваскуларна хипертензија. Ампутације. Обољења венског система (варикозне вене, тромбоза бена и тромбофлебитис), плућна тромбоемболија.	
48.	Основи дечје хирургије	2
49.	Основи урологије; ендоскопски прегледи и ендоскопске операције у урологији (цистоскопија, трансуретрална ресекција прострате и тумора, уретероскопија, пијелонефроскопија, перкутана нефростома)-припрема болесника, техничко извођење процедуре и компликације;отворене и лапароскопске операције у урологији; постоперативне компликације уролошких операција	3
50.	Основи ортопедије. Повреде коштаног-зглобног система (контузије, дисторзије, луксације, преломи костију) и лечење. Хируршка обољења костију и зглобова (акутни и хронични остеомијелитис, артритиси различите етиологије, коштане дистрофије, артрозе, тумори костију)-клиничка слика, дијагностика, лечење.	2
51.	Основи неурохирургије; прве неурохируршке интервенције;концепт неурохируршке интензивне неге; нега пацијената са: психорганским синдромом, малигним туморима мозга, субархноидалним крварењем, скалпним и другим повредама поглавине, преломом базе лобање, тешком краниocereбралном повредом, параплегичних и квадриплегичних пацијената, коматозних пацијената, узнапредовалих декубита, деце млађе од годину дана са конгениталним аномалијама, нега пацијената са епилепсијом, хроничним болом.	2
52.	Ургентна стања у хирургији; повреде-подела, дефиниција; повреде грудног коша (пнеумоторакс, хематоракс, повреде крвних судова грудног коша); повреде абдомена (повреде шупљих и паренхиматозних органа); акутни абдомен, перитонитис, крварећи улкуси, интестинална исхемија, укљештене киле предњег трбушног зида, илеус, повреде ендокранијума, артеријске и венске тромбозе	3
	Укупно	45

2. Вежбе		Број часова:
31.	Припрема и нега дечјих хируршких болесника	2
32.	Припрема и нега уролошких болесника- припрема пацијената за извођење ендоскопског прегледа и ендоскопских операција у урологији (цистоскопије, уретероскопије, пијелонефроскопије, перкутане нефростоме, трансуретралне ресекције простате и тумора), преоперативна припрема и постоперативна нега пацијената за отворене и лапароскопске операције, релевантни параметри код постоперативних компликација	2
33.	Припрема и нега неурохируршких болесника- основни неуролошки преглед, припрема и нега коматозних пацијената, пацијената са повредом вратне и/или грудне и/или слабинске кичме, пацијената са декубитусима, пацијената оперисаних од процеса на кичми, пацијената са унутарлобањским крварењем, политрауматизованих пацијената и деце са конгениталним аномалијама до 1 године живота	2
34.	Припрема и нега ортопедских болесника. Иmobilизација-привремена, дефинитивна; спољашња фиксација. Нега болесника са: трансосалном остеосинтезом, континуираном екстензијом, остеомијелитом, ампутираним екстремитетом, вештачким куком (преоперативна припрема, вежбе дисања, вежбе за побољшање циркулације у ногама, вежбе за јачање мускулатуре, промена положаја болесника у постоперативном периоду)	2
35.	Третман и нега политрауматизованих болесника	2
36.	Асепса и антисепса (стерилизација и врсте стерилизације; практична примена асепсе (припрема металних, гумених, електричних и оптичких инструмената, припрема руку оператора и припрема оперативног поља); антисепса-принципи примене, примена антисептичних и дезинфекционих средстава); инфекција у хирургији, крварење и хемостаза-сестринске интервенције код примене трансфузије (поступци пре давања трансфузије, техника давања крви и продуката крви и праћење болесника), нежељене појаве приликом давања трансфузије, трансфузијске трансмисивне болести	2

37.	Повреде, шок и реанимација. Мере и поступци у кардиоваскуларној реанимацији. Здравствена нега болесника на механичкој вентилацији. Оксигенотерапија-сестринске интервенције, начин примене и компликације при оксигенотерапији.	2
38.	Припрема и нега болесника са обољењем једњака, желуца, дуоденума, танког и дебелог црева	2
39.	Припрема и нега болесника са обољењем билијарног тракта	2
40.	Припрема и нега болесника са обољењем ендокриних жлезда и дојке	2
41.	Акутни абдомен	2
42.	Припрема и нега болесника са обољењем плућа и медијастинума. Сестринске интервенције у дијагностици (контрастна снимања, пункције и биопсије), сестринске интервенције код повреда грудног коша (прва помоћ, транспорт и дефинитивно збрињавање), сестринске интервенције у преоперативној припреми торакохируршких болесника (психичка, лабораторијска, медикаментозно-дијететска, физичка припрема) и постоперативном периоду. Системи за торакалну дренажу	2
43.	Припрема и нега болесника за пластичне и реконструктивне захвате. Специфичности неге пацијената са опекотинама. Нега трансплантата и режњева. Нега пацијената са декубиталним ранама	2
44.	Припрема и нега болесника са обољењем артерија и вена. Сестринске интервенције при првој помоћи код повреда и примени хемостазе (привремене или хируршке-дефинитивне). Сестринске интервенције након хируршке интервенције на крвним судовима. Медицинска нега код пласираног централног венског катетера. Методе мерења артеријског крвног притиска (инвазивне и неинвазивне)-сестринске интервенције	2
45.	Извођење основних дијагностичких терапијских процедура у хирургији. Сестринске интервенције при узорковању и слању материјала за одређене лабораторијске прегледе (крв, ликвор, телесне течности, брисеви, биопсије ткива, урин); сестринске интервенције у дијагностици (скенер мозга и кичмене мождине, магнетна резонанца, лумбална пункција, ангиографија, ендоскопска испитивања)	2
46.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија ноћног рада у трећој смени од 19-24 часова, једанпут недељно, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета. Студент увежбава организацију сестринске службе и примену принципа процеса здравствене неге као метода рада (45 часова).	45
Укупно		75

3. Стручна пракса-самостални рад

Током боравка на одређеним клиникама студент у договору са наставницима, а под надзором одговорних сестара, самостално примењује стечена знања и вештине. Овај облик стручне праксе изводи се једанпут недељно (3 часа).

Укупно

Број часова:

3 часа
недељно

45

Препоручена литература:

5. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2005.
6. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији. Београд, 2006.
7. Група аутора. Сестринске процедуре, четврто издање(превод са енглеског). Датастатус. Београд, 2010.
8. Глишић Руџица. Здравствена нега у хирургији. Београд 2011.
9. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Л. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд. 2010

Методе извођења наставе:

Теоријска настава, видео бим, практична, консултације, предиспитне вежбе по захтеву студента. После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну

вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија ноћног рада у трећој смени од 19-24 часова, једанпут недељно, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета. Студент увежбава организацију сестринске службе и примену принципа процеса здравствене неге као метода рада (45 часова).

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи интерне медицине са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Практични испит: 30

Завршни испит*

- Усмени испит: 60

22. Основи инфективних болести са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи инфективних болести са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана Љ. Константиновић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: СМС – II 22	
Циљ предмета:		
Упознати студенте са карактеристикама инфективног процеса и његовим модалитетима у манифестовању. Оспособити студенте за рад са витално угроженим болесницима оболелих од инфективних болести. Оспособити студенте да правилно примењују поступке у реанимацији оболелих, да учествују у тимском раду приликом обраде болесника и апликације терапије.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент разуме предузете мере и поступке током рада са витално угроженим болесницима и самостално ради са апаратима за праћење виталних параметара и осталим специфичним апаратима (вештачке вентилација, аспирација, ЕКГ, апликација интраванозне терапије, узимање артеријске крви). Сазнање о улози медицинске сестре у откривању и лечењу заразног болесника и спречавању ширења заразе у болничким и ванболничким установама. Самостално апликује парентералну терапију, ради у јединици интензивне неге, прати мониторинг витално угрожених болесника, коматозних, учествује са тимом у поступку реанимације, ради ЕКГ снимање, асистира при лумбалној пункцији. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 30	Практична настава: 45 Самостални рад студената 15 часова	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Инфекција централног нервног система (бактеријски, вирусни, ТБЦ менингитиси, вирусни менингитиси, енцефалитиси, беснило, акутна дечија парализа, тетанус). Инфекције гастроинтестиналног система вирусне, бактеријске и паразитарне етиологије. Инфекција респираторног система (грип, пнеумоније, интерстицијалне, бактеријске, велики кашаљ, синдром ангине вирусне, бактеријске и гљивичне етиологије, дифтерија, круп). Вирусни хепатитиси А, Б, Ц, Д, Е. Осипне грознице (мале богиње, рубела, овчије богиње, шарлах). Системске инфекције-вирусне етиологије (мумпс инфекција, инфективна моноклеоза хеморагијске грознице) бактеријске етиологије (сепса, трбушни тифус, лептоспирозе, бруцелоза, туларемија, куга, антракс, лајмска болест) рикецијалне инфекције, протозоалне инфекције.		
<u>Практична настава:</u> Узимање анамнезе болесника оболелог од инфективне болести; узимање биолошког материјала у зависности од инфективне болести (хемокултуре, уринокултуре, столице, брисеви); узимање артеријске крви ради одрађивања ацидо-базног сатуса; постављење уринарног катетера, назогастричне сонде, одржавање ендотрахеалног тубуса; рад на апаратима у јединицама интензивне неге (аспиратор, мех. респиратор, ЕКГ). Планом и програмом студијског програма предвиђен је индивидуални рад студента који има за циљ да у студенту побуди креативност при учењу, при припремању практичне и теоријске наставе, при савлађивању вештина.		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане друге године студент може да обавља летњу праксу из предмета Основи инфективних болести са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за		

упис наредне године.

Активна настава:

1. Предавања		Број часова:
1.	ОПШТА ИНФЕКТОЛОГИЈА: Социјално - медицински значај инфективних болести, њихова час дефиниција, етиологија и подела. Епидемиолошки аспекти. Основе клиничке презентације и могуће компликације инфективних болести. Принципи дијагностиковања инфективних болести. Принципи антимикуробне (антибиотске и вирустатске) терапије и превенција инфективних болести.	4
2.	ИНФЕКЦИЈЕ РЕПИРАТОРНОГ ТРАКТА: синдром обичне прехладе, фебрилни катар, инфлуенца, часа синдром ангина (стрептококна, стафилококна, Плаут-Винцетова, херпангина, ангина херпетика, аденовирусне и микотичне ангине), дифтерија, круп, велики кашаљ, пнеумоније (пенумококна, стафилококна, легионелозе, инфекција микоплазмом пнеумоније, Q-грозница, пситакоза).	3
3.	ИНФЕКЦИЈЕ ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНОГ ТРАКТА: бактеријске цревне инфекције (салмонелозе, колера, дизентерија, јерзиниоза, кампилобактериоза, колиентеритиси), цревне интоксикације, вирусне и паразитарне инфекције.	3
4.	ИНФЕКЦИЈЕ ЦЕНТРАЛНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА: бактеријски менингитиси (менингококни, пнеумококни, туберкулозни, хемофилусни), менингитиси вирусне етиологије, акутни вирусни енцефалитиси и енцефаломијелитиси, беснило, акутна дечија парализа, синдром Guillan-Barre, тетанус.	3
5.	ХЕПАТИТИСИ: вирусни хепатитис А, вирусни хепатитис Б, вирусни хепатитис Ц, вирусни хепатитис Д, вирусни хепатитис Е.	3
6.	ОСИПНЕ ГРОЗНИЦЕ И ЦРВЕНИ ВЕТАР: мале богиње, рубела, овчије богиње, росеола, инфантум, мегалервтхема епидемицум, шарлах, црвени ветар.	3
7.	ИНФЕКТИВНА МОНОНУКЛЕОЗА, ДРУГЕ ХЕРПЕСВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ И МУМПС: Епстеин-Барр вирусна инфекција, цитомегаловирусна инфекција, херпес симплекс, херпес зостер, мумпс инфекција.	3
8.	ХЕМОРАГИЈСКЕ ГРОЗНИЦЕ: Конго-кримска хеморагијска грозница, хеморагијска л час грозница са бубрежним синдромом, Марбург грозница, Ласа грозница, Ебола грозница, жута грозница, денга, папатаћи грозница.	3
9.	СИСТЕМСКЕ БАКТЕРИЈСКЕ ИНФЕКЦИЈЕ И ЗООНОЗЕ: сепса, трбушни тифус, паратифус, рикециозе, лептоспирозе, лајмска болест, бруцелоза, куга, туларемија, антракс, болест мачијег огреба, еризипеллоид, токсоплазмоза.	3
10.	ХИВ ИНФЕКЦИЈА – АИДС	2
Укупно		30

2. Вежбе		Број часова:
1.	УВОДНИ ЧАС: специфичности пропедевтике у инфектологији, тумечење резултата лабораторијских, испитивања на општи запаљењски синдром.	5
2.	РЕПИРТОРНЕ ИНФЕКЦИЈЕ: физикални преглед горњих и доњих респираторних путева, презентација радиолошких налаза, обрада пацијената.	5
3.	ИНФЕКЦИЈЕ ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНОГ ТРАКТА: префлед абдомена, процена стања хидратисаности болесника, обрада пацијената	5
4.	ИНФЕКЦИЈЕ ЦЕНТРАЛНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА: менингелани, енцефалитисни и ликворни синдром; резултати параклиничких испитивања (ЦТ, НМР, ЕЕГ); обрада пацијената.	4
5.	ХЕПАТИТИСИ: иктерусни синдром, технике прегледа јетре и слезине, тумачење резултата, функционалног испитивања јетре и налаза ЕХО сонографског прегледа абдомена, обрада пацијента.	5
6.	ОСИПНЕ ГРОЗНИЦЕ И ЦРВЕНИ ВЕТАР: природа и презентација егзантема и енантема, као и других релевантних промена на кожи; тумачење резултата серолошких испитивања; обрада пацијената.	4

7.	ИНФЕКТИВНА МОНОНУКЛЕОЗА, ДРУГЕ ХЕРПЕС ВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ И МУМПС: лимфаденопатија и њен значај, обрада пацијената.	5
8.	ХЕМОРАГИЈСКЕ ГРОЗНИЦЕ: манифестни поремећаји хеморагијске дијетезе, њихови лабораторијски показатељи, обрада пацијената	4
9.	СИСТЕМСКЕ БАКТЕРИЈСКЕ ИНФЕКЦИЈЕ И ЗООНОЗЕ: клинички и параклинички параметри синдрома системског инфламаторног одговора, обрада пацијената.	4
10.	ХИВ ИНФЕКЦИЈА - АИДС: основе праћења ХИВ инфекције, презентација АИДС - везаних конституционални синдроми, најчешћих опортунистичких инфекција и тумора.	4
	Укупно	45

Препоручена литература:

1. Константиновић Љ, Крстић М, Костић В, Ранковић Ж, Јовановић М, Врбић М. Клиничка инфектологија (скрипта). Медицински факултет Ниш, 2005.
2. Бјелић Г, Драгошев Г. Здравствена нега у инфектологији. Бона Фидес. Ниш, 2002.
3. Група аутора. Сестринске процедуре, четврто издање (превод са енглеског). Датастатус. Београд, 2010.

Методe извођења наставе:

- теоријска настава
- практична настава
- консултације
- предиспитне вежбе по захтеву студента

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи интерне медицине са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Практични испит: 40

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

23. Организација здравствене заштите

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Организација здравствене заштите		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – II 23	
Циљ предмета:		
<p>Овладавање теоријским и практичним мерама и вештинама организације здравствене заштите, упознавање са савременим концептом здравствене заштите, начелима и принципима организације здравствене службе, врстама и делатностима здравствених установа, предностима и недостацима различитих система здравствене заштите, модалитетима финансирања система, здравственим информационом системом и класификационим системима у здравству.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Оспособљавање за тимски и самостални рад из домена планирања и праћења, евалуације из области здравствене заштите, закључивања на бази доказа и дефинисања приоритета. Познаје принципе организације здравствене службе. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.</p>		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<p>Савремени концепт здравствене заштите. Системи здравствене заштите у свету. Здравствено законодавство. Међународна здравствена сарадња. Мере здравствене заштите. Начела и принципи организације здравствене службе. Нивои здравствене заштите. Врста и делатност здравствених установа. Здравствени радници, здравствени сарадници и немедицински радници у систему здравствене заштите. Квалитет здравствене заштите. Модалитети финансирања система. Здравствени информациони систем. Класификациони системи у здравству, МКБ 10.</p>		
<u>Практична настава:</u>		
<p>Израда мреже природног тока обољења. Дефинисање мера примарне, секундарне и терцијарне превенције. Израда шеме заједничких карактеристика појединих група система здравствене заштите у свету. Усклађивање са законском регулативом. Израда шеме значајних докумената СЗО. Модел сарадње са невладиним сектором и међународним организацијама и институцијама. Извођење модела мера здравствене заштите код најчешћих хроничних незаразних болести. Права пацијената-моделу узајамне сарадње. Дефинисање нивоа здравствене заштите. Израда плана мреже здравствених установа на нивоу округа. Дефинисање делатности у складу са законском и подзаконском регулативом. Израда шеме места остваривања здравствене заштите. Индикатори остваривања здравствене заштите. Планирање кадрова. Дефинисање здравственог проблема. Обезбеђеност здравственом заштитом. Модалитети осигурања и извора средстава за финансирање система. Врсте здравствених информација. Примена информатике у здравству. Међународна класификација болести, повреда и узрока смрти МКБ 10. Примена класификационих система у мерењу резултата рада.</p>		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Савремени концепт здравствене заштите	1
2.	Системи здравствене заштите у свету	1
3.	Здравствено законодавство	1
4.	Међународна здравствена сарадња	1

5.	Мере здравствене заштите. Планирање здравствене заштите. Здравствена заштита од појединих болести	1
6.	Начела и принципи организације здравствене службе	1
7.	Нивои здравствене заштите	1
8.	Врста и делатност здравствених установа	1
9.	Фактори који утичу на остваривање здравствене заштите	1
10.	Здравствени радници, здравствени сарадници и немедицински радници у систему здравствене заштите	1
11.	Квалитет здравствене заштите	1
12.	Критеријуми за процену социјално-медицинског значаја здравствених проблема и утврђивање приоритета	1
13.	Модалитети финансирања здравствених система	1
14.	Здравствени информациони систем	1
15.	Класификациони системи у здравству, МКБ 10	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Представљање и израда мреже природног тока обољења	2
2.	За одабрани проблем дефинисање мера примарне, секундарне и терцијарне превенције	2
3.	Компарација група система здравствене заштите у свету	2
4.	Основна начела анализе закона, тумачења и закључивања	2
5.	Модел сарадње са невладиним сектором и међународним организацијама и институцијама	2
6.	Извођење модела мера здравствене заштите код најчешћих хроничних незаразних болести: Кардиоваскуларних болести, Малигне неоплазме, Повреде	4
7.	Разрада начела и принципа у пракси	2
8.	Права пацијената- модели узајамне сарадње	2
9.	Дефинисање примарног нивоа здравствене заштите	4
10.	Дефинисање секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите	4
11.	Израда плана мреже здравствених установа на нивоу округа	4
	Укупно	30

Препоручена литература:

1. Стаматовић М, Јаковљевић Ђ, Легетић Б, Мартинов-Цвејин М. Здравствена заштита и осигурање. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1996.
2. Џуџић В и сар. Социјална медицина. Савремена администрација. Београд, 2000.
3. Наставни материјал.

Методe извођења наставе:

Теоријска настава, практична настава, консултације, предиспитне вежбе
После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Самостално анализира законску и подзаконску регулативу у циљу остваривања здравствене заштите под координацијом доктора специјалисте из дате области, а у наставним базама Медицинског факултета (Институт за јавно здравље) (15 часова).

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Семинарски рад (предуслов је да се изађе на испит): 40 (максималан број поена)

Завршни испит*

- Писмени испит: 50
- Усмени испит (само као могућност студенту који је незадовољан освојеним бројем поена)

ЛСП 2. Летња стручна пракса

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Летња стручна пракса из: Основи педијатрије са негом или , Основи неурологије са негом, Основи интерне медицине са негом или Основи хирургије са негом или Основи инфектологије са негом		
Руководилац предмета:		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ЛСП 2	
Циљ предмета:		
Оспособљавање студента за подручја рада.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је оспособљен да примени знања и обавља све наведене вештине из стручно апликативног предмета обухватајући опсег од унапређења здравља, спречавања болести и онеспособљености, уз директну примену практичних вештина према здравима и оболелима, без обзира на пол и узраст, верску или националну припадност; Практична примена стандардизованих дијагностичких и терапијских процедура у здравственој нези. Спровођење самосталних и међузависних сестринских интервенција у клиничкој пракси. Препознавање промена у параметрима виталних функција. Самостално припремање болесника, материјала и асистенција приликом обављања инвазивних и неинвазивних дијагностичких и терапијских процедура. Збрињавање болесника по завршеној процедури. Самостална припрема болесника за отупст са стационарног лечења уз документацију процеса здравствене неге.		
Број часова активне наставе:		
Предавања:	Студијски истраживачки рад :	
Садржај предмета		
Пракса се обавља из једног од стручно апликативних предмета друге године: Основи педијатрије са негом, Основи неурологије са негом, Основи интерне медицине са негом, Основи хирургије са негом и Основи инфектологије са негом У реализацији стручне праксе примењује се и користи метод процеса здравствене неге.		
Препоручена литература:		
Методје извођења летње стручне праксе		
Летња стручна пракса одвијаће се уз одговорног наставника и ментора (извештај о обављеној стручној пракси попуњава ментор, а број ЕСПБ бодова у индекс уноси одговорни наставни за стручну праксу, После завршене стручне праксе студент не добија оцену, али је у обавези да је обави како би остварио предвидјен број ЕСПБ бодова и стекао права за упис наредне године студија. Наставник је такође у обавези да попуни и одговарајућу образац за сваког студента, у којима се прописује трајање и садржај стручне праксе и то у делу где се води евиденција о активностима које је студент обавио.		
Методје извођења:		

25. Општа анестезиологија и реаниматологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Општа анестезиологија и реаниматологија		
Руководилац предмета: Доц. др Радмило Јанковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: СМС – III 25	
Циљ предмета:		
Обука и оспособљавање за послове медицинске сестре-техничара у припреми болесника за извођење анестезије током оперативног лечења, као и припрема анестезиолошког прибора, медикамената и апарата.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Оспособљеност праћења виталних функција (мониторинг), оспособљеност за рад у јединицама интензивне неге и пружање мера кардиопулмоналне реанимације. Учествује у кардиопулмоналној реанимацији, прати виталне функције (мониторинг) у јединицама интензивне неге у пре и постоперативном току.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 15	Практична настава: 45	
Стручна пракса-самостални рад : 15		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Преанестетичка визита, Премедикација. Општа анестезија. Инхалациони анестетици. Интравенски анестетици. Кисеоник. Клиничко праћење тока анестезије. Мишићни релаксанти. Основи апарата за анестезију. Компликације опште анестезије. Локална анестезија. Врсте локалних анестезија. Компликације локалне анестезије.		
<u>Практична настава:</u>		
Активно учешће у тиму током извођења анестезије у операционој сали, а у складу са теоријском наставом.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Преанестетичка визита, премедикација	1
2.	Интравенска анестезија, општа анестезија	1
3.	Инхалациони анестетици	1
4.	Клиничко праћење тока анестезије	1
5.	Мишићни релаксанти	1
6.	Основи апарата за анестезију	1
7.	Компликације опште анестезије	1
8.	Мониторинг у анестезији	1
9.	Локална и регионална анестезија	1
10.	Физиологија воде и електролита. Основи ацидобазне равнотеже	1
11.	Потреба хируршког болесника за водом и електролитима	1
12.	Метаболички одговор на трауму	1
13.	Респирација, кисеоник, угљен диоксид. Механичка вентилација	1
14.	Шок, етиологија, патогенеза, терапија	1
15.	Акутни срчани застој, етиологија, патогенеза, терапија	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Преанестетичка визита, премедикација	6
2.	Непосредна припрема за извођење анестезије	6

3.	Основи апарата за анестезију	3
4.	Припрема и примена медикамената у анестезији	6
5.	Локална и регионална анестезија	6
6.	Мониторинг у анестезији и интензивној терапији	3
7.	Терапија течностима и парентерална исхрана	6
8.	Оксигенотерапија и механичка вентилација	6
9.	Кардиопулмонална реанимација	3
	Укупно	45
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Калезић Н, Угриновић Ђ. Анестезија и интензивна терапија хируршких пацијената. Медицински факултет Крагујевац, 2010. 2. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2006. 3. Лалевић П. Анестезиологија. ЗУНС. Београд, 1999. 		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ предиспитне вежбе ▪ увежбавање појединих анестезиолошких процедура на манекенима и тренажерима 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи хирургије са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 70 		

26. Основи психијатрије са медицинском психологијом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи психијатрије са медицинском психологијом		
Руководилац предмета: Проф. др Грозданко Б Грбеша		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: СМС – III 26	
Циљ предмета:		
Циљ је да се студенти упознају са основним психијатријским знањима - разумевање етиологије и тока болести, постављање дијагнозе, диференцијалне дијагнозе, лечење и прогноза, као и усвајање основних поставки медицинске психологије и разумевање психолошких карактеристика соматских болесника. Такође, постављање сестринске дијагнозе и улоге медицинске сестре у психијатрији.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Сазнање о менталним функцијама човека, о односу болесника према болести и однос болесник-медицинска сестра-лекар. Оспособљеност студента за препознавање симптома психијатријских болесника. Струковна сестра препознаје основне симптоме психијатријских болесника и упозорава на њих. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 30	Практична настава: 60	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
Теоријска настава:		
Општа психопатологија, клиничка психијатрија, етика у психијатрији и основе судске психијатрије, сестринске дијагнозе и поступци у решавању.		
Практична настава:		
Савладавање психијатријске пропедевтике и дијагностике психијатријских обољења као и основе терапијског приступа, као и постављање сестринске дијагнозе. Здравствена нега психијатријских болесника.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
16. Дефиниција, развој и поље рада психијатрије. Етика и психијатрија. Етиологија и класификација менталних поремећаја.	2	
17. Свест, пажња и опажање (психологија и психопатологија). Мишљење, памћење и интелигенција (психологија и психопатологија).	2	
18. Нагони, воља и афекти (психологија и психопатологија). Личност, поремећаји личности.	2	
19. Неуротски поремећаји. Психосоматске болести.	2	
20. Органски психосиндроми (акутни и хронични). Геронтопсихијатрија, ментална заосталост.	2	
21. Схизофренија. Параноидна стања. Реактивна стања.	2	
22. Афективни поремећаји. Самоубиство. Болести зависности.	2	
23. Психијатрија дечијег доба. Психијатрија адолесцентног доба.	2	
24. Ургентна психијатрија.	2	
25. Превенција у психијатрији. Организација психијатријске службе.	2	
26. Терапија у психијатрији : биолошка, психотерапија и социотерапија.	2	
27. Основи судске психијатрије. Психички поремећаји у рату и ванредним приликама.	2	
28. Основи медицинске психологије. Психологија телесних болесника у акутној,	2	

	хроничној и терминалној фази.	
29.	Психолошки аспекти хоспитализације. Психичке реакције деце и одраслих у току појединих болести.	2
30.	Однос медицинског особља и пацијената. Јатрогенија. Психолошко образовање сестара.	2
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
4.	Психијатријска анамнеза.	4
5.	Објективни преглед психијатријског болесника.	4
6.	Свест, пажња и опажање. Мишљење, памћење и интелигенција	4
7.	Нагони, воља и афекти. Личност и поремећаји личности	4
8.	Неурозе	4
9.	Психооргански синдром	4
10.	Зависност од психоактивних супстанци (алкоголизам, наркоманија, таблетоманија)	4
11.	Схизофренија	4
12.	Афективни поремећаји	4
13.	Параноидна стања	4
14.	Реактивна стања	4
15.	Основне технике социотерапије и површинске психотерапије	4
16.	Ургентна стања у психијатрији	4
17.	Ментална заосталост и геронто психијатрија	4
18.	Дечија и адолесцентна психијатрија и поремећаји исхране	4
	Укупно	60

Препоручена литература:

4. Марић Ј. Клиничка психијатрија. МЕГРАФ. Београд, 2001.
5. Ковачевић К, Добрасиновић Д. Психијатријска здравствена нега. Крамер-принт. Београд, 1999.

Методe извођења наставе:

- теоријска настава
- практична настава
- семинари
- консултације
- предиспитне вежбе

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Тест: 20
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

27. Основи гинекологије и акушерства са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Основи гинекологије и акушерства са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Јасмина Поповић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: СМС – III 27	
Циљ предмета:		
Упознавање, стицање и примена основних знања и вештина из области гинекологије и акушерства прилагођена студентима здравствене неге у свим нивоима здравствене заштите жена.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Постављање сестринске дијагнозе у гинекологији и акушерству. Могућности адекватне примене стеченог знања и вештина у областима здравствене неге жена као и осећање за одговорност и очување репродуктивног здравља.</p> <p>Струковна сестра пружа здравствену негу трудницама, породилјама. Примењује мере стерилизације, антисепсе. Самостално апликује парентералну терапију, примењује сестринску интервенцију код трансфузије крви, плазме. Нега уринарног катетера. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.</p>		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 30	Практична настава: 60	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<p><u>Теоријска настава:</u></p> <p>Организација рада сестринске службе у здравственој заштити жена. Организација рада у саветовалишту за превенцију малигнух оболења репродуктивних органа жена. Организација саветовалишта за планирање породице и брачну неплодност.</p> <p>Основни појмови о анатомији карлице и гениталних органа жене. Развој гениталних органа жене са анормалијама у развоју, основи менструалног циклуса са поремећајима и аменореја. Животно доба жене, пубертет, репродуктивно доба, менопауза и сенијум. Запаљења гениталних органа жене, и бенигни и малигни тумори.</p> <p>Основи нормалне и патолошке трудноће. Ембриогенеза и раст и развој фетуса, феталне анормалије, дијагноза и терапија. Основи нормалног и патолошког порођаја. Порођајни пут, порођајни објекат и порођајне снаге. Дијагноза и вођење порођаја. Новорођенче, лактација, нормални и патолошки пуерперијум. Побачај и ектопична трудноћа. Основне акушерске операције.</p>		
<p><u>Практична настава:</u></p> <p>Упознавање са специфичностима и радом у гинеколошкој и акушерској амбуланти. Припрема жене за преглед и дијагностичке процедуре, демонстрација општег, гинеколошког и акушерског прегледа. Демонстрација припреме за мале гинеколошке интервенције и гинеколошке операције. Демонстрација нормалног порођаја у порођајној сали, збрињавање породиље и новорођенчета. Здравствена нега оперисаних жена и мере превенције.</p>		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
31. Анатомија гениталних органа жене. Развој гениталних органа. Неправилности у развоју	1	
32. Менструациони циклус. Менструација. Поремећаји менструационог циклуса.	1	
33. Аменоррхоеа. Подела, дијагноза и терапија	1	
34. Животно доба жене. Пубертет, менопауза, сенијум	1	
35. Нормални, атипични и патолошки порођај	1	

36.	Запаљење вулве, вагине, цервикса, ендометријума, параметрујума и аднекса	1
37.	Пелвео-перитонитис и дифузни перитонитис гинеколошког порекла. Генитална туберкулоза	1
38.	Дијагностички поступци у гинекологији. Персуфлација, колпоскопија, ХСГ, хистероскопија, лапароскопија	1
39.	Бенигна и малигна обољења вулве, грлића и материце.	1
40.	Бенигна и малигна обољења утеруса и оваријума. Ендометриоза.	1
41.	Брачна неплодност. Неплодност жене. Неплодност мушкарца. Асистирана фертилизација	1
42.	Планирање породице, контрацепција и стерилизација.	1
43.	Дојка. Запаљење. Бенигне и малигне неоплазме.	1
44.	Полно преносиве болести. АИДС. Ургентна стања у гинекологији и акушерству.	1
45.	Најчешће гинеколошке операције. Преоперативна припрема. Постооперативна нега и терапија.	1
46.	Анатомија карлице. Физиологија оплођења. Постељица (Плацента)	1
47.	Промене у организму жене у трудноћи. Дијагностика и трајање трудноће. Пренаталне дијагностичке процедуре	1
48.	Ембриогенеза, раст и развој фетуса. Фетусне аномалије	1
49.	Нормални порођај (Партус). Збрињавање новорођенчета	1
50.	Поремећаји налегања и ротације главице у порођају	1
51.	Коси и попречни положај плода. Карлична презентација плода	1
52.	Вишеструка трудноћа. Сужење карлице (трудноћа и порођај)	1
53.	Дистокије (Двстоциае) у порођају. Опстерричке интервенције. Повреде порођајног канала у порођају	1
54.	Пуерперијум (физиолошки и патолошки). Лактација	1
55.	Крварење у трудноћи и порођају (плацента превија, поремећаји коагулације, превремено одлубљивање постељице, руптура утеруса)	1
56.	Спонтани побачај. Претермински и постермински порођај. Индукција порођаја и побачаја	1
57.	Царски рез (Sectio Caesarea). Ектопична трудноћа.	1
58.	Шок у опстетрицији (хеморагични и септични).	1
59.	Инфекције у трудноћи. Обољења и трудноћа	1
60.	Новорођенче (Неонатус). Форензична опстетриција	1
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
19.	Специфичност рада у гинекологији. Понашање и став студената према болесници. Техничка питања. Анамнезис и општи преглед.	2
20.	Припрема болеснице за гинеколошки преглед спољашњих органа, преглед под спекулумом и екартерима.	2
21.	Узимање вагиналног бриса на степен чистоће, цитохормонални и Папаниколау преглед. Припрема и слање материјала на преглед.	2
22.	Улога медицинске сестре код бимануелног, ректалног и ректо-вагиналног прегледа болеснице.	2
23.	Колпоскопски преглед болеснице. Припрема, асистирање, документација.	2
24.	Припрема болеснице за мале гинеколошке интервенције. Припрема инструмената. Асистирање.	2
25.	Узимање исечка са вулве, вагине и грлића материце. Асистирање, припрема и слање материјала на преглед.	2
26.	Експлоративна киретажа цервикалног канала и материчне дупље, асистирање. Припрема и слање материјала.	2
27.	Збрињавање повреда на вулви и вагини. Асистирање.	2
28.	Припрема жене, инструмената и асистирање код артефицијалног побачаја.	2
29.	Припрема болеснице за велике гинеколошке операције.	2

30.	Нега оперативне ране.	2
31.	Улога медицинске сестре код крварења из гениталних органа и збрињавање хеморагичног шока и реанимације.	2
32.	Извођење дијагностичких и терапијских процедура у гинекологији. Улога медицинске сестре.	2
33.	Општа здравствена нега.	2
34.	Упознавање са организацијом рада у породилишту. Дефиниција трудноће. Припрема жене за порођај	2
35.	Порођајни фактори	2
36.	Техника извођења објективног акушерског у трудноћи и порођају.	2
37.	Улога медицинске сестре у вођењу нормалног порођаја	2
38.	Збрињавање новорођенчета. Реанимација асфиктичног новорођенчета	2
39.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код потиљачног, дефлексионог и асинклитичног става главе детета, као и код поремећаја у ротацији главе.	2
40.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код неправилног положаја плода. (ситус обликус, ситус трансверсус)	2
41.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код става задком (праесентатио пелвицус)	2
42.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код вишеструке трудноће	2
43.	Ток и вођење порођаја код патолошких карлица	2
44.	Поступак код моларне трудноће. Вођење порођаја са наказама	2
45.	Вођења порођаја код породилња са еклампсиом и Rh сензибилизацијом	2
46.	Дужности медицинске сестре код акушерских операција	2
47.	Улога медицинске сестре код крварења у трудноћи и порођају	2
48.	Дужности медицинске сестре у нормалном и патолошком пуерперијуму	2
	Укупно	60

Препоручена литература:

6. Младеновић Д. Гинекологија и акушерство. ЗУНС. Београд, 2003.

Методe извођења наставе:

- теоријска настава
- практична настава
- консултације
- предиспитне вежбе

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи хирургије са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 20
- Колоквијуми: 10
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
1.	СМС- I 2.а	Енглески језик	I	2	2
2.	СМС- I 2.б	Основи клиничке праксе	I	2	
3.	СМС-II 24.а	Вештина комуникације	IV	2	2
4.	СМС-II 24.б	Медицина рада	IV	2	
5.	СМС-III 29.	Изборни предмет*	VI	13	13
6.	СМС-III 31.	Завршни стручни рад	VI	5	5
				Укупно ЕСПБ	22

2.а Енглески језик

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Енглески језик		
Руководилац предмета: Наташа Милосављевић, наставник страног језика		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Први	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – I 2. а	
Циљ предмета:		
Циљ наставе енглеског језика је: <ul style="list-style-type: none"> ▪ усвајање и обогаћивање морфолошких, синтаксичких и семантичких категорија релевантних за језик струке, ▪ оспособљавање студената за коришћење стручне терминологије на енглеском језику, ▪ усавршавање вештина читања, писања, говора и разумевања, ▪ развијање и усавршавање способности превођења са и на енглески језик, ▪ усавршавање усмене и писане комуникације на енглеском језику струке. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета огледа се у усвајању одређеног вокабулара релевантног за енглески језик струке, као и способности усмене и писане комуникације на енглеском језику. Од студената се очекује да користе усвојене језичке структуре лако и течно, примене језик у различитим ситуацијама и покажу способност да прецизно и тачно примене усвојени вокабулар.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 30	Практична настава: 0	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
61.	Unit 1 Part I: The hospital team, a job interview, profile of a student nurse Part II: Language spot: Present Simple v. Present Continuous	2
62.	Unit 2 Part I: In and around the hospital, on the ward Part II: Language spot: Prepositions of place and movement	2
63.	Unit 3 Part I: Hospital admissions, a patient record Part II: Language spot: Past Simple Tense v. Past Continuous	2
64.	Unit 4	2

	Part I: Accidents and emergencies, emergency helpline Part II: Language spot: Giving instructions	
65.	Unit 5 Part I: Pain, areas of referred pain, questions to assess pain Part II: Language spot: Making comparisons	2
66.	Unit 6 Part I: Symptoms, researching symptoms Part II: Language spot: Question forms	2
67.	Unit 7 Part I: Caring for the elderly, the effects of aging Part II: Language spot: Expressing future	2
68.	Unit 8 Part I: Nutrition and obesity, vitamins and minerals, calculating BMI Part II: Language spot: Modals	2
69.	Unit 9 Part I: Blood, blood types, blood test Part II: Language spot: Zero and first conditional	2
70.	Unit 10 Part I: Death and dying Part II: Language spot: Expressing possibility.	2
71.	Unit 11 Part I: Hygiene, a hygiene-report Part II: Language spot: Talking about obligation	2
72.	Unit 12 Part I: Mental health nursing, a patient's life history Part II: Language spot: Present Perfect Tense	2
73.	Unit 13 Part I: Monitoring a patient, taking readings Part II: Language spot: The Passive Voice	2
74.	Unit 14 Part I: Medications, dosages Part II: Language spot: Reported speech	2
75.	Unit 15 Part I: Alternative treatments, medicinal plants Part II: Language spot: Sequence of tenses	2
	Укупно	30

Препоручена литература:

1. Grice T. *Nursing*, Oxford University Press, 2007.
2. Arneri J. *More medical words*, Savremena administracija, Beograd, 1996.
3. Popović Lj., Mirić V. *Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima*, Naučna knjiga Beograd, 1988.
4. *Oxford Medical Dictionary*, Oxford University Press, 2000.

Методе извођења наставе:

- Предавања
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 0-10 поена
- Семинари: 0-20 поена

Завршни испит*

- Писмени испит: 0-70 поена

2.6 Медицинско законодавство

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицинско законодавство		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Величковић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – I 2. б	
Циљ предмета:		
Основни циљ наставе је да упозна студенте основних струковних студија са здравственим законодавством.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти би требало да по завршеним предавањима поседују детаљна знања о законима и законским прописима којима је регулисана заштита здравља становништва.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 30	Практична настава: 0	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Заштита здравља је регулисана законским прописима који кроз адекватну примену имају за циљ очување здравља становништва. Поред детаљног проучавања три основна законска прописа којима се регулишу основе организације здравствене службе и заштите поремећаја здравља (Међународни здравствени правилник, Закон о здравственој заштити и Закон о заштити становништва од заразних болести), теоријска настава предвиђа и упознавање са неколико десетина правилника, одлука, уредби и упуштава донетих на основу поменутих закона.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Закон о здравственој заштити, Закон о здравственом осигурању	2	
2. Уредба о плану мрежа здравствених установа	2	
3. Правилник о условима и начину унутрашње организације здравствених установа	2	
4. Закон о заштити становништва од заразних болести	2	
5. Међународни здравствени правилник	2	
6. Правилник о пријављивању заразних болести и других случајева утврђених Законом о заштити становништва од заразних болести	2	
7. Правилник о обавезним здравственим прегледима одређених категорија запослених, других лица и клицоноша	2	
8. Правилник о имунизацијама и начину заштите лековима	2	
9. Одлука о условима који морају испуњавати лица и предузетници за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације	2	
10. Одлука о мерама за заштиту ширења заразних болести унутар здравствених установа, других правних лица и предузетника који врше здравствену делатност	2	
11. Уредба о здравственој заштити становништва од заразних болести од 2002. до 2010. године	2	
12. Правилник о обрасцу регистара и начину његовог вођења, обрасцу пријаве и поступку пријављивања и одјављивања одређених болести	2	
13. Уредба о здравственој заштити становништва од шећерне болести	2	
14. Уредба о начину и поступку пријављивања и евидентирања лица оболелих	2	

	од малигних неоплазми	
15.	Правилник о средствима за вођење евиденције у области здравства Закон о евиденцијама у области здравства	2
	Укупно	30
Препоручена литература:		
5. Закон о здравственој заштити, Сл. Гласник РС бр. 107/05 6. Закон о заштити становништва од заразних болести, Сл. Гласник РС бр. 125/04 7. Међународни здравствени правилник, Сл. Лист СФРЈ бр. 6/77		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току теоријске наставе: 0-10 поена 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 0-90 поена 		
0		

24.a Вештина комуникације

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Вештина комуникације		
Руководилац предмета: Доц. др Оливера Жикић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – II 24.a	
Циљ предмета:		
Упознавање са облицима и средствима комуницирања.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Оспособљавање медицинске сестре-техничара да успешно успостави контакт са болесником, породицом болесника, са колегама, лекарима, надређеним и подређеним и јавношћу. Поседује професионалну мудрост у комуникацији с пацијентима, колегама, глобалном јавношћу. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Комуникација (дефиниција, вербална и невербална, комуникациони стилови). Асертивност (дефиниција, врсте асертивног и неасертивног понашања – пасивни стил и агресивни стил, врсте асертивности «Ја» реченице и «Ти» реченице, врсте асертивних техника). Важност невербалне комуникације, говор тела (држање тела, контакт очима, висина и јачина гласа, адекватна мимика, појам личног простора...). Способност слушања, Баријере за добру комуникацију, Преговарање, Комуникација између медицинских радника (кодекс понашања, ословљавање, облачење и слично), Комуникација пацијент –лекар, пацијент-медицинска сестра (проблематичне реакције, адекватне реакције), Техника решавања проблема и релаксационе технике, Бурн оут (дефиниција, узроци, начин савлађивања), Агресивни комуникациони стил, Пасивни комуникациони стил.		
<u>Практична настава:</u> Едукација у школама. Едукација у породици. Комуникација у радној средини.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
2.	Комуникација (дефиниција, вербална и невербална, комуникациони стилови)	2
3.	Асертивност	2
4.	Врсте асертивности	2
5.	Важност невербалне комуникације.Говор тела	1
6.	Способност слушања,	1
7.	Баријере за добру комуникацију, Преговарање,	1
8.	Комуникација између медицинских радника (кодекс понашања, ословљавање, облачење и слично),	1
9.	Комуникација пацијент-медицинска сестра	1
10.	Техника решавања проблема и релаксационе технике	1
11.	Бурн оут (дефиниција, узроци, начин савлађивања), Пасивни комуникациони стил.	1
12.	Агресивни комуникациони стил	1
13.	Пасивни комуникациони стил.	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
49.	Едукација породице	8
50.	Комуникација са радном средином	8
51.	Едукативни састанци у школама	8
	Укупно	24
3. Семинари		Број часова:
Теме семинарских радова препоручује одговорни наставник		6
Препоручена литература:		
7. Томић З. Комуникологија. Београд, 2003.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ консултације ▪ предиспитне вежбе ▪ семинари 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 70 		

24.6 Медицина рада

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицина рада		
Руководилац предмета: Проф. др Јовица М Јовановић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Четврти	Година студија: Друга	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: СМС – II 24.6	
Циљ предмета:		
Стицање знања из области здравствене заштите радно активне популације, безбедности здравља на раду и менаџерских способности чији је циљ унапређење и очување здравља запослених, као и унапређење услова рада ради спречавања повреда на раду и професионалних обољења, болести у вези са радом, очување здравља радноактивног становништва односно отклањања професионалних ризика.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Струковна сестра-техничар познаје значај раног препознавања професионалних болести и повреда, поремећаја здравља насталих као последица дејства штетности на радном месту, као и мере превенције поменутих појава. Познаје заштиту медицинских сестара у радној средини од инфекција, јонизујућег зрачења, цитостатика, хемикалија и других штетних утицаја. Стиче увид у значај менаџерских способности и промоције здравља на радном месту. Оспособљава се да обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Професионална селекција и оријентација. Физиологије рада и ергономија. Квалитет живота радно активног становништва. Замор и премор. Професионални стрес, Насиље на радном месту. Мобинг. Екологија рада и заштита на раду. Професионална оштећења изазваних физичким ноксама. Професионалне болести изазване хемијским ноксама. Професионалне болести респираторног система. Професионална обољења коже. Професионална малигна обољења. Професионална обољења локомоторног апарата. Професионална обољења изазвана биолошким агенсима. Професионална алергијска обољења и поремећаји имунолошког система. Професионални трауматизам, трауматизам у саобраћају. Болести у вези са радом. Процена професионалних ризика. Информациони систем и међународни стандарди у медицини рада. Менаџмент програм у медицини рада. Промоција здравља на радном месту и етика у медицини рада. Оцењивање радне способности.		
<u>Практична настава:</u>		
Методе прегледа професионално изложних физичким, хемијским, биолошким ноксама. Критеријуми за процену професионалних обољења и оцењивање радне способности.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Увод, развој и задаци медицине рада у савременој здравственој служби. Етика и менаџмент у медицини рада.	1
2.	Основи физиологије рада и ергономије	1
3.	Замор и премор. Професионални стрес	1
4.	Екологија рада и заштита на раду	1
5.	Професионалне болести. Листа професионалних болести. Професионална оштећења изазвана физичким ноксама-бука и вибрације	1
6.	Професионална оштећења изазвана физичким ноксама-јонизујуће и нејонизујуће зрачење	1
7.	Професионалне болести изазване хемијским ноксама-метали и неметали	1

8.	Професионалне болести изазване хемијским ноксама-органични растварачи и пестициди	1
9.	Професионалне болести изазване хемијским ноксама-гасови и пластичне масе	1
10.	Професионалне болести респираторног система	1
11.	Професионална обољења коже	1
12.	Професионална малигна обољења. Професионална обољења изазвана биолошким агенсима	1
13.	Професионални трауматизам. Трауматизам у саобраћају	1
14.	Болести у вези са радом. Промоција здравља на радном месту	1
15.	Оцењивање радне способности	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Радна анамнеза. Преглед пацијената у медицини рада. Процена физичких способности радника. Приказ пацијента.	2
2.	Менаџерске способности и вештине у преговарању са послодавцима и склапање уговора о превентивним медицинским прегледима.	2
3.	Детекција физичких, хемијских и биолошких штетности у радној средини	2
4.	Картон радног места. Лична заштитна средства	2
5.	Лабораторијске анализе у оквиру верификације професионалних обољења	2
6.	Процена морфолошког и функционалног стања респираторног система радника	2
7.	Семинар: Процена морфолошког и функционалног стања кардиоваскуларног система радника	2
8.	Преглед радника изложених хемијским ноксама - метали, неметали и гасови. Критеријуми за професионално обољење	2
9.	Преглед радника изложених хемијским ноксама -пестициди и органични растварачи. Критеријуми за професионално обољење	2
10.	Преглед радника са професионалним обољењима респираторног система. Критеријуми за професионално обољење	2
11.	Семинар: Менаџмент у свету рада	2
12.	Преглед радника професионално изложених вибрацијама. Критеријуми за професионално обољење	2
13.	Преглед радника експонованих јонизујућем зрачењу и биолошким агенсима. Критеријуми за професионално обољење	2
14.	Семинар: Повреде на раду и у друмском саобраћају	2
15.	Семинар: Етички кодекс доктора у медицини рада током оцењивања радне и возачке способности	2
	Укупно	30
Препоручена литература:		
1. Аранђеловић М, Јовановић Ј. Предавања из медицина рада (електронски облик), 2006.		
2. Јовановић Ј. Професионални трауматизам. Медицински факултет Ниш, 2006.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ консултације ▪ work shop ▪ филм 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи интерне медицине са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 40 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 50 		

ЛИСТА СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНИХ ПРЕДМЕТА

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
1.	СМС-I 11	Здравствена нега и дијететика	II	8
2.	СМС-II 14	Основи неурологије са негом	III	5
3.	СМС-II 15	Основи педијатрије са негом	III	6
4.	СМС-II 17	Основи интерне медицине са негом	III	8
5.	СМС-II 22	Основи инфективних болести са негом	IV	6
6.	СМС-II 21	Основи хирургије са негом	IV	8
7.	СМС-III 26	Основи психијатрије са медицинском психологијом	V	5
8.	СМС-III 27	Основи гинекологије и акушерства са негом	V	5
9.	СМС-III 29	Изборни предмет	VI	13
10.	СМС-III 30	Стручна пракса	VI	10
11.	СМС-III 31	Завршни стручни рад	VI	6
Укупно ЕСПБ				74(41%)

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА (СМС-III 29)

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
1.	СМС-III 29-а	Интерна медицина са негом	VI	13	13
2.	СМС-III 29-б	Хирургија са негом	VI	13	
3.	СМС-III 29-в	Педијатрија са негом	VI	13	
4.	СМС-III 29-г	Инфективне болести са негом	VI	13	
Укупно ЕСПБ					13

ЛИСТА ИЗБОРНИХ МОДУЛА

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
	СМС-III 28.1	Изборни модул 1	V		10
1.	СМС-28.1а	Промоција здравља		4	
2.	СМС-28.1б	Здравствена статистика		3	
3.	СМС-28.1в	Ментална хигијена		3	
4.	СМС-28.1г	Медицинска екологија		3	
	СМС-III 28.2	Изборни модул 2	V		10
5.	СМС-28.2а	Дерматовенерологија		4	
6.	СМС-28.2б	Палијативна нега и терапија		3	
7.	СМС-28.2в	Неонатологија		3	
8.	СМС-28.2г	Породична медицина		3	
	СМС-III 28.3	Изборни модул 3	V		10
9.	СМС-28.3а	Ургентна медицина		4	
10.	СМС-28.3б	Офталмологија		3	
11.	СМС-28.3в	Оториноларингологија		3	
12.	СМС-28.3г	Клиника акутног тровања		3	
Укупно ЕСПБ					10*

* Студент бира један од понуђених модула 1 ,2 или 3 у оквиру којих полаже обавезни испит (онај који носи кредит 4) и два испита по избору са кредитима 3, тако да кредит изабраног модула износи 10 ЕСПБ.

Изборни модул 1

28.1а Промоција здравља

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Промоција здравља		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС – III 28.1а	
Циљ предмета: Да се студенти упознају са мерама очувања личног здравља и здравља становништва.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови) Струковна сестра је обучена да учествује у тиму за унапређење здравственог стања становништва применом мера здравствене заштите. Такође обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
Теоријска настава: Здравствено васпитање: дефиниција, циљеви, историјат. Основна начела здравственог понашања,		

животни стилови и здравље. Актери у здравственом васпитању. Значај мотивације у здравственом васпитању. Методологија здравствено-васпитног рада. Здравствено васпитање као мера заштите здравља. Планирање као процес у здравственом васпитању. Здравствено-васпитна средства. Покрет за промоцију здравља-стратегија у развијеним земљама и земљама у развоју. Концепт промоције здравља у заједници. Промоција здравља и миленијумски циљеви СЗО. Промоција здравља појединих категорија становништва. Промоција здравља и хроничне масовне болести. Социјални маркетинг и промоција здравља. Значај средстава масовних комуникација у промоцији здравља.

Практична настава:

Јавно здравствени програми у Европском региону СЗО и у Р.Србији. Актери у здравственом васпитању. Методологија здравственог васпитања. Анализа јавно-здравствених програма на глобалном и националном нивоу. Анализа показатеља здравственог понашања становништва у односу на одређене факторе ризика. Здравствено васпитна средства. Израда концепта програма јавно-здравствене интервенције. Промоција здравља и хроничне масовне болести. Социјални маркетинг промоције здравља. Значај средстава масовних комуникација у промоцији здравља.

Активна настава:

1. Предавања		Број часова:
14.	Концепт промоције здравља	2
15.	Здрави стилови живота	1
16.	Здравствене потребе и садржаји здравствено-васпитног рада	2
17.	Методе у промоцији здравља	2
18.	Средства у промоцији здравља	2
19.	Здравствене кампање и социјални маркетинг	1
20.	Планирање и имплементирање програма промоције здравља у заједници и евалуација	2
21.	Програми промоције здравља у Републици Србији и у свету	1
22.	Промоција здравља у породици	1
23.	Промоција здравља у заједници	1
Укупно		15

2. Семинари		Број часова:
52.	Семинарски рад - израда здравствено-васпитног програма	30
Укупно		30

Препоручена литература:

1. Тимотић, Б. и сарадници. Социјална медицина. Веларта. Београд, 2000.
2. Стаматовић М. и сарадници. Здравствена заштита и осигурање. ЗУНС. Београд, 1996.
3. Башић С, Јовић-Богдановић С. Мерење здравственог стања становништва. Медицински факултет Ниш, 1995.
4. Maria A. Koelan, Anne W. Van den Ban. Health education and health promotion. Wageningen Academic Publishers. The Netherlands, 2004.
5. Bernhard Badura, Ilona Kickbusch. Health promotion research. WHO, 1991.

Методe извођења наставe:

- теоријска настава
- практична настава
- консултације
- семинари

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Здравствено васпитање

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Семинарски радови: 0-60 поена

Завршни испит*

- Писмени испит: 0-40 поена

28. 1 б Здравствена статистика

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Здравствена статистика		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Г Милошевић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.16	
Циљ предмета:		
Савладавање статистичке методологије од дескрипције израчунаване појаве (сређивање и приказивање података; израчунавање мера централне тенденције и мера варијабилности) до примене анализе и доношења закључака (тестирање нулте хипотезе параметриским и непараметриским тестовима; израчунавање степена корелационих веза и процена параметара основног скупа на основу узорка), као и савладавање коришћења статистичких пакета (СПСС, Statcalc) и програма за табеларно и графичко сређивање и приказивање података (Excel).		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након реализације програма предмета студент ће бити оспособљен да самостално осмисли и изабере одговарајућу методу из области медицинске статистике која ће му омогућити валидно коришћење статистичких параметара и персоналног рачунара. Студент користи основне статистичке методе обраде података (техника одабира узорка, аритметичка средина, просек, медијана).		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Увод - дефиниција, предмет проучавања, значај статистике за медицинаре, теорија вероватноће и закон великих бројева. Дескриптивна анализа-план статистичког истраживања, метод прикупљања, сређивања и приказивања резултата, релативни бројеви и графичко приказивање. Мере централне тенденције и мере варијабилности (просек, медијана, мод, интервал варијације, интерквартилна разлика, варијанса и стандардна девијација, коефицијент варијације и Z вредност). Расподела фреквенције и вероватноће—случајно промењива, математички модели распореда фреквенција, оцена параметара основног скупа на основу узорка, Студентов т-распоред. Формулисање и тестирање хипотеза—нулта и алтернативна хипотеза, избор теста значајности, Студентов т-тест. Анализа варијансе. Хи-квадрат тест—тест облика распореда, тест независности, тест хомогености и адитивно својство Хи-квадрат теста. Регресиона анализа и линеарна корелација—зависност или корелација, регресиона анализа, оцена јачине детерминације и јачине корелације. Пирсонов коефицијент линеарне корелације и његово тестирање значајности. Сперман-ов коефицијент ранг корелације. Вишеструка корелација. Избор из непараметрских тестова. Линеарни тренд временских серија.		
<u>Практична настава:</u>		
На конкретним примерима упознати студенте са техником одабира узорка, сређивања и приказивања података као и са техником примене параметрских, непараметрских тестова, оцене аритметичке средине основног скупа на основу аритметичке средине узорка и корелационе анализе. Оспособљавање студената коришћења статистичких пакета (СПСС, Statcalc) и програма за табеларно и графичко сређивање и приказивање података (Excel).		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
24.	Увод - дефиниција, предмет проучавања, значај статистике, теорија вероватноће и закон великих бројева.	2
25.	Дескриптивна анализа - план статистичког истраживања, метод	3

	прикупљања, сређивања и приказивања rezultata, релативни бројеви и графичко приказивање	
26.	Мере централне тенденције и мере варијабилности	3
27.	Расподела фреквенције и вероватноће	3
28.	Формулисање и тестирање хипотеза, студенoв т тест	2
29.	Хи-квадрат тест	2
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
53.	На конкретним примерима упознати студенте са техником одабира узорка, сређивања и приказивања података као и са техником примене параметријских, непараметријских тестова, оцене аритметичке средине основног скупа на основу аритметичке средине узорка	20
54.	Оспособљавање студената за коришћење статистичких пакета (СПСС Statcalc)	5
55.	Оспособљавање студената за коришћење програма за табеларно и графичко сређивање и приказивање података (Excel).	5
	Укупно	30
Препоручена литература:		
6. Станишић В. Основне статистичке методе за медицинаре. Просвета. Ниш, 2001.		
7. Станишић В. Практикум и репетиторијум. Просвета. Ниш, 2003.		
8. Предавања на сајту факултета		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Колоквијуми ▪ Тестови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 0-10 поена ▪ Семинарски рад: 0-20 поена 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 0-70 поена (Уколико студент није задовољан оценом има право да изађе на усмени део ипита) 		

28.1в Ментална хигијена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Ментална хигијена		
Руководилац предмета: Проф. др Грозданко Б Грбеша		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : V	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.1в	
Циљ предмета:		
Циљ је да се студенти упознају са теоријским и практичним основама превентивног рада у психијатрији и заштити менталног здравља.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход је оспособљавање студента за рад на развијању и јачању зреле личности као и за рад у области примарне, секундарне и терцијарне превенције менталних обољења. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе:		
Предавања: 15	Практична настава : 30	
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава</u>		
Теоријска настава обухвата увод у менталну хигијену, појмовно одређење менталног здравља, менталне хигијене и зреле личности, настајање и развој душевног живота, основе менталног здравља у детињству и превентивне мере, основе менталног здравља у одраслом периоду и превентивне мере, као организација службе менталне заштите.		
<u>Практична настава</u>		
Практична настава обухвата примену превентивних мера у раду са пацијентима.		
Активна настава:		
ТЕОРИЈСКА НАСТАВА		Т
		час.
1.	Увод у менталну хигијену	1
2.	Појмовно одређење менталног здравља. Преглед душевног стања	1
3.	Појмовно одређење зреле личности	1
4.	Настајање и развој душевног живота	1
5.	Основе менталног здравља у детињству и превентивне мере	1
6.	Психијатрија дечјег доба и адолесценције.Однос сестра-болесник	2
7.	Основе менталног здравља у одраслом периоду и превентивне мере	1
8.	Душевно стање старијих и геронтоопсихијатрија	1
9.	Болести зависности	2
10.	Психолошко образовање сестара	1
11.	Психолошки поремећаји у рату и ванредним приликама	1
12.	Психолошки поремећаји у рату и ванредним приликама	1

13.	Организација службе менталне заштите.	1
	Укупно часова:	15
	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	Т
		час.
1.	Организација службе за заштиту менталног здравља.	2
2.	Практична настава обухвата примену превентивних мера у раду са пацијентима.	28
	Укупно часова:	30
Препоручена литература:		
1. Вељковић Ј. Увод у менталну хигијену и социјалну психијатрију. Медицинска књига: Београд – Загреб, 1967.		
Методe извођења наставе:		
<i>(Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету)</i>		
Предавања, консултације, колоквијуми, тестови, семинарски радови		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
▪		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе		
<i>(Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена)</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 		
Завршни испит		
<i>(Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.)</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 		

28.1г Медицинска екологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Медицинска екологија		
Руководилац предмета: Доц. др Александра Станковић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.1 г	
Циљ предмета:		
Да студент стекне основна знања о утицају фактора спољашње средине на здравље.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Савладано знање омогућава струковној медицинској сестри-техничару да подиже ниво здравствене културе у свом милгеу и да здравствено просвећује становништво. Познавајући здравствени ризик у околини биће у могућности да примени превентивне мере у спречавању и сузбијању штетних навика у животном околишу. Као члан тима процењује утицај животне средине на здравље људи.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Увод у медицинску екологију. Животна средина и здравље људи. Вода као основа здравља, физиолошки, техничко-економски и епидемиолошки значај воде. Земљиште-значај за људе. Отпадне материје-здравствени, економски и еколошки значај. Ваздух и аерозагађење, утицај на здравље и мере превенције. Радијације и утицај на здравље. Клима и микроклима и утицај на здравље. Бука и утицај на здравље. Хемијске ноксе у животној средини и утицај на здравље. Хигијена насеља и становања улога здравственог радника у ванредним ситуацијама.		
<u>Практична настава:</u> Контрола квалитета воде за пиће. Мониторинг квалитета ваздуха. Микроклиматска мерења. Узорковање површинских вода. Узорковање отпадних вода. Мерење јонизујућег и нејонизујућег зрачења. Санитарно хигијенски преглед школа и предшколских установа. Санитарно хигијенски преглед спортских објеката. Санитарно хигијенски преглед здравствених установа. Израда семинара.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Увод у медицинску екологију	1
2.	Животна средина и здравље људи	2
3.	Вода као основа здравља, физиолошки, техничко-економски и епидемиолошки значај воде	1
4.	Земљиште значај за људе	1
5.	Отпадне материје-здравствени, економски и еколошки значај	1
6.	Ваздух и аерозагађење, утицај на здравље и мере превенције	1
7.	Радијације и утицај на здравље	1
8.	Клима и микроклима и утицај на здравље	1
9.	Бука и утицај на здравље људи	1
10.	Хемијске ноксе у животној средини и утицај на здравље	1
11.	Хигијена насеља и становања	1
12.	Улога здравственог радника у ванредним ситуацијама	2
13.	Консултације	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Испитивање квалитета различитих медија животне средине–практични аспект	10
2.	Здравствено васпитни рад у областима медицинске екологије–практични аспект	10
	Укупно	20
3. Семинари		Број часова:
Семинарски радови се одвијају у договору са студентима на тему коју студенти бирају на почетку практичне наставе.		10
Препоручена литература:		
1. Митровић Р и сар. Хигијена. Прософт Ниш, 1996.		
2. Никић Д. Аерозагађење. Зелнид Београд, 2003.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Семинарски радови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Семинарски радови: 30 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 40 		

Изборни модул 2

28.2a Дерматовенерологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Дерматовенерологија		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана С Спалевић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС – III 28.2 а	
Циљ предмета:		
Упознавање са основима практичног и теоријског аспекта кожних и полних болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Оспособљеност за пружање адекватне неге болесницима. Познавање мера асепсе и стерилизације, принципа неге коже, обрада варикозних промена и улкус круриса. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
Теоријска настава:		
Основи структуре и функције коже (Ембриологија коже, епидермис, базална мембрана, дермис, хиподермис, аднекса коже, основне функције коже). Основи дијагностике и терапије кожних болести (ефлоресценце коже, анамнеза и дерматолошки статус, допунска клиничка и лабораторијска испитивања, локална терапија у дерматологији, системска терапија и физикална терапија у дерматовенерологији). Дерматозе изазване паразитима (скабиес, педикулосис, лајмска борелиоза, алергијске промене коже изазване другим паразитима). Бактеријске инфекције коже. Дерматозе изазване вирусима (Херпес зостер, херпес симплекс, веруке, кондиломата акумината). Гљивична обољења коже (Микроспорија, трихофитија, кандидијаза, ингвинокруралне дерматомикозе, дерматофитије коже). Алергијске болести коже. Еритемосквामозне и папулозне дерматозе. Булозне дерматозе. Аутоимуне болести везивног ткива (системски лупус еритематозус, дерматомиозитис, системска склеродермиа). Болести коже услед поремећаја периферне циркулације. Малигни тумори коже. Венерологија. Сифилис. Гонореа и негонороишне инфекције гениталних органа.		
Практична настава:		
Анамнеза дерматовенеролошког болесника, Преглед дерматовенеролошког болесника, Основне дијагностичке методе у дерматовенерологији, Основи терапије дерматовенеролошких болесника, Еритемосквामозне дерматозе, Остале еритемосквामозне дерматозе, Дерматозоозе, Пиодермије, Гљивичне инфекције коже, Вирусне болести коже, Алергијске дерматозе, Булозне дерматозе, Преканцерозе и тумори коже, Сифилис, Гонореја и негонороишни уретрити.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
14. Основи структуре и функције коже (Ембриологија коже, епидермис, базална мембрана, дермис, аднекса коже, основне функције коже)	2	
15. Основи дијагностике и терапије кожних болести (Ефлоресценце коже, анамнеза и дерматолошки статус, допунска клиничка и лабораторијска испитивања, локална терапија у дерматологији, системска терапија и физикална терапија у дерматовенерологији)	2	
16. Дерматозе изазване паразитима (Scabies, pediculosis, лајмска борелиоза, алергијске промене коже изазване другим паразитима)	1	
17. Бактеријске инфекције коже (Impetigo contagiosa, celulitis, erysipelas, impetigo)	1	

	foliculitis, sycosis barbe, furunkulus, hydradenitis suppurativa)	
18.	Дерматозе изазване вирусима (Herpes zoster, herpes simpleks, veruke, condilomata acuminata) Гљивична обољења коже (Микроспорија, трихофитија, кандидијазис, ингвинокруралне дерматомикозе, дерматофитије коже)	1
19.	Алергијске болести коже (Urtikaria, oedema Quinke, dermatitis alergica contacta, медикаментозни егзантеми, алергијске реакције коже на убуд инсеката, dermatitis atopica, dyshidrosis, аутосензитивни дерматитис)	2
20.	Еритемосквамозне и папулозне дерматозе (Psoriasis vulgaris, pityriasis rubra pilaris, lihen planus)	1
21.	Булозне дерматозе (пемфигус група, pemfigoid bulosus, dermatitis herpetiformis, наследне булозне епидермолизе)	1
22.	Аутоимуне болести везивног ткива (системски лупус еритематозус, dermatomiozitis, системска склеродермиа)	1
23.	Болести коже услед поремећаја периферне циркулације (trombophlebitis, ulcus cruris varicosum, acrocianosis, atherosclerosis obliterans)	1
24.	Малигни тумори коже (Melanoma, базоцелуларни карцином коже, спиноцелуларни карцином коже)	1
25.	Венерологија, Sifilis, Gonorea и негонороичне инфекције гениталних органа	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
3.	Анамнеза и преглед дерматовенеролошког болесника	2
4.	Основне дијагностичке методе у дерматовенерологији	4
5.	Основи терапије дерматовенеролошких болесника	4
6.	Еритемосквамозне дерматозе (Psoriasis vulgaris), Остале еритемосквамозне дерматозе	4
7.	Дерматозоозе, Пиодермије, Гљивичне инфекције коже, Вирусне болести коже	4
8.	Алергијске дерматозе, Булозне дерматозе (Pemfigus vulgaris), Булозне дерматозе (Pemphigoid bullosus)	4
9.	Преканцерозе и тумори коже	4
10.	Sifilis, Gonorea и негонороични уретрити	4
	Укупно	30
Препоручена литература:		
9. Паравина М, Спалевић Љ, Станојевић М, Тиодоровић Ј, Бинић И, Јовановић Д. Дерматовенерологија. Галаксија. Ниш, 2010.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи инфективних болести са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 30 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 60 		

28.26 Палијативна нега и терапија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР																																								
Назив предмета: Палијативна нега и терапија																																									
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Ф Филиповић																																									
Статус предмета:	Изборни																																								
Семестар : Пети	Година студија: Трећа																																								
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.2 б																																								
Циљ предмета:																																									
Основни циљ наставе је да упозна студенте струковних студија са савременим концептом палијативног збрињавања онколошких болесника у терминалном стадијуму малигне болести када специфична онколошка терапија није више оправдана. Улога медицинске сестре у психолошкој нези и социјалном збрињавању онколошких болесника.																																									
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)																																									
Овладаном материјом студент може да стручно сагледа могућност контроле и неге симптома болести а уз примену научених вештина, уз пажњу и хуманост знатно допринесе квалитету живота болесних. Адекватни психосоцијални приступ и здравствена нега. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.																																									
Број часова активне наставе: 45																																									
Предавања: 15	Практична настава: 30																																								
Стручна пракса-самостални рад : 0																																									
Садржај предмета																																									
<u>Теоријска настава:</u>																																									
Специфичности палијативне медицине и палијативне здравствене неге. Увод у терапију. Симптоми терминалних стадијума. Анорексија, астенија, адинамија. Повраћање и мучнина. Опстипација и пролив. Кашаљ и диспнеа. Нега декубитуса. Промене на кожи и свраб. Здравствена нега и збрињавање бола.																																									
<u>Практична настава:</u>																																									
Рад на одељењима за терминална стања онколошких болесника.																																									
Активна настава:																																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="178 1417 1246 1451">1. Предавања</th> <th data-bbox="1246 1417 1458 1451">Број часова:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="178 1451 245 1518">1.</td> <td data-bbox="245 1451 1246 1518">Увод у палијативну терапију и негу. Стандарди у палијативној нези. Организација службе палијативне неге.</td> <td data-bbox="1246 1451 1458 1518">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1518 245 1585">2.</td> <td data-bbox="245 1518 1246 1585">Специфичности и организација палијативне медицине и палијативне здравствене неге.</td> <td data-bbox="1246 1518 1458 1585">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1585 245 1619">3.</td> <td data-bbox="245 1585 1246 1619">Модел тимова за палијативну негу.</td> <td data-bbox="1246 1585 1458 1619">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1619 245 1653">4.</td> <td data-bbox="245 1619 1246 1653">Најчешћи симптоми и проблеми терминалних стадијума.</td> <td data-bbox="1246 1619 1458 1653">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1653 245 1686">5.</td> <td data-bbox="245 1653 1246 1686">Упознавање са ургентним стањима.</td> <td data-bbox="1246 1653 1458 1686">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1686 245 1720">6.</td> <td data-bbox="245 1686 1246 1720">Лечење хиперкалцемије. Терапија зрачењем због бола.</td> <td data-bbox="1246 1686 1458 1720">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1720 245 1753">7.</td> <td data-bbox="245 1720 1246 1753">Кашаљ и диспнеа. Опстипација и пролив.</td> <td data-bbox="1246 1720 1458 1753">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1753 245 1787">8.</td> <td data-bbox="245 1753 1246 1787">Декубитус и промене на кожи.Свраб.Нега.</td> <td data-bbox="1246 1753 1458 1787">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1787 245 1821">9.</td> <td data-bbox="245 1787 1246 1821">Здравствена нега и збрињавање бола.</td> <td data-bbox="1246 1787 1458 1821">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1821 245 1877">10.</td> <td data-bbox="245 1821 1246 1877">Симптоматска и супортивна терапија (примена и контрола опиоидне терапије, оксигенотерапија, ентерална исхрана),</td> <td data-bbox="1246 1821 1458 1877">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1877 245 1910">11.</td> <td data-bbox="245 1877 1246 1910">Планирање палијативне неге за повратак у кућне услове.</td> <td data-bbox="1246 1877 1458 1910">1</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="178 1910 1246 1933">Укупно</td> <td data-bbox="1246 1910 1458 1933">15</td> </tr> </tbody> </table>			1. Предавања		Број часова:	1.	Увод у палијативну терапију и негу. Стандарди у палијативној нези. Организација службе палијативне неге.	1	2.	Специфичности и организација палијативне медицине и палијативне здравствене неге.	1	3.	Модел тимова за палијативну негу.	1	4.	Најчешћи симптоми и проблеми терминалних стадијума.	2	5.	Упознавање са ургентним стањима.	2	6.	Лечење хиперкалцемије. Терапија зрачењем због бола.	2	7.	Кашаљ и диспнеа. Опстипација и пролив.	2	8.	Декубитус и промене на кожи.Свраб.Нега.	1	9.	Здравствена нега и збрињавање бола.	1	10.	Симптоматска и супортивна терапија (примена и контрола опиоидне терапије, оксигенотерапија, ентерална исхрана),	1	11.	Планирање палијативне неге за повратак у кућне услове.	1	Укупно		15
1. Предавања		Број часова:																																							
1.	Увод у палијативну терапију и негу. Стандарди у палијативној нези. Организација службе палијативне неге.	1																																							
2.	Специфичности и организација палијативне медицине и палијативне здравствене неге.	1																																							
3.	Модел тимова за палијативну негу.	1																																							
4.	Најчешћи симптоми и проблеми терминалних стадијума.	2																																							
5.	Упознавање са ургентним стањима.	2																																							
6.	Лечење хиперкалцемије. Терапија зрачењем због бола.	2																																							
7.	Кашаљ и диспнеа. Опстипација и пролив.	2																																							
8.	Декубитус и промене на кожи.Свраб.Нега.	1																																							
9.	Здравствена нега и збрињавање бола.	1																																							
10.	Симптоматска и супортивна терапија (примена и контрола опиоидне терапије, оксигенотерапија, ентерална исхрана),	1																																							
11.	Планирање палијативне неге за повратак у кућне услове.	1																																							
Укупно		15																																							
2. Вежбе																																									
11. Развијање и прихватање принципа палијативне неге Улога	Број часова: 10																																								

	медицинске сестре у психолошкој нези болесника.	
12.	Улога медицинске сестре социјалном збрињавању терминалних стадијума болесника	10
13.	Здравствена нега симптома терминалних стадијума болесника	10
	Укупно	30
Препоручена литература:		
1. Varricchio C, Pierce M, Walker C, Ades T. Онколошки приручник за медицинске сестре-техничаре седмо издање. Друштво Србије за борбу против рака. Београд, 1997. 2. Doking Julia. Prirucnik za paliјativnu medicinu. The Dying Process: Patients' Experiences of Palliative Care. Taylor & Francis Group, 2000.		
Методe извођења наставe:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Колоквијуми ▪ Практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи интерне медицине са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 40 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

28.2в Неонатологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Неонатологија		
Руководилац предмета: Доц. др Христина Стаменковић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС– III 28.2 в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета: Упознавање са физиологијом и патологијом неонаталног периода уз савремени приступ биологији адаптивног периода, фето-матерналном односу, пренаталној дијагностици и превенцији појединих поремећаја		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Да се студент оспособи за преглед неонатуса, неуролошки преглед и преглед фонтанеле, да зна да одреди гестациону старост неонатуса, препозна патолошко стање неонатуса и евидентира фенотипске карактеристике појединих конгениталних поремећаја, синдрома и метаболичких болести, и упуту на адекватна даља дијагностичка испитивања и лечење, да научи технику дојења и да зна како саветовати мајку дојиљу.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> У току теоријске наставе студент се упознаје са детаљима из перинаталне медицине, са посебним карактеристикама и првим даним адаптације, дијагностиком и лечењем раних инфекција и сепсе, као и са раним откривањем последица крварења и хипоксије.		
<u>Практична настава:</u> На практичној настави се уочавају детаљи прегледа новорођенчета, са посебним освртом на пупчаник, кожу, као и на рано откривање аномалија ЦНС, уринарног и кардиоваскуларног система. У току практичне наставе до детаља се усваја нега новорођенчета, манипулације код тешко болесног новорођенчета (постављање сонде, лумбална пункција, пласирање каниле, парентерална исхрана, интубација, вођење детета на респиратору и др.)		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
12.	Развој ембриона и фетуса, Увод у неонатологију	1
13.	Постељица и основи репродуктивне биологије	1
14.	Пренатална дијагностика и примена метода молекуларне биологије	1
15.	Анатомске и физиолошке карактеристике превремено рођ. детета	1
16.	Исхрана у неонаталном периоду	1
17.	Респираторна патологија новорођенчета	1
18.	Кардиопулмонална реанимација новорођенчета	1
19.	Патофизиолошки супстрат ХИЕ и ХИК, Клиничка слика и прогноза. Рано откривање поремећаја ЦНС-а	1
20.	Имунологија неонаталног периода	1
21.	Инфекције новорођенчета, СИРС, сепса	1
22.	Крварења у неонаталном периоду	1
23.	Хипербилирубинемиа у неонаталном периоду	1
24.	Конвулзије у неонаталном периоду	1
25.	Лекови и новорођенче, Дојење и лекови	1
26.	Метаболички и ендокринолошки поремећаји у неонаталном периоду.	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
14.	Преглед новорођенчета	2
15.	Неуролошки преглед новорођенчета	2
16.	Пупчаник новорођенчета	2
17.	Преглед кукова,	2
18.	Нега, купање, нега коже, мерење, исхрана новорођенчета	2
19.	Узимање материјала за преглед	2
20.	Лумбална пункција	2
21.	Ехо кукова и абдомена	2
22.	Ехо ЦНС-а	2
23.	Нега новорођенчета у инкубатору	2
24.	Монитори. инфузомати, вештачки вентилатори, оксигенотерапија	2
25.	Парентерална исхрана	2
26.	кардиореспираторна реанимација	2
27.	Аспирација горњих дисајних путева, положајна дренажа	2
28.	Фототерапија, ЕСТР	2
	Укупно	30
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мардешић Д. Педијатрија. Школска књига. Загреб, 2006. 2. Церголерн Љ. Педијатрија. Школска књига. Загреб, 2005. 3. Савић Д. Неке неуролошке специфичности у неонатологији. Свен. Ниш, 2006. 4. Протоколи у неонатологији. Слободанка Илић, Институт за мајку и дете Београд, 2003 		
Методe извођења наставe:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Семинарски радови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи педијатрије са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

28. 2 г Породична медицина

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Породична медицина		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Ранчић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС– III 28.2 г	
Циљ предмета:		
Да упозна студенте са концептом примарне здравствене заштите у породици. Да се овлада вештинама у породичној медицини попут комуникација, професионализма, фактора времена. Да упозна значај очувања здравља и примена превентивних мера у циљу очувања здравља.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент посматра здравље као глобалну појаву које је битно за становништво, било да се ради о примарној, секундарној или терцијарној здравственој заштити, Такође је овладао специјалним проблемима породичне медицине као и улогу сестре у примарној здравственој заштити. Упознаје рад сестре у амбулантној, поликлинничкој, диспанзерској служби. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Улога примарне здравствене заштите у унапређењу породичног здравља. Најчешћи проблеми у породичној медицини: главобоља, повишена телесна температура, бол у абдомену. Историјски аспекти породичног живота. Функција породице. Ризици по здравље у породици. Породична патологија. Здравствени проблеми жена. Нега породилје. Здравствени проблеми детета. Нега детета. Здравствени геријатријски проблеми. Хоспитализација хроничне болести. Палијативно збрињавање болести. Хоспитализација и збрињавање малигне болести. Респираторне инфекције, бол у грудима.		
<u>Практична настава:</u>		
У складу са теоријском наставом.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
27.	Улога примарне здравствене заштите у унапређењу породичног здравља	1
28.	Најчешћи проблеми у породичној медицини: главобоља, повишена телесна температура, бол у абдомену	1
29.	Историјски аспекти породичног живота	1
30.	Функција породице	1
31.	Ризици по здравље у породици. Породична патологија	1
32.	Здравствени проблеми жена	1
33.	Нега породилје	1
34.	Здравствени проблеми детета	1
35.	Нега детета	1
36.	Здравствени геријатријски проблеми	1
37.	Хоспитализација хроничне болести	1
38.	Палијативно збрињавање болести	1
39.	Хоспитализација и збрињавање малигне болести	1
40.	Респираторне инфекције, бол у грудима	2
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
29.	У складу са теоријском наставом. Обавља се у клиникама, заводима, диспанзерима за здравствену заштиту.	30
Укупно		30
Препоручена литература:		
5. Илић С. и сар. Интерна медицина. Просвета. Ниш, 2004		
6. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2005.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Консултације ▪ Семинарски радови ▪ Рад у малој групи ▪ Радионице ▪ Прикази случаја ▪ Упитници и алгоритми 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи хирургије са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
▪ Присуство и активност на предавањима:		0-10
▪ Активност на вежбама, семинари:		0-20
Завршни испит*		
▪ Писмени испит: 70 поена		

Изборни модул 3

28. 3а Ургентна медицина

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Ургентна медицина		
Руководилац предмета: Доц. др Радмило Ј Јанковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: СМС –III 28.3 а	
Циљ предмета:		
СТИЦАЊЕ ТЕОРЕТСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ УРГЕНТНЕ МЕДИЦИНЕ – РЕАНИМАТОЛОГИЈЕ.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Оспособљеност за пружање медицинске помоћи у ургентним стањима код витално угрожених болесника, оспособљеност за рад у јединицама интензивне неге. Учествује са тимом у кардиопулмоналној реанимацији, прати виталне функције (мониторинг) у јединицама интензивне неге у пре и постоперативном току. Прати параметре ацидобазног статуса, коагулационог статуса и оксигене терапије. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
Теоријска настава: Кардиопулмонална церебрална реанимација: мониторинг, интубација и компликације, оксигенотерапија. Аспирација, ларингоспазам, бронхоспазам, механичка вентилација, аналгезија и седација критично оболелих. Избор начина давања лекова и течности. Парентерална надокнада волумена и одговарајући раствори. Интеракција лекова. Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса. Посебна стања у реанимацији (хипотермија, хипертермија, утопљење, странгулација, струјни удар и удар грома, угриз змије, ујед инсекта, анафилакса). Шок (етиологија, патогенеза, клиничка слика и терапија). Ургентно збрињавање и транспорт пацијената са политраумом. Организација ургентне медицине. Поступак код масовних несрећа.		
Практична настава: Основне мере животне подршке: спољашња масажа срца, обезбеђење дисајног пута. Руковање аутоматским екстерним и мануелним дефибрилатором. Страно тело у дисајном путу. Супраглотисна средства обезбеђења дисајног пута и ендотрахеална интубација. Интрамускуларна инјекција, венска пункција и канулација. Постављање уринарног катетера. Декомпресија пнеумоторакса. Назогастрична сукција.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
41.	Кардиопулмонална церебрална реанимација	1
42.	Мониторинг	1
43.	Интубација и компликације	1
44.	Оксигенотерапија	1
45.	Аспирација, ларингоспазам, бронхоспазам	1
46.	Механичка вентилација	1
47.	Аналгезија и седација критично оболелих	1
48.	Избор начина давања лекова и течности	1
49.	Парентерална надокнада волумена и одговарајући раствори	1
50.	Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса	1

51.	Посебна стања у реанимацији (Хипотермија, хипертермија, утопљење, странгулација, струјни удар и удар грома, угриз змије, ујед инсекта, анафилакса)	1
52.	Шок (етиологија, патогенеза, клиничка слика и терапија	2
53.	Ургентно збрињавање и транспорт пацијената са политраумом	1
54.	Организација ургентне медицине. Поступак код масовних несрећа	1
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
30.	Основне мере животне подршке: спољашња масажа, обезбеђење дисајног пута	4
31.	Руковање аутоматским екстерним дефибрилатором	2
32.	Страно тело у дисајном путу	2
33.	Напредне мере животне потпоре	2
34.	Интерпретација ЕКГ-а	2
35.	Руковање мануелним дефибрилатором	2
36.	Супраглотисна средства обезбеђења дисајног пута	2
37.	Ендотрахеална интубација	4
38.	Назогастрична сукција	2
39.	Интрамускуларна инјекција, венска пункција и канулација	2
40.	Постављање уринарног катетера	2
41.	Артеријска пункција и узимање гасних анализа	2
42.	Декомпресија пнеумоторакса и ургентно обезбеђење дисајног пута	2
	Укупно	30
Препоручена литература:		
7. Калезић Н, Угриновић Ђ. Анестезија и интензивна терапија хируршких пацијената. Медицински факултет Крагујевац, 2010.		
8. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2006.		
9. Лалевић П. Анестезиологија. ЗУНС. Београд, 1999.		
10. Вучовић Д. Ургентна медицина. Обележја. Београд, 2002.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи интерне медицине са негом Основи хирургије са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

28.3 б Офталмологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Офталмологија		
Руководилац предмета: Проф. др Гордана Д Златановић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС –III 28.3 б	
Циљ предмета:		
Упознавање са офталмолошким болестима.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Оспособљеност за пружање адекватне неге болесницима. Струковна сестра је оспособљена да врши апликацију свих видова медикамената, да пружа негу у постоперативном периоду пацијентима. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Увод у офталмологију. Ембриологија ока. Општи анатомски подаци. Очни капци. Сузни апарат. Вежњача. Рожњача. Беоњача. Увеа. Очно сочиво. Мрежњача. Дужица. Зеница. Глауком. Повреде ока: механичке, хемијске и физичке. Ратне повреде ока. Наследна обољења ока.		
<u>Практична настава:</u>		
Практичан рад са офталмолошким болесницима, нега и апликација локалне терапије.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
55. Увод у офталмологију. Ембриологија ока. Општи анатомски подаци.	1	
56. Очни капци: анатомија, болести коже и рубова капака. Запаљење жлезда очних капака. Поремећај облика, положаја и покретљивости очних капака. Тумори очних капака.	1	
57. Сузни апарат: анатомија, запаљење и тумори.	1	
58. Вежњача: анатомија, облици хиперемije, запаљење вежњаче. Трахом, фоликуларни коњунктивитиси. Алергијски коњунктивити. Дегенеративне промене и тумори.	1	
59. Рожњача: анатомија, семиологија, запаљења, површни кератитис. Дубоки кератитиси и вирусни кератитиси. Дегенеративне промене, специјални патолошки облици.	1	
60. Беоњача: анатомија, запаљење. Предња очна комора.	1	
61. Увеа: дужица, цилијарно тело, судовњача – анатомија. Дужица, цилијарно тело, судовњача – запаљења. Тумори, урођене аномалије. Патолошке промене зенице.	1	
62. Очно сочиво: анатомија, катаракта, промене положаја. Стакласто тело: анатомија и патолошке промене.	1	
63. Мрежњача: анатомија, нормално очно дно, семиологија. Промене код артеријске хипертензије. Поремећаји циркулације. Перифлебитис. Дијабетична ретинопатија, промене код болести крви, дегенерације. Аблација ретине и тумори.	1	
64. Видни живац: анатомија, запаљење, атрофија. Оштећење видног пута. Тумори видног живца.	1	
65. Глауком: нормални очни притисак и патофизиологија глаукома. Подела	1	

	глаукома. Примарни глауком: англари и симплекс. Урођени глауком, секундарни глауком.	
66.	Очна дупља: анатомија, запаљење, тумори.	1
67.	Рефракција и акомодација: нормални односи, рефракционе аномалије (кратковидост, далековидост, астигматизам). Оштрина вида и одређивање рефракције. Акомодација и пресбиопија.	1
68.	Мотилитет и његови поремећаји: Бинокуларни вид, слабовидост. Хетеротропија. Парализна разроност.	1
69.	Повреде ока: механичке, хемијске и физичке. Ратне повреде ока. Наследна обољења ока.	1
	Укупно	15

2. Вежбе		Број часова:
43.	Увод у офталмолошки преглед. Анамнеза. Методе прегледа: осветљење и оптичка средства.	2
44.	Капци: Основне методе прегледа. Приказ пацијента са патолошким променама.	2
45.	Сузни апарат: Методологија прегледа, најчешће промене. Појам "сузног" и "сувог ока". Испирање и сондирање сузних канала.	2
46.	Очна јабучица: Облик, величина, положај и покретљивост. Интраокуларни притисак: Методологије прегледа.	2
47.	Вежњача: Анатомија, методе прегледа. Клинички значај црвеног и белог ока.	2
48.	Рожњача: методе прегледа, особине нормалне и патолошке измењене рожњаче. Приказ пацијента са променама на рожњачи.	2
49.	Предња очна комора. Методе прегледа.	2
50.	Дужица: методе прегледа, особине нормалне дужице.	2
51.	Зеница: положај, облик, величина, једнакост и реакција зеница на светлост.	2
52.	Зенични предео. Методе прегледа. Просветљавање офталмоскопом.	2
53.	Сочиво: испитивање положаја и провидности. Упознавање са оперативним методама лечења катаракте.	2
54.	Стакласто тело. Нормалне особине и методе прегледа.	2
55.	Очно дно. Методе прегледа.	2
56.	Функционална испитивања у офталмологији.	2
57.	Практична вежба	2
	Укупно	30

Препоручена литература:

11. Литричин и Благојевић. Офталмологија за студенте медицине и стоматологије. Elita Medica 2004.

Методе извођења наставе:

- Теоријска настава
- Практична настава
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Усмени испит: 70

28. 3 в Оториноларингологија

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Оториноларингологија		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Д Станковић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.3 в	
Циљ предмета:		
Да студент стекне фундаментална знања из области дијагностике и терапије болести ува, носа, грла, гркљана, душника, једњака и уопште главе и врата.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Да студент влада основама ОРЛ прегледа. Студент познаје основе дијагностике, диференцијалне дијагнозе и терапије болести главе и врата. Апликација свих видова терапије, испирање ушног канала, нега трахеостоме, одређивање аудиограма. Ообављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Физиологија равнотеже, дијагностика, патофизиологија н. фацијалиса, отолошка дијагностика, објективна аудиометрија, испитивање равнотеже, ротаторни тестови вестибуларног апарата, радиологија у отологији, тонална аудиометрија, импедансметрија, калоријски вестибуларни тест, нистагмус, регистровање, патофизиологија равнотеже, конгениталне аномалије ува. Физиологија, патофизиологија носа и синуса, дијагностика у ринологији, клиничка слика обољења у ринологији. Конгениталне аномалије усне дупље, лимфоепителни систем ждрела, патофизиологија, акутни фарингитис, клиничка слика хроничног тонзилитиса, етиопатогенеза хроничног тонзилитиса, клиничка слика обољења усне дупље. Дијагностика у ларингологији и клиничка слика обољења ларинкса.		
<u>Практична настава:</u>		
Преглед ува, отоскопија, импедансметрија, аудиометрија, испитивање органа равнотеже, калоријски тестови вестибуларног апарата, нистагмус, ротаторни тестови вестибуларног апарата, испитивање функције фацијалиса, преглед носа и синуса, палпација носа и синуса, предња риноскопија, задња риноскопија, епистакса, пункција максиларног синуса, радиографија параназалних синуса, преглед усне дупље, орофарингоскопија, дијагностика у ларингологији, индиректни преглед ларинкса, ендоскопија ларинкса, ларингомикроскопија, палпација врата, трахеотомија, директоскопија, интубација, коникотомија, езофагоскопија.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
70.	Физиологија равнотеже, дијагностика, испитивање равнотеже, ротаторни тестови вестибуларног апарата.	3
71.	Патофизиологија н. фацијалиса, отолошка дијагностика, објективна аудиометрија, радиологија у отологији, тонална аудиометрија, импедансметрија, калоријски вестибуларни тест, нистагмус, регистровање, патофизиологија равнотеже, конгениталне аномалије ува.	3
72.	Физиологија, патофизиологија носа и синуса. Дијагностика у ринологији, клиничка слика обољења у ринологији.	3
73.	Конгениталне аномалије усне дупље, лимфоепителни систем ждрела, фарингитис акута-патофизиологија и клиничка слика, тонзилитис хроника –	3

	етиопатогенеза и клиничка сликаа. Оболења усне дупље.	
74.	Дијагностика у ларингологији и клиничка слика обољења ларинкса.	3
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
58.	Преглед ува, отоскопија, импедансметрија, аудиометрија, испитивање органа равнотеже, калоријски тестови вестибуларног апарата, нистагмус, тестови вестибуларног апарата.	6
59.	Испитивање функције фацијалиса.	6
60.	Преглед носа и синуса, палпација носа и синуса, предња риноскопија, задња риноскопија, епистакса, пункција максиларног синуса, радиографија параназалних синуса.	6
61.	Преглед усне дупље, орофарингоскопија, дијагностика у ларингологији, индиректни преглед ларинкса, ендоскопија ларинкса, ларингомикроскопија.	6
62.	Палпација врата, трахеотомија, директоскопија, интубација, коникотомија, езофагоскопија.	6
	Укупно	30
Препоручена литература:		
12. Станковић М. И сар. Оториноларингологија. Нота. Ниш, 2010.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 70 		

28. 3 г Клиника акутног тровања

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Клиника акутног тровања		
Руководилац предмета: Проф. др Слободан С Антић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Пети	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: СМС – III 28.3 г	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим акутним тровањима.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Смештај болесника у јединицу интензивне неге. Успостављање венског пута. Пласирање уринарног катетера. Асистирање код постављања назогастричне сонде. Испирање желуца. Стављање ервеја. Овладавање вештинама за дијагностиковање тровања, ургентни третман и негу трованих. Контрола оксигенотерапије. Контрола гасних анализа, профила гликемије, апликација интравенских лекова у инфузоматима. Контрола дисајних путева, аспирација секрета. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Општи принципи дијагностиковања и збрињавања трованих. Тровање лековима. Тровање (предозирање) наркотицима. Тровање алкохолом. Тровање киселинама и базама. Тровање хемијским средствима. Тровање печуркама. Нега и лечења трованих.		
<u>Практична настава:</u> Практичне вежбе се обављају на Клиници за Ендокринологију и токсикологију и на Клиници за психијатрију.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
75.	Општи принципи дијагностиковања и збрињавања трованих.	1
76.	Тровање лековима. Нега и лечење трованих.	2
77.	Тровање (предозирање) наркотицима. Нега и лечење трованих.	2
78.	Тровање алкохолом. Нега и лечење трованих	2
79.	Тровање киселинама и Нега и лечење трованих.	2
80.	Тровање базама Нега и лечење трованих.	2
81.	Тровање хемијским средствима. Нега и лечење трованих.	2
82.	Тровање печуркама. Нега и лечење трованих.	2
	Укупно	15
2. Вежбе		Број часова:
63.	Нега и лечење трованих лековима	4
64.	Нега и лечење трованих наркотицима.	5
65.	Нега и лечење трованих алкохолом.	5
66.	Нега и лечење трованих киселинама	4
67.	Нега и лечење трованих базама	4
68.	Нега и лечење трованих хемијским супстанцама	4
69.	Нега и лечење трованих печуркама	4
	Укупно	30

Препоручена литература:
13. Јанковић М. Токсикологија. Elit Medica. Београд, 2001.
Методe извођења наставe:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
Основи интерне медицине са негом Фармакологија са токсикологијом
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 40
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50

СМС-III 29. а Интерна медицина са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Интерна медицина са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Стеван Н Илић, одговорни наставник: Доц. Др Биљана Радвановић Динић		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 29.а	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у интернистичким болестима. Стицање знања о превенцији, дијагностици, терапији и нези интернистичких болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање сестринским интервенцијама у реализацији процеса здравствене неге (и терапије код пацијената са ургентним кардиолошким, пулмолошким, гастроинтестиналним, хепатолошким, хематолошким, ендокринолошким и реуматолошким стањима. Овладавање вештинама приликом пријема хоспиталних болесника (одређивање положаја болесника, успостављање венског пута, ординирање парентералне и ентералне терапије, пласирање назогастричне сондепраћење виталних функција, превенција декубитуса, флеботромбозе, тромбофлебита и плућног тромбоемболизма). Учествовање у тиму за кардиопулмоналну реанимацију. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 30	Практична настава: 195	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
Теоријска настава: Хипертензивна криза. Синкопа и колапс. Изненадна срчана смрт. Плућни тромбоемболизам. Акутни коронарни синдром. Бол у грудима. Тампонада перикарда. Едем плућа. Малигни поремећаји ритма. Хипо и хипергликемијска кома. Тиреотоксична криза. Крварења из гастроинтестиналног тракта. Цироза јетре и асцитес. Адултни дистрес синдром. Респираторна инсуфицијенција. Хронична обструктивна болест. Статус астматикус. Практична настава: Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клинике за кардиологију, гастроентерологију, ендокринологију, пулмологију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље). Летња стручна пракса: После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Интерна медицина са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Активна настава:		
1. Предавања		Бро часова:
Хипертензивна криза.		2
Синкопа и колапс.		2
Изненадна срчана смрт.		2
Акутни коронарни синдром.		2
Бол у грудима.		2

	Плућни тромбоемболизам.	2
	Тампонада перикарда.	2
	Едем плућа.	2
	Малигни поремећаји ритма.	2
	Хипо и хипергликемијска кома. Тиреотоксична криза.	2
	Цироза јетре и асцитес.	2
	Крварења из гастроинтестиналног тракта.Цироза јетре и асцитес.	2
	Респираторна инсуфицијенција.Хронична обструктивна болест плућа.	2
	Адултни дистрес синдром.	2
	Статус астматикус.	2
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
	Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за кардиологију, гастроентерологију, ендокринологију, пулмологију у три радна дана. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље) од 19-23h.	195
	Укупно	195
Препоручена литература:		
1. Илић Стеван. и сарадници. Интерна медицина. Просвета. Ниш, 2005.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> • Предавања • Консултације • Практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи интерне медицине са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе		
<ul style="list-style-type: none"> • Активност у току наставе: 10 • Колоквијуми: 20 • Практични испит: 20 		
Завршни испит		
<ul style="list-style-type: none"> • Усмени испит: 50 		

СМС-III 29. 6 Хирургија са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Хирургија са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Вишњић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 29.6	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у хируршким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези хируршких болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним хируршким стањима. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардио-пулмоналну-церебралну реанимацију. Спроводи здравствену негу болесника на механичкој вентилацији, болесника са централним венским катетером, болесника са колостомом, гастростомом и илеостомом, трахеостомом. Апликује парентералну исхрану. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 30	Практична настава: 195	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Инфузиона и ињекциона терапија. Шок-етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација. Интубација и компликације. Хируршка обрада ране. Крварење и хемостаза. Инфекције у хирургији. Импобилизација, врсте, средства. Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса. Аналгезија и седација критично оболелих. Кардиопулмонална церебрална реанимација. Акутни абдомен.		
<u>Практична настава:</u>		
Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, грудну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље).		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Хирургија са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Шок - етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација.	2	
2. Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса	2	
3. Крварење и хемостаза (физиологија и поремећаји хемостазе, врсте крварења,врсте хемостазе, терапија крварења),клиничка слика крварења, трансфузија, деривати и компоненте крви	2	
4. Хируршка обрада ране; повреде (дефиниција и подела: затворене и отворене); фазе зарастања ране и фактори који утичу на зарастање ране	2	
5. Инфекције у хирургији (дефиниција, узрочници, патогенеза), клиничка слика; локалне и специјалне хируршке инфекције; сепса и септични шок; инфекција оперативне ране	2	

6.	Механичке повреде; повреде коштаног система (контузије, дисторзије, луксације, преломи костију) - клиничка слика, дијагностика, лечење.	2
7.	Интубација и компликације. Увод у анестезију; дефиниција и врсте анестезије; припрема болесника и преоперативна медикација; интраоперативно и постоперативно праћење пацијента; контраиндикације за анестезију и компликације анестезије (интраоперативне и постоперативне); помоћне методе у анестезији	2
8.	Кардиопулмонална церебрална реанимација.	2
9.	Акутни абдомен	2
10.	Аналгезија и седација критично оболелих.	2
11.	Уједи, термичке повреде, смрзавања. Термичке повреде-врсте термичких повреда; опекотине-етиологија, патофизиологија, лечење и компликације, рехабилитација; повреда респираторног система код опекотина; топлотни удар; повреде електричном струјом; повреде хемијским средствима; смрзотине; радијационе повреде	2
12.	Масовна повређивања-тријажа. Етиологија, значај и врсте повреда; краш и бласт повреде; лечење повређене особе (ургентна помоћ на месту несреће и иницијално лечење, транспорт повређеног, амбуланта за ургентну помоћ, интензивно лечење критичних повреда, концепт интензивне неге); принципи лечења посебних врста повреда	2
13.	Повреде екстремитета.	2
14.	Повреде кичменог стуба, главе и врата. Класификација повреда главе; клиничке манифестације најчешћих повреда главе; дијагностичко поступање код коматозних пацијената; нега повређених са преломом базе лобање, са епидуралним, субдуралним и интацеребралним хематомом; нега пацијената са повредама вратне, грудне и слабинске кичме и политрауматизованих пацијената	2
15.	Хируршка обољења артерија и вена.	2
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
47.	Припрема и нега дечјих хируршких болесника. Ургентна стања у дечјој хирургији	6+2
48.	Припрема и нега уролошких болесника- припрема пацијената за извођење ендоскопског прегледа и ендоскопских операција у урологији (цистоскопије, уретероскопије, пијелонефроскопије, перкутане нефростоме, трансуретралне ресекције простате и тумора), преоперативна припрема и постоперативна нега пацијената за отворене и лапароскопске операције, релевантни параметри код постоперативних компликација. Ургентна стања у урологији	6+2
49.	Припрема и нега неурохируршких болесника- основни неуролошки и клинички преглед, израда и пласирање привремене вратне имобилизације, упознавање модалитета рада респиратора и мониторинга виталних функција, праћење и нега пацијената са повредом вратне и/ или грудне и/или слабинске кичме, пацијената са унутарлобањским крварењем, политрауматизованих пацијената, пацијената са инвазивним процедурама и оперативно лечење пацијената	6+2
50.	Припрема и нега ортопедских болесника. Импобилизација-привремена, дефинитивна; спољашња фиксација. Нега болесника са: трансосалном остеосинтезом, континуираном екстензијом, остеомијелитом, ампутираним екстремитетом, вештачким куком (преоперативна припрема, вежбе дисања, вежбе за побољшање циркулације у ногама, вежбе за јачање мускулатуре, промена положаја болесника у постоперативном периоду). Ургентна стања у ортопедији	6+2
51.	Третман и нега политрауматизованих болесника	6+2
52.	Асепса и антисепса (стерилизација и врсте стерилизације; практична примена асепсе (припрема металних, гумених, електричних и оптичких инструмената, припрема руку оператора и припрема оперативног поља);	6+2

	антисепса-принципи примене, примена антисептичних и дезинфекционих средстава); инфекција у хирургији, крварење и хемостаза-сестринске интервенције код примене трансфузије (поступци пре давања трансфузије, техника давања крви и продуката крви и праћење болесника), нежељене појаве приликом давања трансфузије, трансфузијске трансмисивне болести	
53.	Повреде, шок и реанимација. Мере и поступци у кардиоваскуларној реанимацији. Здравствена нега болесника на механичкој вентилацији. Оксигенотерапија-сестринске интервенције, начин примене и компликације при оксигенотерапији.	6+2
54.	Припрема и нега болесника са обољењем једњака, желуца, дуоденума, танког и дебелог црева	6+2
55.	Припрема и нега болесника са обољењем билијарног тракта. Ургентна стања у хепатобилијарној хирургији	6+2
56.	Припрема и нега болесника са обољењем ендокриних жлезда и дојке. Ургентна стања у ендокриној хирургији	6+2
57.	Акутни абдомен. Припрема, праћење и нега пацијената са акутним хируршким обољењима	6+2
58.	Припрема и нега болесника са обољењем плућа и медијастинума. Сестринске интервенције у дијагностици (контрастна снимања, пункције и биопсије), сестринске интервенције код повреда грудног коша (прва помоћ, транспорт и дефинитивно збрињавање), сестринске интервенције у преоперативној припреми торакохируршких болесника (психичка, лабораторијска, медикаментозно-дијететска, физичка припрема) и постоперативном периоду. Системи за торакалну дренажу. Ургентна стања у торакалној хирургији	6+2
59.	Припрема и нега болесника за пластичне и реконструктивне захвате. Специфичности неге пацијената са опекотинама. Нега трансплантата и режњева. Нега пацијената са декубиталним ранама	6+2
60.	Припрема и нега болесника са обољењем артерија и вена. Сестринске интервенције при првој помоћи код повреда и примени хемостазе (привремене или хируршке-дефинитивне). Сестринске интервенције након хируршке интервенције на крвним судовима. Медицинска нега код пласираног централног венског катетера. Методе мерења артеријског крвног притиска (инвазивне и неинвазивне)-сестринске интервенције. Ургентна стања у васкуларној хирургији	6+2
61.	Извођење основних дијагностичких терапијских процедура у хирургији. Сестринске интервенције при узорковању и слању материјала за одређене лабораторијске прегледе (крв, ликвор, телесне течности, брисеви, биопсије ткива, урин); сестринске интервенције у дијагностици (скенер мозга и кичмене мождине, магнетна резонанца, лумбална пункција, ангиографија, ендоскопска испитивања)	6+2
62.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Предвиђен је практични рад у ноћној смени (једном у току недеље) од 19-23h (75 часова), координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета. Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију, ортопедију, урологију, дечју хирургију, у три радна дана.	75
	Укупно	195

Препоручена литература:

10. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2005.
11. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији. Београд, 2006.
12. Група аутора. Сестринске процедуре, четврто издање(превод са енглеског). Датастатус. Београд, 2010.
13. Глишић Ружица. Здравствена нега у хирургији. Београд 2011.
14. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Л. Здравствена нега и савремено сестринство,

Научна КМД, Београд. 2010
Методe извођења наставe:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Практична настава
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
Основи хирургије са негом
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 30
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 60

СМС-III 29.в Педијатрија са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Педијатрија са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Борисав А Каменов		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 29.в	
Циљ предмета:		
<ul style="list-style-type: none"> • Савладавање вештине комуникације са болесним дететом и родитељем, лекарима и наставницима као и прилагођавање тимском раду • Упознавање са најчешћим клиничким и ургентним ситуацијама, процена тежине болести и учествовање у збрињавању оболеле деце • Савладавање вештине неге (од новородјеначког узраста до адолеесценције)болесне деце у болничким условима и на одељењу интензивне неге деце на механичкој вентилацији • Савладавање вештине мониторинга виталних функција, венепункције и апликације терапије венским путем, учествовање у тиму акрдиопулмоналне реанимације и савладавање специфичних дијагностичких и терапијских процедура предвиђеним наставним програмом. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Медицинска сестра/техничар ће бити оспособљена за укључивање у тимски рад, спровођење неге болесника и спровођење дијагностичких и терапијских процедура за рад у амбулантним и болничким условима, као и за рад на одељењима интензивне неге.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 30	Практична настава: 195	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Поремећаји метаболизма воде и електролита: Дехидрација, врсте дехидрације, процена тежине. Рехидрација и реалиментација. Хипер и хипофункција тиреоидеје. Диабетес мелитус. Инсуфицијенција надбубрега, КАХ.		
<u>Практична настава:</u> Практична настава се обавља у Клиници за дечје болести. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље).		
<u>Летња стручна пракса:</u> После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Педијатрија са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
30.	Поремећаји метаболизма воде и електролита	2
31.	Дехидрација, врсте дехидрације, процена тежине. Рехидрација и реалиментација	2
32.	Болести ендокриног система:Диабетес мелитус.	2
33.	Хипер и хипофункција тиреоидеје.КАХ.	2
34.	Инсуфицијенција надбубрега	2
35.	Лимфопрлиферативне болести	2
36.	Неонатологија: Инфекције перинаталног доба, сепса, менингитис. Нега превремено рођеног детета.	2

37.	Акутна бубрежна инсуфицијенција. Инфекције и аномалије мокраћних путева.	2
38.	Нега деце са пнеумонијама и опструктивним болестима.	2
39.	Примена инхалаторне терапије, оксигенотерапија. Цистична фиброза.	2
40.	Дечја неурологија: конвулзије, интракранијална крварења, менингитис.	2
41.	Тровања	2
42.	Болести срца и крвотока: урођене срчане мане, миокардитис, хипертензија	2
43.	Гастроентерологија: бол у трбуху, инфламаторне болести црева, интолеранција.	2
44.	Препознавање и терапија анафилактичне реакције.	2
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
56.	Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Дечје интерне клинике у три радна дана. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље) од 19-23h.	195
	Укупно	195

Препоручена литература:

3. Степановић Р. Педијатрија. Уџбеник за студенте медицине. Савремена администрација. Београд, 2001.
4. Група аутора. Проблеми у педијатрији. ЗУНС. Београд, 2006.
5. Јанковић Б и сар. Ургентна педијатрија у ванболничким условима. Уницеф-Београдска канцеларија. Београд, 2006.

Методe извођења наставе:

- Предавања
- Консултације
- Практична настава

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи педијатрије са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Колоквијуми: 20
- Практични испит: 20

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

СМС-III 29.г Инфективне болести са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Инфективне болести са негом		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана Љ Константиновић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 29.г	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у инфективним болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези болесника оболелих од заразних болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним инфектолошким стањима. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардио-пулмонално-церебралну реанимацију. Спроводи здравствену негу болесника на механичкој вентилацији, болесника са централним венским катетером, трахеостомом. Врши аспирацију дисајног стабла, вађење артеријске крви за одређивање ацидобазног статуса. Апликује парентералну исхрану. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 30	Практична настава: 195	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u> Шок (стања са екстремним губицима течности и електролита (инфекције и интоксикације интестиналног тракта). Ендотоксични шок, сепса. Синдром коме (енцефалитис, менингоенцефалитис, хепатична). Респираторна инсуфицијенција, АРДС. HIV инфекција– AIDS.		
<u>Практична настава:</u> Практична настава се обавља у Клиници за инфективне болести. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље, од 19-23 часова).		
<u>Летња стручна пракса:</u> После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Инфективне болести са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
45. Интестиналне инфекције и интоксикације. Хиповолемијски шок. Рехидроминерализација.	3	
46. Акутни хепатитиси.	3	
47. Фулминантни хепатитис. Хепатична кома.	3	
48. Синдром коме. Енцефалитис.	3	
49. Енцефаломенингитис и мијелитис.	3	
50. Акутна респираторна инсуфицијенција. АРДС.	3	
51. Паралитична болест.	3	
52. Неуроинтоксикације (Тетанус, Ботулизам)	3	
53. Хеморагијске грознице. Хепаторенална инсуфицијенција.	3	
54. Септични синдром.	3	
Укупно	30	

2. Вежбе		Број часова:
57.	Практична настава се обавља у јединици интензивне неге Клинике за инфективне болести у три радна дана. Предвиђен је практични рад и ноћној смени (једном току недеље) од 19-23h.	195
Укупно		195
Препоручена литература:		
<p>10. Константиновић Љ, Крстић М, Костић В, Ранковић Ж, Јовановић М, Врбић М. Клиничка инфектологија (скрипта). Медицински факултет Ниш, 2005.</p> <p>11. Бјелић Г, Драгошев Г. Здравствена нега у инфектологији. Бона Фидес. Ниш, 2002.</p> <p>12. Група аутора. Сестринске процедуре, четврто издање (превод са енглеског). Датастатус. Београд, 2010.</p>		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи инфективних болести са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Практични испит: 40 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

ЛИСТА ПРЕДМЕТА ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНЕ ПРАКСЕ

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет
1.	СМС-III 30 а	Интерна медицина са негом	VI	10
2.	СМС-III 30 б	Хирургија са негом	VI	10
3.	СМС-III 30 в	Педијатрија са негом	VI	10
4.	СМС-III 30 г	Инфективне болести са негом	VI	10

Предмети означени () су изборни. Из њих се обавља стручна пракса и бира област за израду дипломског рада.

СМС-III 30а Интерна медицина са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Интерна медицина са негом - стручна пракса		
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Проф. др Стеван Н Илић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 30.а	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у интернистичким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези интернистичких болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним кардиолошким, пулмолошким, гастроинтестиналним, хематолошким, ендокринолошким стањима. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардиопулмоналну реанимацију. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 425		
Предавања:	Практична настава: 425	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
У току обављања стручне праксе студент се укључује у радни процес задњих 10 недеља у семестру током сменског рада, тако да праксу обавља у првој, другој или трећој смени. Једанпут недељно ангажовање у трећој смени износи 5 сати (од 19h до 24h).		
Препоручена литература:		
14. Илић С. и сар. Интерна медицина. Просвета. Ниш, 2005.		
Методе извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи интерне медицине са негом		

Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none">▪ Активност у току наставе: 10▪ Колоквијуми: 20▪ Практични испит: 20
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none">▪ Усмени испит: 50

СМС-III 30. 6 Хирургија са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Хирургија са негом – стручна пракса		
Руководилац предмета: Проф др Зоран Голубовић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 10	Шифра предмета: СМС-Т III 30 6	
Циљ стручне праксе:		
Практична едукација за струковне медицинске сестре-техничаре који треба да усвоје вештине које се примењују у оквиру тимског рада у савременим облицима неге болесника у обичној, полуинтензивној и интензивној нези, да овладају руковањем модерним електронским апаратима за праћење виталних параметара пацијената (мониторинг) и основама примене компјутеризованих апарата у савременој дијагностици и терапији.		
Исход стручне праксе: (знања, вештине, ставови)		
Додатна практична настава и савладане вештине омогућавају струковним сестрама укључивање у тимски рад у циљу медицинских и дијагностичких и терапијских поступака али и да самостално обављају послове у процесу здравствене неге здравих и болесних. Примена мера стерилизације, антисепсе. Негује болесника на механичкој вентилацији и оксигеној терапији, контролише гасне анализе, примењује сестринску интервенцију код трансфузије крви, плазме. Врши исхрану болесника преко назогастричне сонде, гастростомом, парентералним путем. Врши превенцију декубитуса. Врши привремену хемостазу. Примењује негу код болесника са трахеостомом, колостомом, гастростомом, илеостомом, назогастричном сукцијом, код болесника са опекотинама, премрзлима. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 465		
Предавања: 0	Практична настава: 465	
Стручна пракса-самостални рад : 60		
Садржај стручне праксе:		
Студент обавља предиспитну стручну праксу на хируршким клиникама и хируршким одељењима наставних база Медицинског факултета. Најпре се едукује присуством демонстрацијама а потом са потпуним увежбавањем широке палете потребних вештина примењиваних у процесу опште и специјалне неге појединих категорија и популација пацијената и клијената. Истовремено се студенти оспособљавају за обављање послова организовања и руковођења радним целинама, извршавање сложенијих радних задатака. Усвајање и примену нових сазнања и поступака у раду као и перманентну едукацију уз рад.		
1. Практична настава	Број часова:	
1. Припрема и нега дечјих хируршких болесника на одљењима полуинтензивна и интензивне неге	22+6	
2. Припрема и нега уролошких болесника- припрема пацијената за извођење ендоскопског прегледа и ендоскопских операција у урологији (цистоскопије, уретероскопије, пијелонефроскопије, перкутане нефростоме, трансуретралне ресекције простате и тумора), преоперативна припрема и постоперативна нега пацијената за отворене и лапароскопске операције, релевантни параметри код постоперативних компликација	23+6	
3. Припрема и нега неурохируршких болесника- основни неуролошки преглед, припрема и нега коматозних пацијената, пацијената са повредом вратне и/ или грудне и/или слабинске кичме, пацијената са декубитусима, пацијената оперисаних од процеса на кичми, пацијената са унутарлобањским крварењем, политрауматизованих пацијената и деце са конгениталним аномалијама до 1 године живота	23+6	
4. Припрема и нега ортопедских болесника. Импобилизација-привремена, дефинитивна; спољашња фиксација. Нега болесника са: трансосалном	22+6	

	остеосинтезом, континуираном екстензијом, остеомијелитом, ампутираним екстремитетом, вештачким куком (преоперативна припрема, вежбе дисања, вежбе за побољшање циркулације у ногама, вежбе за јачање мускулатуре, промена положаја болесника у постоперативном периоду)	
5.	Третман и нега политрауматизованих болесника	22+6
6.	Асепса и антисепса (стерилизација и врсте стерилизације; практична примена асепсе (припрема металних, гумених, електричних и оптичких инструмената, припрема руку оператора и припрема оперативног поља); антисепса-принципи примене, примена антисептичних и дезинфекционих средстава); инфекција у хирургији, крварење и хемостаза-сестринске интервенције код примене трансфузије (поступци пре давања трансфузије, техника давања крви и продуката крви и праћење болесника), нежељене појаве приликом давања трансфузије, трансфузијске трансмисивне болести	22+6
7.	Повреде, шок и реанимација. Мере и поступци у кардиоваскуларној реанимацији. Здравствена нега болесника на механичкој вентилацији. Оксигенотерапија-сестринске интервенције, начин примене и компликације при оксигенотерапији.	22+6
8.	Припрема и нега болесника са обољењем једњака, желуца, дуоденума, танког и дебелог црева	22+6
9.	Припрема и нега болесника са обољењем билијарног тракта	22+6
10.	Припрема и нега болесника са обољењем ендокриних жлезда и дојке	22+6
11.	Акутни абдомен	22+6
12.	Припрема и нега болесника са обољењем плућа и медијастинума. Сестринске интервенције у дијагностици (контрастна снимања, пункције и биопсије), сестринске интервенције код повреда грудног коша (прва помоћ, транспорт и дефинитивно збрињавање), сестринске интервенције у преоперативној припреми торакохируршких болесника (психичка, лабораторијска, медикаментозно-дијететска, физичка припрема) и постоперативном периоду. Системи за торакалну дренажу	22+6
13.	Припрема и нега болесника за пластичне и реконструктивне захвате. Специфичности неге пацијената са опекотинама. Нега трансплантата и режњева. Нега пацијената са декубиталним ранама	22+6
14.	Припрема и нега болесника са обољењем артерија и вена. Сестринске интервенције при првој помоћи код повреда и примени хемостазе (привремене или хируршке-дефинитивне). Сестринске интервенције након хируршке интервенције на крвним судовима. Медицинска нега код пласираног централног венског катетера. Методе мерења артеријског крвног притиска (инвазивне и неинвазивне)-сестринске интервенције	23+6
15.	Извођење основних дијагностичких терапијских процедура у хирургији. Сестринске интервенције при узорковању и слању материјала за одређене лабораторијске прегледе (крв, ликвор, телесне течности, брисеви, биопсије ткива, урин); сестринске интервенције у дијагностици (скенер мозга и кичмене мождине, магнетна резонанца, лумбална пункција, ангиографија, ендоскопска испитивања)	24+6
	Укупно	425

2. Стручна пракса-самостални рад	Број часова:
Током боравка на одређеним клиникама студент у договору са наставницима, а под надзором одговорних сестара, самостално примењује стечена знања и вештине. Овај облик стручне праксе изводи се једанпут недељно (4 часа).	4 часа недељно
Укупно	60
3. Стручна пракса-самостални рад	Број часова:
Током боравка на одређеним клиникама студент у договору са наставницима, а под надзором одговорних сестара, самостално примењује стечена знања и вештине. Овај облик стручне праксе изводи се једанпут недељно (4 часа).	4 часа недељно
Укупно	60

Методe извођења стручне праксе:

Студент обавља предиспитну стручну праксу уз ментора из изабраних области на хируршким клиникама Медицинског факултета. Практична настава примене основних и проширених мера кардипулмоналне реанимације одвијаће се у кабинетима на симулаторима срчаног застоја. У току обављања стручне праксе приступа изради завршног стручног рада. Тема завршног стручног рада се односи на процес здравствене неге у оквиру изабране области. Део практичне наставе ће се обављати у пријемној јединици ургентне хирургије, специјалистичким амбулантама и кабинету за ургентну медицину. Дефибрилатор-принципи рада.

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на стручну праксу:

Основи хирургије са негом

СМС-III 30 в Педијатрија са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Педијатрија са негом – стручна пракса		
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Проф. др Борисав А Каменов		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС – III 30.в	
Циљ предмета:		
Савладавање вештине комуникације (са болесним дететом, односно родитељем, лекарима, наставницима) и прилагођавање тимском раду Упознавање са принципима неге болесног детета у свим узрастима, посебно на одељењу интензивне неге, праћење виталних функција неинвазивним мониторингом Овладавање медицинским вештинама предвиђеним програмом наставе		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Медицинска сестра/техничар ће бити оспособљена за укључивање у тимски рад, спровођење неге болесника и спровођење дијагностичких и терапијских процедура за рад у амбулантним и болничким условима.		
Број часова активне наставе: 425		
Предавања: 0	Практична настава: 425	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај предмета		
<u>Практична настава:</u> Практична настава се обавља у Клиници за дечје болести. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље). У току обављања стручне праксе студент се укључује у радни процес задњих 10 недеља у семестру током сменског рада, тако да праксу обавља у првој, другој или трећој смени. Једанпут недељно ангажовање у трећој смени износи 5 сати (од 19h до 24h).		
<u>Летња стручна пракса:</u> После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Педијатрија са негом у трајању од месец дана (240 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Препоручена литература:		
1. Степановић Р. Педијатрија. Уџбеник за студенте медицине. Савремена администрација. Београд, 2001. 2. Група аутора. Проблеми у педијатрији. ЗУНС. Београд, 2006. 3. Јанковић Б и сар. Ургентна педијатрија у ванболничким условима. Уницеф-Београдска канцеларија. Београд, 2006.		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Консултације ▪ Практична настава 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Основи педијатрије са негом		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Колоквијуми: 20 ▪ Практични испит: 20 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		

СМС-III 30 Г Инфективне болести са негом

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Инфективне болести са негом - стручна пракса		
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Проф. др Љиљана Љ Константиновић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 10	Шифра предмета: СМС - III 30. г	
Циљ стручне праксе:		
<p>Практична едукација за струковне медицинске сестре-техничаре који треба да усвоје вештине које се примењују у оквиру тимског рада у савременим облицима неге болесника у обичној, полуинтензивној и интензивној нези, да овладају руковањем модерним електронским апаратима за праћење виталних параметара пацијената (мониторинг) и основама примене компјутеризованих апарата у савременој дијагностици и терапији.</p> <p>Образовни циљ стручне праксе у оквиру студијског програма Струковна медицинска је да кроз добро организован и структурисан рад под надзором омогући развијање способности студената за практичну примену специфичних знања и стицање одређених вештина из стручно апликативних предмета, усклађујући их са програмским садржајима и циљевима предмета.</p> <p>Васпитни задаци стручне праксе као облика наставе, омогућавају студенту да развије шире погледе на рад у заједници и примарној здравственој нези; да усвоји позитивне ставове према професији, хуманистички и холистички приступ према здравој и болесној популацији, развије одговорност према професионалним задацима са елементима самоиницијативности и креативности, развије жељу за сталним стручним усавршавањем и истраживањем.</p>		
Исход стручне праксе: (знања, вештине, ставови)		
<p>Додатна практична настава и савладане вештине омогућавају струковним сестрама укључивање у тимски рад у циљу медицинских и дијагностичких и терапијских поступака али и да самостално обављају послове у процесу здравствене неге здравих и болесних.</p> <p>Очекивани исходи у складу су са постављеним циљевима и предвиђеним компетенцијама и прате садржаје стручно апликативних предмета. Омогућавају оспособљавање студента за подручја рада и дефинисање по степену сложености заједничке и специфичне послове за свако радно место сестре специјалисте, на нивоу стручне координације у оквиру јавног здравља уз стручну и одговорну примену стечених знања, умења, вештина и ставова. Биће оспособљена да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Примењује знања и обавља све наведене вештине обухватајући опсег од унапређења здравља, спречавања болести и онеспособљености, уз директну примену практичних вештина према здравима и оболелима, без обзира на пол и узраст, верску или националну припадност; ☐ Самостално спроводи практичне активности у установама примарне здравствене заштите, социјалне заштите, локалној заједници и кући болесника; ☐ Примени знања и вештине у спровођењу здравствено васпитног процеса; ☐ Да се укључи у здравствени тим као равноправни члан; ☐ Примени комуникационе вештине и технике, да активно учествује у решавању јавно здравствених проблема. Исходи стручне праксе у оквиру завршног рада се очекују у креирању и истраживању у оквиру професионалног развоја (примена свих доле набројаних метода); трансфер знања, умења, вештина и навика стечених у другим областима здравствене неге за примену у оквиру јавног здравља. 		
Број часова активне наставе: 425		
Предавања: 0	Практична настава: 425	
Стручна пракса-самостални рад : 60		
Садржај стручне праксе:		
<p>Студент обавља предиспитну стручну праксу на Клиници за инфективне болести Медицинског факултета где се упознаје са специфичностима режима почев од: процедура прихватања и збрињавања (кроз пријемни блок, санитарни пропусник), смештања у болесничку јединицу, изолације болесника, борби против интрахоспиталних инфекција. Поред неге која се примењује код појединих инфективних болести (осипне грознице, хепатитиси, цревне инфекције и тд.) изузетно је</p>		

важно да студент савлада негу болесника на механичкој вентилацији која подразумева непрекидни мониторинг, интензивно лечење и честу контролу виталних параметара, гасних анализа као и честе апирације секрета из дисајних путева. Истовремено се студенти оспособљавају за обављање послова организовања и руковођења радним целинама, извршавање сложенијих радних задатака. усвајање и примену нових сазнања и поступака у раду као и перманентну едукацију уз рад. У току обављања стручне праксе студент се укључује у радни процес задњих 10 недеља у семестру током сменског рада, тако да праксу обавља у првој, другој или трећој смени. Једанпут недељно ангажовање у трећој смени износи 5 сати (од 19h до 24h).

Садржај стручне праксе: Обавља се из стручно апликативних предмета првог и другог семестра као и изборних предмета укључујући инегрисане активности у оквиру Завршног рада према теми изабраног подручја.

Структура* Први семестар - 15 часова (табела 5.1.A)

- У здравственим установама примарне здравствене заштите Институт и Завод за јавно здравље, службама домова здравља и у заједници;
- Центрима за превентивне здравствене услуге домова здравља на промоцији и унапређењу здравља;
- у саветовалиштима, диспансерима, службама (за заштиту здравља жена и деце,
- у службама медицине рада;
- основним школама;

Структура : Други семестар: 18 часова стручне праксе од којих 7 у оквиру Завршног рада изабране области

- У поливалентној патронажној служби, службама кућне неге и лечења,
- у заједници и дому здравља на превенцији настанка и ширења инфективних болести;
- социјалним и здравственим установама које збрињавају особе са потребама палијативне неге.
- По потреби израде завршног рада

Методe извођења стручне праксе:

Студент обавља предиспитну стручну праксу уз ментора из изабраних области на Клиници за инфективне болести Медицинског факултета. Практична настава примене основних и проширених мера кардиопулмоналне реанимације одвијаће се у кабинетима на симулаторима срчаног застоја. У току обављања стручне праксе приступа изради завршног стручног рада. Тема завршног стручног рада се односи на процес здравствене неге у оквиру изабране области. Део практичне наставе ће се обављати у кабинету за ургентну медицину. Дефибрилатор-принципи рада.

Методe извођења: У реализацији стручне праксе примењује се и користи е метод процеса здравствене неге у примарној здравственој заштити. Од осталих метода то су: диспанзерски метод, тимски метод, посматрање, све методе здравствено васпитних интервенција. Метод рада прилагођен је врсти стручне праксе из области која се обрађује. Предвиђен је рад у малој групи, дискусионе радионице, креативне радионице, саветовање. Обзиром да у укупном броју часова стручне праксе улази и пракса у оквиру Завршног рада потребно је применити методе посматрања, анализе, интервјуа, анализе документације, анкете.

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на стручну праксу:

Нема услова

ЛСП 3. Летња стручна пракса

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Летња стручна пракса из Изборног блока, треће године: Основи педијатрије са негом, Основи интерне медицине са негом, Основи хирургије са негом и Основи инфектологије са негом		
Руководилац предмета:		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ЛСП 3	
Циљ предмета:		
.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Студент је оспособљен да примени знања и обавља све наведене вештине из Изабраног стручно апликативног предмета обухватајући опсег од унапређења здравља, спречавања болести и онеспособљености, уз директну примену практичних вештина према здравима и оболелима, без обзира на пол и узраст, верску или националну припадност;</p> <p>Практична примена стандардизованих дијагностичких и терапијских процедура у здравственој нези. Спровођење самосталних и међузависних сестринских интервенција у клиничкој пракси. Препознавање промена у параметрима виталних функција. Самостално припремање болесника, материјала и асистенција приликом обављања инвазивних и неинвазивних дијагностичких и терапијских процедура. Збрињавање болесника по завршеној процедури. Самостална припрема болесника за отупст са стационарног лечења уз документацију процеса здравствене неге.</p>		
Број часова стручне праксе: 240		
Предавања: 0	Практична настава:	
Стручна пракса-самостални рад : 0		
Садржај летње стручне праксе:		
<p>Пракса се обавља из једног од стручно апликативних предмета односно једног од предмета Изборног блока, треће године: Основи педијатрије са негом, Основи интерне медицине са негом, Основи хирургије са негом и Основи инфектологије са негом</p> <p>У реализацији стручне праксе примењује се и користи метод процеса здравствене неге.</p>		
Методе извођења наставе:		
Методе извођења летње стручне праксе		
<p>Летња стручна пракса одвијаће се уз одговорног наставника и ментора (извештај о обављеној стручној пракси попуњава ментор, а број ЕСПБ бодова у индекс уноси одговорни наставни за стручну праксу, После завршене стручне праксе студент не добија оцену, али је у обавези да је обави како би остварио предвидјен број ЕСПБ бодова и стекао права за упис наредне године студија. Наставник је такође у обавези да попуни и одговарајућу образац за сваког студента, у којима се прописује трајање и садржај стручне праксе и то у делу где се води евиденција о активностима које је студент обавио.</p>		

Завршни стручни рад

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Завршни стручни рад		
Руководилац предмета: изабрани ментор		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар : Шести	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: СМСТ- III 31	
Циљ предмета:		
Студент приступа одбрани завршног стручног рада након обављене летње стручне праксе 3. Завршни рад студената струковних студија представља студијски рад студената у коме се они упознају са методологијом дијагностичких и терапијских процедура у изабраној области и процесом здравствене неге. На тај начин се будуће струковне сестре/техничари упознају са најновијим достигнућима у датој области дијагностичких процедура, терапијских приступа, улози медицинске сестре у терапеутском тиму. При томе они треба да презентују оспособљеност за: <ul style="list-style-type: none"> ◆ коришћење најсавременијих технологија и средстава, која ће бити примењена током актуелне проблематике која је предмет дипломског рада, као и употребу информационих система за претраживање иностраних и домаћих база података. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након одбране дипломског рада, струковна сестра/техничар је уведен у методологију истраживачког рада, упознат са фазама истраживачког рада од постављања циља, преко добијања резултата и коментара истих, као и презентовања изведених закључака у изабраној области. Избором теме и њеном успешном одбраном, врши се и делимично усмеравање струковних сестара/техничара у њиховом даљем практичном раду и перманентној едукацији како личној тако и осталих медицинских сестара.		
Број часова активне наставе:		
Предавања:	Студијски истраживачки рад :	
Садржај предмета		
Наставно-научно веће Медицинског факултета усваја теме дипломских радова, на предлог наставног предмета и то десет тема по семестру теоријске наставе у коме се тај предмет слуша. Комисију за одбрану дипломског рада од три члана, коју чине наставници факултета, именује шеф предмета на предлог ментора. Ментор је обавезан члан комисије и мора бити наставник на предмету на коме студент ради дипломски рад. Дипломски рад има следеће елементе: Увод, Општи део (литературни преглед проблема), Резултате, Дискусију, Закључак, Кратак садржај на Енглеском језику и Литературу. О обављеном дипломском испиту води се записник, који мора да садржи назив теме, име кандидата, имена чланова комисије, место и време одбране и оцену дипломског рада. Оцена дипломског испита улази у просечну оцену студента. Одбрањен дипломски рад се оцењује оценом од 6 до 10. Неодбрањен дипломски рад се оцењује оценом 5. Студент који није положио дипломски испит може тражити да му се одобри друга тема, која је по правилу из друге области и по поступку који је истоветан као и за прву.		
Препоручена литература:		
Методе извођења наставе: <i>(Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету)</i>		
Методе извођења: Одбрана дипломског рада студента струковних студија је усмена и јавна. Она се изводи у просторијама Медицинског факултета, као и његовим наставним базама. Током усмене одбране дипломског рада могу се користити мултимедијалне презентације (компјутерске презентације, слајдови, видео презентације...)		